

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW

KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 20 maja 1976 r.

Nr 1-2

TREŚĆ:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

- Poz.: 1 — z dnia 3 stycznia 1976 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania komend straży pożarnych oraz komendanta gminnego straży pożarnych (Dz.U. Nr 2, poz. 17) 2
- 2 — z dnia 23 marca 1976 r. w sprawie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej, określenia wykroczeń, za które członkowie ochotniczych straży pożarnych są upoważnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, oraz zasad i sposobu wydawania upoważnień (Dz.U. Nr 15, poz. 94) 3

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

- 3 — nr 34 z dnia 18 lutego 1976 r. w sprawie wynagrodzenia funkcjonariuszy pożarnictwa 5

ZARZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

- 4 — nr 83 z dnia 31 grudnia 1975 r. w sprawie norm umundurowania, odzieży specjalnej i wyposażenia osobistego dla funkcjonariuszy pożarnictwa 6
- 5 — nr 8 z dnia 22 stycznia 1976 r. w sprawie ustalenia planu i programu nauczania w szkołach chorążych pożarnictwa w systemie nauczania zaocznego, specjalność — ochrona przeciwpożarowa 11
- 6 — z dnia 24 stycznia 1976 r. w sprawie ustalenia sieci komend rejonowych straży pożarnych (Monitor Polski Nr 6, poz. 28) 11
- 7 — nr 15 z dnia 25 lutego 1976 r. w sprawie ustanowienia odznak: „Wzorowy podchorąży pożarnictwa” i „Wzorowy kadet pożarnictwa”, określenia ich wzoru, zasad i trybu nadawania oraz sposobu noszenia 13
- 8 — z dnia 18 marca 1976 r. w sprawie nadania statutu Związkowi Ochotniczych Straży Pożarnych, ustalenia wzorcowych statutów ochotniczych straży pożarnych oraz zasad prowadzenia rejestru tych straży (Monitor Polski Nr 17, poz. 78) 15
- 9 — nr 21 z dnia 24 marca 1976 r. w sprawie stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz zasad szeregowania funkcjonariuszy pożarnictwa 25
- 10 — nr 22 z dnia 24 marca 1976 r. w sprawie dodatków do wynagrodzenia przysługujących funkcjonariuszom pożarnictwa pełniącym służbę na stanowiskach mechaników-kierowców lub kierowców 27
- 11 — nr 23 z dnia 24 marca 1976 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłaty nagród jubileuszowych i dodatków za wysługę lat funkriuszom pożarnictwa 28

ZARZĄDZENIE SZEFA INSPEKTORATU OBRONY CYWILNEJ KRAJU I KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH:

- 12 — nr 8 z dnia 6 grudnia 1975 r. w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia szeregowców-funkcjonariuszy pożarnictwa w oddziałach samoobrony 30

ZARZĄDZENIA KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH:

- 13 — nr 1 z dnia 20 lutego 1976 r. zmieniające zarządzenie w sprawie operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej zakładów przemysłowych 31
- 14 — nr 2 z dnia 31 marca 1976 r. w sprawie udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej w akcji przeciwpowodziowej 45
- 15 — nr 3 z dnia 17 marca 1976 r. w sprawie norm etatów pojazdów samochodowych dla jednostek ochrony przeciwpożarowej 47

WYTYCZNE KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH:

- 16 — nr 1 z dnia 15 stycznia 1976 r. w sprawie eksploatacji pojazdów samochodowych i sprzętu pożarniczego w zawodowych strażach pożarnych oraz w komendach straży pożarnych 48
- 17 — nr 4 z dnia 26 kwietnia 1976 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego przez funkcjonariuszy pożarnictwa 51

INSTRUKCJA KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH:

- 18 — nr 2 z dnia 15 stycznia 1976 r. w sprawie sprawozdawczości statystycznej z wypadków przy pracy 56

WYJAŚNIENIA KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH:

19 — z dnia 19 kwietnia 1975 r. w sprawie zaliczania okresów wykonywania przez funkcjonariuszy pożarnictwa czynności o charakterze operacyjno-technicznym	57
20 — z dnia 23 grudnia 1975 r. w sprawie niektórych kwestii dotyczących dodatkowego urlopu wypoczynkowego dla funkcjonariuszy pożarnictwa	59
21 — z dnia 26 stycznia 1976 r. w sprawie niektórych kwestii dotyczących przyznawania ekwiwalentu pieniężnego funkcjonariuszom pożarnictwa, którzy w miejscu pełnienia służby nie otrzymali mieszkania	59
22 — z dnia 10 marca 1976 r. w sprawie niektórych kwestii dotyczących zasad pełnienia służby w systemie zmianowym	59

SPROSTOWANIE

1.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 3 stycznia 1976 r.

w sprawie szczegółowego zakresu działania komend straży pożarnych oraz komendanta gminnego straży pożarnych
(Dz. U. Nr 2, poz. 17)

Na podstawie art. 20, ust. 3 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Komenda wojewódzka straży pożarnych kieruje działalnością operacyjno-techniczną ochrony przeciwpożarowej na terenie województwa oraz koordynuje działanie innych jednostek w tym zakresie.

2. Do zakresu działania komendy wojewódzkiej straży pożarnych w szczególności należy:

- 1) analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej oraz inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do zmniejszenia zagrożenia pożarowego,
- 2) określanie kierunków działania jednostek organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej,
- 3) organizowanie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej,
- 4) organizowanie terenowych zawodowych straży pożarnych,
- 5) nadzór nad jednostkami ochrony przeciwpożarowej w zakresie przygotowania do działań ratowniczych,
- 6) dysponowanie siłami i środkami straży pożarnych, organizowanie działań ratowniczych, kierowanie działaniami ratowniczymi oraz analizowanie tych działań,
- 7) analizowanie przyczyn powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- 8) organizowanie łączności na potrzeby ochrony przeciwpożarowej,
- 9) przeprowadzanie kontroli w zakresie operacyjnego zabezpieczenia przed pożarami zakładów pracy, miejscowości i obszarów leśnych,
- 10) organizowanie i prowadzenie szkolenia i doskonalenia pożarniczego oraz prowadzenie wojewódzkiego ośrodka szkolenia pożarniczego,
- 11) organizowanie wychowania fizycznego i sportu w strażach pożarnych,
- 12) prowadzenie prac w zakresie obronności, w tym również obrony cywilnej,
- 13) występowanie z wnioskami w sprawach osobowych oraz podejmowanie decyzji zgodnie z przepisami o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa,
- 14) nadzór nad zawodowymi, ochotniczymi i obywatelskimi strażami pożarnymi w zakresie stosowania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,

- 15) planowanie potrzeb materiałowo-technicznych ochrony przeciwpożarowej oraz rozdzielnictwo sprzętu, urządzeń pożarniczych i środków gaśniczych,

- 16) organizowanie zaplecza technicznego dla terenowych straży pożarnych oraz nadzór nad eksploatacją i konserwacją sprzętu pożarniczego,

- 17) inicjowanie działalności propagandowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

- 18) nadzór nad działalnością komend rejonowych straży pożarnych,

- 19) podejmowanie innych działań niezbędnych do wykonywania zamierzonych zadań,

- 20) wykonywanie zadań zleconych przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

§ 2. 1. Komenda rejonowa straży pożarnych kieruje działalnością operacyjno-techniczną ochrony przeciwpożarowej na terenie rejonu oraz koordynuje działania innych jednostek w tym zakresie.

2. Do zakresu działania komendy rejonowej straży pożarnych w szczególności należy:

- 1) analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej oraz inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do zmniejszenia zagrożenia pożarowego,
- 2) wykonywanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w sprawach dotyczących zakładów i obiektów gospodarki społecznej,
- 3) udzielanie pomocy terenowym organom administracji państwowej stopnia podstawowego w organizowaniu kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w nie uspołecznionych gospodarstwach rolnych oraz innych obiektach budowlanych stanowiących własność indywidualną,
- 4) współdziałanie w organizowaniu straży pożarnych oraz przygotowywanie ich do działań ratowniczych,
- 5) dysponowanie siłami i środkami straży pożarnych, organizowanie działań ratowniczych, kierowanie działaniami ratowniczymi oraz analizowanie tych działań,
- 6) analizowanie przyczyn powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- 7) organizowanie łączności na potrzeby ochrony przeciwpożarowej,

- 8) współdziałanie w opracowywaniu planów operacyjnego zabezpieczenia przed pożarami zakładów pracy, miejscowości i obszarów leśnych,
- 9) organizowanie szkolenia i doskonalenia pożarniczego oraz wychowania fizycznego i sportu w strażach pożarnych,
- 10) prowadzenie prac w zakresie obronności, w tym również obrony cywilnej,
- 11) podejmowanie decyzji w sprawach osobowych zgodnie z przepisami o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa,
- 12) czuwanie nad stosowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w strażach pożarnych,
- 13) organizowanie zaplecza technicznego dla terenowych straży pożarnych oraz nadzór nad eksploatacją i konserwacją sprzętu pożarniczego,
- 14) sprawowanie kontroli działalności komendantów gminnych straży pożarnych i udzielanie im pomocy,
- 15) współpraca z organami i instytucjami państwowymi, kierownikami zakładów pracy oraz organizacjami społecznymi i spółdzielczymi,
- 16) inicjowanie działalności propagandowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 17) podejmowanie innych działań niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań.

§ 3. Przepisy § 2 stosuje się odpowiednio do komendy terenowej zawodowej straży pożarnej.

§ 4. 1. Komendant gminny straży pożarnych koordynuje działalność ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych w zakresie operacyjno-technicznym na terenie gminy.

2. Do zakresu działania komendanta gminnego straży pożarnych w szczególności należy:

- 1) współdziałanie w organizowaniu ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych,
- 2) udzielanie pomocy ochotniczym i obowiązkowym strażom pożarnym w zakresie szkolenia,
- 3) organizowanie ćwiczeń straży pożarnych,
- 4) współudział w organizowaniu zawodów sportowo-pożarniczych,
- 5) dokonywanie kontroli gotowości operacyjno-technicznej ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych oraz inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy tego stanu,
- 6) opiniowanie wniosków ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych kierowanych do terenowych organów administracji państwowej i komend straży pożarnych,
- 7) inicjowanie działalności w zakresie popularyzacji zasad ochrony przeciwpożarowej,
- 8) podejmowanie innych działań niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych
S. Kowalczyk

2.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 23 marca 1976 r.

w sprawie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej, określenia wykroczeń, za które członkowie ochotniczych straży pożarnych są upoważnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, oraz zasad i sposobu wydawania upoważnień

(Dz.U. Nr 15, poz. 94)

Na podstawie art. 15, ust. 3 i art. 33, ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej polega na sprawdzeniu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz zachowania warunków ochrony przeciwpożarowej.

§ 2. 1. Upoważnieni funkcjonariusze pożarnictwa pełniący służbę w terenowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej przeprowadzają kontrolę stanu ochrony przeciwpożarowej we wszystkich obiektach podlegających kontroli.

2. Ponadto kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej przeprowadzają:

- 1) funkcjonariusze pożarnictwa pełniący służbę w resortowych jednostkach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej — w obiektach podległych ministrom (kierownikom urzędów centralnych),
- 2) funkcjonariusze pożarnictwa pełniący służbę w związkach spółdzielni lub zarządach głównych organizacji społecznych — w obiektach tych organizacji,
- 3) osoby upoważnione przez terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego — w nieuspołecznionych gospodarstwach rolnych oraz w in-

nych obiektach budowlanych stanowiących własność indywidualną.

§ 3. Terminy i zakres kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej:

- 1) w obiektach wymienionych w § 2, ust. 1 ustalają komendanci wojewódzcy straży pożarnych,
- 2) w obiektach wymienionych w § 2, ust. 2 pkt 1 i 2 ustalają główni (starsi) inspektorzy ochrony przeciwpożarowej,
- 3) w obiektach wymienionych w § 2, ust. 2 pkt 3 ustalają terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego.

§ 4. 1. Podstawę do przeprowadzania kontroli stanowi pisemne upoważnienie wydane przez:

- 1) komendantów wojewódzkich straży pożarnych — funkcjonariuszom pożarnictwa pełniącym służbę w komendach wojewódzkich (równorzędnych), komendach rejonowych i terenowych zawodowych strażach pożarnych,
- 2) głównych (starszych) inspektorów ochrony przeciwpożarowej ministerstw (centralnych urzędów) — funkcjonariuszom pożarnictwa pełniącym służbę w resortowych jednostkach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej,

3) głównych (starszych) inspektorów ochrony przeciwpożarowej związków spółdzielni lub zarządów głównych organizacji społecznych — funkcjonariuszom pożarnictwa pełniącym służbę w obiektach tych organizacji,

4) terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego — członkom ochotniczych straży pożarnych i innym osobom.

2. Przeprowadzający kontrolę:

1) ma prawo żądania informacji i wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą od osób zarządzających kontrolowanymi obiektami lub zatrudnionych na ich terenie oraz wglądu do dokumentacji związanej z ochroną przeciwpożarową lub mającej na nią wpływ,

2) jest obowiązany podjąć działania zmierzające do spowodowania natychmiastowego zaprzestania czynności prowadzonych w warunkach zagrażających życiu i mieniu do czasu usunięcia występujących usterek powodujących stan zagrożenia.

§ 5. 1. W zakładach i obiektach gospodarki społecznej kontrolę przeprowadza się w obecności kierownika zakładu pracy lub osoby przez niego upoważnionej. Odmowa udziału w czynnościach kontrolnych nie stanowi przeszkody w ich przeprowadzeniu.

2. W nie uposażonych gospodarstwach rolnych i innych obiektach stanowiących własność indywidualną kontrolę przeprowadza się w obecności właściciela, użytkownika lub zarządzającego obiektem.

§ 6. 1. Z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w § 5, ust. 1, funkcjonariusz pożarnictwa sporządza protokół, w którym podaje: kto, kiedy i z czyjego upoważnienia, gdzie i jakich czynności dokonał, kto i w jakim charakterze był przy tym obecny oraz szczegółowe ustalenia kontroli.

2. Protokół podpisują: przeprowadzający kontrolę oraz kierownik zakładu pracy, właściciel, użytkownik lub zarządzający obiektem albo osoba upoważniona. W razie odmowy podpisania protokołu przeprowadzający kontrolę czyni wzmiankę o tym w protokole.

3. Osoby, o których mowa w ust. 2, mają prawo wniesienia zastrzeżeń do protokołu, jeżeli nie zgadzają się z jego treścią. Osoby te należy pouczyć o przysługującym im prawie wniesienia zastrzeżeń.

4. Egzemplarz protokołu doręcza się osobom wymienionym w ust. 2, a w razie stwierdzenia szczególnie rażących zaniedbań w zakładzie lub obiekcie gospodarki społecznej — również kierownikowi jednostki nadrzędnej nad jednostką kontrolowaną.

5. W razie nieujawnienia żadnych uchybień — zamiast protokołu sporządza się notatkę o przeprowadzeniu kontroli oraz o jej zakresie i doręcza się ją osobom, o których mowa w § 5, ust. 1.

§ 7. 1. Jeżeli w wyniku kontroli przeprowadzonej w obiekcie gospodarki społecznej przez funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w terenowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej zostały stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości w stanie ochrony przeciwpożarowej, właściwy terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego po zakończeniu kontroli wydaje decyzję administracyjną nakładającą obowiązek usunięcia tych uchybień i nieprawidłowości. Odpis protokołu i decyzji należy przesłać sprawującemu nadzór nad jednostką kontrolowaną.

2. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, stwierdzone zostało naruszenie obowiązków wynikających bezpośrednio z przepisów prawa, wszczyna się postępowanie egzekucyjne lub kieruje sprawę do kolegium do spraw wykroczeń.

§ 8. W razie stwierdzenia szczególnego zagrożenia pożarowego komendant rejonowy straży pożarnych występuje z wnioskiem do terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego o wydanie zakazu używania maszyn i urządzeń, eksploatacji pomieszczeń lub zakładu albo jego części, powiadamiając jednocześnie kierownika jednostki nadrzędnej nad zakładem o skierowaniu wniosku.

§ 9. Kierownik zakładu pracy jest obowiązany zawiadomić o wykonaniu decyzji administracyjnej — zgodnie z zawartym w niej terminem — terenowy organ administracji państwowej, który wydał decyzję, oraz kierownika jednostki nadrzędnej.

§ 10. 1. O wynikach kontroli przeprowadzonej w obiektach zajmowanych przez następujące instytucje i osoby:

- 1) członków personelu dyplomatycznego obcych misji dyplomatycznych oraz urzędników konsularnych obcych urzędów konsularnych,
- 2) członków personelu administracyjnego i technicznego, członków personelu służby obcych misji dyplomatycznych oraz pracowników konsularnych i członków personelu służby obcych urzędów konsularnych, jeżeli nie są obywatelami polskimi lub nie mają w Polsce miejsca stałego pobytu,
- 3) inne osoby korzystające z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów międzynarodowych albo powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych,
- 4) obce misje dyplomatyczne, urzędy konsularne i instytucje międzynarodowe korzystające z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów międzynarodowych albo powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych

funkcjonariusz pożarnictwa informuje zarządzającego obiektem oraz przełożonego, który wydał upoważnienie do przeprowadzenia kontroli.

2. Przepisów § 7—9 rozporządzenia nie stosuje się do kontroli przeprowadzanych w obiektach zajmowanych przez instytucje i osoby, o których mowa w ust. 1.

§ 11. 1. Na podstawie wyników kontroli, o której mowa w § 5, ust. 2, w razie stwierdzenia uchybień w stanie ochrony przeciwpożarowej, osoba przeprowadzająca kontrolę sporządza wykaz tych uchybień, podając nazwiska właścicieli, użytkowników lub zarządzających obiektami. Wykaz ten przekazuje niezwłocznie terenowemu organowi administracji państwowej stopnia podstawowego.

2. Na podstawie wykazu, o którym mowa w ust. 1, terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego podejmuje działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych uchybień, a w szczególności:
- 1) wydaje decyzję administracyjną,
  - 2) wszczyna postępowanie egzekucyjne,
  - 3) kieruje sprawę do kolegium do spraw wykroczeń.

§ 12. Członkowie ochotniczych straży pożarnych, wymienieni w § 13, są upoważnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego za wykroczenia wymienione w art. 82, § 1 pkt. 1, 3, 4, 5 i 7 ustawy

z dnia 20 maja 1971 r. — Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114).

§ 13. 1. Upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego wydają terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego komendantom gminnym straży pożarnych oraz na ich wniosek — naczelnikom ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych.

2. Naczelnikom ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego wydaje się na okres przeprowadzania kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej.

§ 14. Upoważnienie powinno zawierać datę wydania i termin ważności, oznaczenie organu wydającego upoważnienie, powołanie podstawy prawnej, imię, nazwisko i funkcję upoważnionego członka ochotniczej straży pożarnej, numer dowodu osobistego, określenie wykroczeń, za które członek ochotniczej straży pożar-

nej jest upoważniony do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, oraz obszaru i obiektów, na których terenie upoważnienie jest ważne. Upoważnienie powinno być podpisane przez osobę wydającą oraz opatrzone pieczęcią.

§ 15. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do jednostek (instytucji) podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz do jednostek organizacyjnych więziennictwa podległych Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1969 r. w sprawie kontroli stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego (Dz. U. Nr 5, poz. 38).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych
S. Kowalczyk

3.

UCHWAŁA NR 34 RADY MINISTRÓW

z dnia 18 lutego 1976 r.

w sprawie wynagrodzenia funkcjonariuszy pożarnictwa

Na podstawie art. 79 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141 i z 1975 Nr 16, poz. 91) Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. Przepisy uchwały dotyczą funkcjonariuszy pożarnictwa, zwanych dalej „funkcjonariuszami”.

§ 2. Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz w uzgodnieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych do ustalenia dla funkcjonariuszy tabel:

- 1) grup i stawek wynagrodzenia zasadniczego przyznanego w zależności od zajmowanego stanowiska — w wysokości od 1500 zł do 8500 zł,
- 2) stawek wynagrodzenia zasadniczego przysługującego za posiadany stopień pożarniczy — w wysokości od 200 zł do 1500 zł,
- 3) stanowisk i zaszeregowania funkcjonariuszy do poszczególnych grup wynagrodzenia oraz etatów stopni pożarniczych.

§ 3. 1. Funkcjonariuszowi przysługują:

- 1) za wieloletnią pracę — nagroda jubileuszowa w wysokości:
  - a) za 25 lat pracy — 75% miesięcznego wynagrodzenia,
  - b) za 35 lat pracy — 150% miesięcznego wynagrodzenia,
  - c) za 40 lat pracy — 200% miesięcznego wynagrodzenia,
- 2) za nieprzerwaną służbę w jednostkach ochrony przeciwpożarowej — dodatek za wysługę lat w wysokości:
  - a) — po 5 latach służby — 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego,
  - b) — po 10 latach służby — 10% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego,

c) — po 15 latach służby — 15% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego — określonego w § 2, pkt 1.

2. Szczegółowe zasady wypłaty nagród jubileuszowych i dodatków za wysługę lat oraz zaliczania okresów służby i okresów równorzędnych do okresów uzasadniających prawo do tych nagród i dodatków określi Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych i po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych.

• § 4. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w systemie codziennym, wyznaczonemu lub powołanemu do pełnienia służby w zakresie operacyjno-technicznym oraz funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w systemie zmianowym przysługuje za przedłużony czas służby w dni robocze, niedziele i święta oraz za pracę w porze nocnej zryczałtowany dodatek w wysokości 25% wynagrodzenia zasadniczego określonego w § 2, pkt 1 i 2.

§ 5. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w systemie zmianowym, który w czasie akcji ratowniczej lub ćwiczeń, albo w celu czasowego wzmocnienia operacyjnej jednostki organizacyjnej ochrony przeciwpożarowej pełnił dodatkową służbę ponad 2 godziny poza czasem służby ustalonym w harmonogramie — przysługuje zryczałtowany dodatek do wynagrodzenia w wysokości:

- 1) ponad 2 godziny do 6 godzin — 100 zł,
- 2) ponad 6 godzin do 12 godzin — 200 zł,
- 3) ponad 12 godzin do 24 godzin — 400 zł.

§ 6. 1. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę na stanowisku mechanika-kierowcy lub kierowcy przysługują:

- 1) dodatek za utrzymanie w pełnej gotowości pojazdów i sprzętu silnikowego,

2) dodatek za pełnienie dodatkowych czynności nie wchodzących w zakres normalnych obowiązków.

2. Zasady przyznawania dodatków, o których mowa w ust. 1, oraz ich wysokość określi Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych.

§ 7. 1. Funkcjonariusz może być przeszeregowany w ramach wynagrodzenia przewidzianego dla danego stanowiska w okresach nie krótszych niż 1 rok o jedną grupę wynagrodzenia zasadniczego, w terminach przeszeregowania — to jest 1 stycznia i 22 lipca z mocą od 1 sierpnia.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy wypadków awansowania funkcjonariusza na stanowisko kierownicze lub hierarchicznie wyższe od zajmowanego, rozszerzenia zakresu powierzonych funkcjonariuszowi czynności, podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub pierwszego awansowania w okresie pierwszego roku służby.

§ 8. Wynagrodzenie funkcjonariuszy ustalone uchwałą wolne jest od podatku od wynagrodzeń i potrąceń na składkę emerytalną z tym, że wynagrodzenie przysługujące za posiadany stopień pożarniczy (§ 2, pkt 2) oraz dodatek za przedłużony czas służby i za pracę w porze nocnej (§ 4) wolne jest również od podatku wyrównawczego.

§ 9. Funkcjonariuszom przysługują nagrody, uprawnienia do deputatów i innych świadczeń branżowych stosowanych w zakładach pracy, w których funkcjonariusze pełnią służbę — na podstawie odrębnych przepisów.

§ 10. 1. Na wprowadzenie w życie zasad wynagrodzenia funkcjonariuszy określonych uchwałą zwiększa się osobowy fundusz płac, począwszy od 1 czerwca do 31 grudnia 1976 r.:

1) w Komendzie Głównej Straży Pożarnych, w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Ochrony Przeciwpożarowej, w szkołach pożarniczych, w komendach straży pożarnych oraz w terenowych zawodowych stra-

żach pożarnych — o kwotę 82,1 mln. zł w tym 2,9 mln. zł z przeznaczeniem na nagrody jubileuszowe wypłacane w 1976 r.

2) w innych zakładach pracy nie działających na zasadach rozrachunku gospodarczego — o kwotę 3,3 mln zł.

2. Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych do dokonania podziału kwot, o których mowa w ust. 1, na poszczególne jednostki.

§ 11. Skutki finansowe wprowadzenia w życie zasad wynagradzania funkcjonariuszy określonych uchwałą w przedsiębiorstwach i innych zakładach pracy działających na zasadach rozrachunku gospodarczego powinny być pokryte ze źródeł określonych w § 4, ust. 2, pkt 1 i 2 uchwały nr 79/75 Rady Ministrów z dnia 2 maja 1975 r. w sprawie utworzenia międzyresortowej rezerwy funduszu płac. Przeciętne dofinansowanie na jednego funkcjonariusza nie może przekraczać 600 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 31 grudnia 1976 r.

§ 12. Upoważnia się właściwych ministrów (kierowników urzędów centralnych) do częściowego lub całkowitego wprowadzenia zasad określonych uchwałą w terminie od dnia 1 marca 1976 r. w ramach planowanego (skorygowanego, dyspozycyjnego) funduszu płac.

§ 13. 1. Funkcjonariuszom objętym niniejszą uchwałą nie przysługują dodatki, o których mowa w § 2, pkt 1 uchwały nr 162 Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1974 r. w sprawie podwyżki najniższych wynagrodzeń (Monitor Polski Nr 26, poz. 154).

2. Traci moc uchwała nr 222 Rady Ministrów z dnia 22 października 1971 r. w sprawie ustalania stanowisk, uposażenia oraz czasu służby członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 marca 1976 r.

Prezes Rady Ministrów
P. Jaroszewicz

4.

ZARZĄDZENIE NR 83 MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 31 grudnia 1975 r.

w sprawie norm umundurowania, odzieży specjalnej i wyekwipowania osobistego dla funkcjonariuszy pożarnictwa

Na podstawie art. 16, ust. 2, dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. Nr 50, poz. 321 i z 1975 r. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Funkcjonariusze pożarnictwa zwani dalej „funkcjonariuszami” otrzymują umundurowanie zgodnie z tabelą należności stanowiącą załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Rodzaje i gatunki materiałów, z których wykonane są poszczególne przedmioty umundurowania dla funkcjonariuszy, określa załącznik nr 2.

§ 2. Funkcjonariuszom pożarnictwa umundurowanie wydaje się dwa razy w roku w miesiącach:

1) kwietniu — przedmioty, których należność powstaje do miesiąca września bieżącego roku,

2) październiku — przedmioty, których należność powstaje do miesiąca marca następnego roku włącznie.

§ 3. 1. W szczególnie uzasadnionych wypadkach funkcjonariusze za zgodą przełożonego uprawnionego do mianowania mogą otrzymać zamiast odpowiedniego przedmiotu umundurowania materiał (tkaninę) zasadniczy w metrażu oraz równoważnik na szycie i za dodatki krawieckie.

2. Normy materiałów (tkanin) wydawanych w za-

mian przedmiotów gotowych określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

3. Wysokość oraz zasady wypłacania równoważników pieniężnych za szycie poszczególnych przedmiotów umundurowania oraz za dodatki krawieckie i poprawki regulują odrębne przepisy.

§ 4. 1. Funkcjonariusze pożarnictwa otrzymują bezpłatnie odzież specjalną i wyekwipowanie osobiste z dniem mianowania na stanowisko służbowe.

2. Normy należności odzieży specjalnej i wyekwipowania osobistego określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 5. 1. Odzież specjalna i wyekwipowanie osobiste wydawane są funkcjonariuszom do użytkowania według tabeli należności z obowiązkiem zwrotu po upływie okresu używalności lub w razie zwolnienia ze służby przed upływem tego okresu, najpóźniej w ostatnim dniu służby.

2. Jeżeli po upływie okresu używalności przedmioty odzieży specjalnej i wyekwipowania osobistego nadają się do użytku, funkcjonariusze obowiązani są użytkować je do czasu utraty wartości użytkowej tych przedmiotów.

3. Funkcjonariuszom mogą być wydane przedmioty odzieży specjalnej i wyekwipowania osobistego już uprzednio użytkowane, a mające wartość użytkową. Przedmioty te powinny być czyste i zdezynfekowane. Przy ustaleniu okresu używalności tych przedmiotów uwzględnia się okres dotychczasowego ich użytkowania.

§ 6. 1. Przedmioty wyekwipowania osobistego wymienione w poz. 17—20 tabeli stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia po upływie okresów używalności przechodzą na własność funkcjonariusza.

2. W przypadku zwolnienia funkcjonariusza ze służby przed upływem okresu używalności przedmiotów, o których mowa w ust. 1, przechodzą one na własność funkcjonariusza za zwrotem kwoty odpowiadającej wartości tych przedmiotów obliczonej za czas od dnia zwolnienia ze służby do końca okresu używalności tych przedmiotów.

3. W przypadku odmowy uiszczenia przez funkcjonariusza kwoty, o której mowa w ust. 2, przedmioty podlegają zwrotowi.

4. Obowiązek zwrotu przedmiotów, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy rodzin zmarłych funkcjonariuszy.

§ 7. 1. Funkcjonariuszom pożarnictwa w okresie choroby, urlopu bezpłatnego, ćwiczeń wojskowych lub oddelegowania do prac społecznych trwających ponad 3 miesiące nie przysługuje odzież specjalna i wyekwipowanie osobiste.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, okresy używalności odzieży specjalnej i wyekwipowania osobistego przedłuża się o okres niewykonywania obowiązków służbowych.

§ 8. 1. Funkcjonariusze, którym przydzielona została odzież specjalna i wyekwipowanie osobiste, obowiązani są użytkować je zgodnie z przeznaczeniem w sposób nie powodujący przedwczesnego ich zużycia lub zniszczenia oraz odpowiedzialni są za ich należyłą konserwację i zabezpieczenie przed utratą i zniszczeniem.

2. Odzież specjalna i wyekwipowanie osobiste użytkuje się tylko w czasie wykonywania zadań służbowych.

§ 9. 1. W razie utraty, zniszczenia bądź przedwczesnego zużycia odzieży specjalnej lub wyekwipowania osobistego w czasie wykonywania obowiązków służbowych funkcjonariusz otrzymuje nowe przedmioty bezpłatnie, o ile utrata, zniszczenie lub przedwczesne zużycie nastąpiły bez winy funkcjonariusza.

2. W przypadku gdy utrata, zniszczenie lub przedwczesne zużycie odzieży specjalnej i wyekwipowania osobistego nastąpiło z winy funkcjonariusza, funkcjonariusz obowiązany jest zwrócić kwotę odpowiadającą wartości przedmiotu przypadającej za czas, jaki pozostał do upływu okresu używalności.

§ 10. 1. Pranie i naprawa odzieży specjalnej i wyekwipowania osobistego, należy do obowiązków załogi pracy.

2. Pranie przedmiotów wyekwipowania osobistego wymienionych w poz. 17—20 tabeli stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia należy do obowiązków funkcjonariusza.

§ 11. 1. Gospodarkę odzieżą specjalną i wyekwipowaniem osobistym prowadzi jednostka, w której funkcjonariusz pełni służbę.

2. Ewidencję przedmiotów użytkowanych przez funkcjonariuszy prowadzi się na kartach mundurowych wyposażenia specjalnego.

3. Przedmioty wyekwipowania osobistego przechodzące na własność funkcjonariusza skreśla się z ewidencji po upływie okresu używalności, pozostałe przedmioty skreśla się z ewidencji po stwierdzeniu utraty ich wartości użytkowej.

§ 12. Traci moc zarządzenie nr 65/70 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1970 r. w sprawie zasad i trybu zaopatrzenia w umundurowanie członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa (Dz. Urz. MSW Nr 8, poz. 20).

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

W porozumieniu:

Minister Finansów
wz. J. Korczak

Minister Spraw Wewnętrznych
wz. B. Stachura

Minister Pracy, Płac
i Spraw Socjalnych
wz. W. Kłosiewicz

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia
1975 r.

Przedmioty umundurowania dla funkcjonariuszy pożarnictwa

Lp.	Nazwa przedmiotu	Jednostka miar	Ilość	Okres używalności w latach		U w a g i
				dla podoficerów i szeregowców	dla oficerów i chorążych	
Umundurowanie						
1	Czapka garnizonowa zimowa	szt.	1	3	3	dla kobiet spódnica dla kobiet spódnica dla oficerów i chorążych skórkowe
2	Plaszcz zimowy	szt.	1	4	4	
3	Plaszcz letni	szt.	1	4	4	
4	Kurtka i spodnie zimowe	kompl.	1	2	2	
5	Kurtka i spodnie letnie	kompl.	1	3	3	
6	Krawat	szt.	1	2	2	
7	Szalik	szt.	1	3	3	
8	Rękawiczki dziane	par	1	2	4	
9	Wiatrówka	szt.	1	2	2	
10	Oznaki stopnia służby	kompl.	—	—	—	
Bielizna						
11	Koszula służbowa	szt.	3	2	2	
12	Kalesony zimowe	szt.	2	2	2	
13	Skarpetki letnie	par	2	1	1	
14	Skarpetki zimowe	par	2	1	1	
Obuwie						
15	Półbuty	par	1	2	2	
16	Trzewiki botki ocieplane	par	1	3	3	
Oporządzenie						
17	Sznur galowy	szt.	1	7	7	

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia
1975 r.

Przedmioty mundurowe dla funkcjonariuszy pożarnictwa wykonane są z następujących rodzajów materiałów:

Lp.	Nazwa przedmiotu	R o d z a j m a t e r i a ł u	
		dla oficera i chorążego	dla podoficera i szeregowca
1	Czapka garnizonowa zimowa	gabardyna	szewiot
2	Plaszcz zimowy	sukno 80%	sukno 80%
3	Plaszcz letni	tkanina „Cezar”	tkanina „Cezar”
4	Kurtka i spodnie zimowe	gabardyna	szewiot
5	Kurtka i spodnie letnie	tropik	tropik
6	Krawat	poliestrowy	poliestrowy
7	Szalik	wełniany	wełniany
8	Rękawiczki	skórkowe	dziane
9	Wiatrówka	tropik	tropik
10	Koszula służbowa	popelina	plótno bawełniane
11	Kalesony zimowe	bawełna	bawełna
12	Skarpetki letnie	elastil	elastil
13	Skarpetki zimowe	wełna elastil	wełna elastil
14	Półbuty	skórzane na gumowych spodach	skórzane na gumowych spodach
15	Trzewiki botki ocieplane	skórzane ocieplane na gum. spodach	skórzane ocieplane na gum. spodach

Załącznik nr 3 do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia
1975 r.

**Normy materiałów w razie wydawania tkaniny w metrażu w zamian przedmiotów gotowych:
na mundur z tkaniny gabardinowej, tropikowej i szewiotowej**

Gru- pa	Obwód klatki piersiowej w cm	Wzrost w cm	Ilość tkaniny zasadniczej w m (przy szerokości tkaniny 1,42 cm)		Gru- pa	Obwód klatki piersiowej w cm	Wzrost w cm	Ilość tkaniny zasadniczej w m (przy szerokości tkaniny 1,42 cm)	
			na kurtkę i spodnie długie	na kurtkę i spódnicę				na kurtkę i spodnie długie	na kurtkę i spódnicę
a)	88	160	2,65	2,40	h)	96	185	3,10	2,70
	88	165				100	185		
	92	160				104	180		
	92	165				108	170		
	96	160							
b)	88	170	2,75	2,40	i)	104	185	3,20	2,80
	92	170				108	175		
	96	170				112	170		
		165				116	170		
c)	92	175	2,80	2,45	j)	104	190	3,30	2,80
	96	170				109	180		
	100	160				108	185		
	100	165				112	175		
d)	96	175	2,85	2,50		112	180		
	100	170				116	175		
e)	100	175	2,95	2,55	k)	108	190	3,40	2,95
	104	165				112	185		
	104	170				116	180		
f)	96	180	3,00	2,65	l)	112	190	3,50	3,00
g)	100	180	3,05	2,65	m)	116	185	3,60	3,00
	104	175				120	180		
	108	165				i wyżej	i wyżej		

U w a g a:

Przy posługiwaniu się normami materiałów należy:

- a) w przypadku stwierdzenia, że obwód klatki piersiowej użytkownika przekracza o 2 cm dany rozmiar podany w jednej z grup — materiał wydaje się wg należności przewidzianej dla najbliższej większej grupy rozmiaru.
b) w razie stwierdzenia, że wzrost użytkownika jest ponad 2 cm wyższy od danego rozmiaru podanego w jednej z grup, materiał wydaje się wg należności przewidzianej dla najbliższej wyższej grupy rozmiarów.
c) w razie stwierdzenia, że obwód w pasie użytkownika jest większy od obwodu klatki piersiowej, za podstawę przyjmuje się obwód w pasie z zastosowaniem postanowienia litery „a”.

Załącznik nr 4 do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia
1975 r.

Tabela wyposażenia specjalnego i wykwapowania osobistego funkcjonariuszy pożarnictwa

Lp.	Wyszczególnienie przedmiotów	Jednostka miar	Ilość	Okres używalności w miesiącach	U w a g i
1	2	3	4	5	6
Odzież specjalna					
1	Czapka	szt.	1	24	
2	Hełm z ocieplaczem i fartuchem ochronnym	szt.	1	do zużycia	
3	Kurtka zimowa z ocieplaczem	szt.	1	48	
4	Kurtka	szt.	2	36	
5	Spodnie	szt.	2	36	
6	Podpinka pod kurtkę	szt.	1	36	

1	2	3	4	5	6
7	Podpinka pod spodnie	szt.	1	36	
8	Pas bojowy	szt.	1	do zużycia	
9	Pas główny	szt.	1	72	
10	Rękawice pożarnicze pięciopalcowe	par	1	do zużycia	
11	Trzewiki z podwyższoną cholewą	par	1	24	
12	Kamizelka żaroodporna	szt.	1	do zużycia	
13	Rękawice żaroodporne	par	1	do zużycia	
14	Bluza bawełniana	szt.	1	12	
15	Spodnie bawełniane	szt.	1	12	
Wyekwipowanie osobiste					
16	Dresy sportowe	kompl.	1	24	
17	Koszulka gimnastyczna	szt.	2	24	
18	Spodenki gimnastyczne	szt.	2	24	
19	Koszulka dziana z rękawem	szt.	2	24	
20	Trampki	par	1	24	
21	Kask ochronny motocyklowy	szt.	1	do zużycia	tylko dla motocyklistów
22	Okulary ochronne z dużym zasięgiem widoczności	szt.	1	do zużycia	
23	Rękawice skórzane pięciopalcowe z mankietem ocieplającym	par	1	24	tylko dla motocyklistów
24	Rękawice skórzane pięciopalcowe, ocieplane	par	1	24	tylko dla kierowców wozów bojowych i obsługi motopomp
25	Okulary przeciwsłoneczne	szt.	1	do zużycia	tylko dla kierowców wozów bojowych i obsługi motopomp
26	Buty filcowe	par	1	48	w razie potrzeby dla kierowców
Środki i sprzęt higieny osobistej					
27	Ręcznik	szt.	2	12	
28	Mydło lanolinowe	g	100	1	
29	Mydło powszechne	g	100	1	
30	Pasta do rąk	tub.	1	3	
31	Pasta do obuwia	g	80	1	
32	Mazak do pasty	szt.	1	do zużycia	na 10 funkcjonariuszy
33	Szczotka do butów	szt.	1	do zużycia	na 10 funkcjonariuszy
34	Szczotka do ubrania	szt.	1	do zużycia	na 10 funkcjonariuszy
Odzież dyżurna w oddziale straży na 10 osób na zmianie					
35	Peleryna przeciwdeszczowa	szt.	2	48	na każdy stan powyżej 10 osób dodatkowo po 1 komplecie
36	Kożuch 3/4 lub długi	szt.	1	84	
37	Buty gumowe (do kolan lub bioder)	par	1	24	
38	Buty filcowe	par	1	48	
Wyposażenie sal sypialnych w oddziałach straży pożarnych na 1 łóżko					
39	Koc wełniany	szt.	2	96	
40	Koperta na koc	szt.	3	36	
41	Prześcieradło	szt.	3	36	
42	Poszewka na poduszkę	szt.	3	36	
43	Poduszka z pierza	szt.	1	96	
44	Materac polowo-koszarowy z podglówkiem	kompl.	1	96	
45	Podkład pod materac	szt.	1	84	

5.

ZARZĄDZENIE NR 8 MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 22 stycznia 1976 r.

w sprawie ustalenia planu i programu nauczania w szkołach chorążych pożarnictwa w systemie nauczania zaocznego, specjalność — ochrona przeciwpożarowa

Na podstawie art. 37, ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. z 1961 r. Nr 32, poz. 160, z 1971 r. Nr 12, poz. 115 i z 1972 r. Nr 16, poz. 114) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się plan i program nauczania w szkołach chorążych pożarnictwa w systemie nauczania zaocznego

W porozumieniu:

Minister
Oświaty i Wychowania
J. Kuberski

Minister Spraw Wewnętrznych
wz. T. Pietrzak

6.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 24 stycznia 1976 r.

w sprawie ustalenia sieci komend rejonowych straży pożarnych

(Monitor Polski Nr 6, poz. 28)

Na podstawie art. 19, ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się sieć komend rejonowych straży pożarnych w województwach:

- 1) stołecznym warszawskim — 14 komend rejonowych z siedzibami w dzielnicach miasta stołecznego Warszawy: Mokotów, Ochota, Praga-Południe, Praga-Północ, Śródmieście, Wola, Żoliborz oraz w Grodzisku Mazowieckim, Legionowie, Nowym Dworze Mazowieckim, Otwocku, Piasecznie, Pruszkowie i Wołominie,
- 2) białkopodlaskim — 4 komendy rejonowe z siedzibami w Białej Podlaskiej, Łolicach, Parczewie i Radzynie Podlaskim,
- 3) białostockim — 8 komend rejonowych z siedzibami w Białymstoku, Bielsku Podlaskim, Dąbrowie Białostockiej, Hajnówce, Łapach, Mońkach, Siemiatyczach i Sokółce,
- 4) bielskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Bielsku-Białej, Cieszynie, Oświęcimiu, Suchej Beskidzkiej, Wadowicach i Żywcu,
- 5) bydgoskim — 10 komend rejonowych z siedzibami w Bydgoszczy, Chojnicach, Inowrocławiu, Mogilnie, Nakle nad Notecią, Sępólnie Krajeńskim, Szubinie, Świeciu, Tucholi i Żninie,
- 6) chełmskim — 3 komendy rejonowe z siedzibami w Chełmie, Krasnymstawie i Włodawie,
- 7) ciechanowskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Ciechanowie, Działdowie, Mławie, Płońsku, Pułtusk i Żurominie,
- 8) częstochowskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Częstochowie, Kłobucku, Koniecpolu, Lublińcu, Myszkowie i Oleśnie,
- 9) elbląskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Braniewie, Elblągu, Kwidzynie, Malborku, Nowym Dworze Gdańskim i Sztumie,
- 10) gdańskim — 10 komend rejonowych z siedzibami w Gdańsku, Gdyni, Kartuzach, Kościerzynie, Pruszczu Gdańskim, Pucku, Sopocie, Starogardzie Gdańskim, Tczewie i Wejherowie,
- 11) gorzowskim — 9 komend rejonowych z siedzibami w Dębnie, Choszczynie, Gorzowie Wielkopolskim, Międzychodzie, Międzyrzeczu, Myśliborzu, Strzelcach Krajeńskich, Słubicach i Sulęcinie,
- 12) jeleniogórskim — 7 komend rejonowych z siedzibami w Bogatyni, Bolesławcu, Jeleniej Górze, Kamiennie Górze, Lubaniu, Lwówku Śląskim i Zgorzelcu,
- 13) kaliskim — 9 komend rejonowych z siedzibami w Jarocinie, Kaliszu, Kępnie, Krotoszynie, Ostrowie Wielkopolskim, Ostrzeszowie, Pleszewie, Sycowie i Wieruszowie,
- 14) katowickim — 27 komend rejonowych z siedzibami w Będzinie, Bytomiu, Chorzowie, Chrzanowie, Dąbrowie Górniczej, Gliwicach, Jastrzębiu-Zdroju, Jaworznie, Katowicach, Łaziskach Górnych, Mysłowicach, Olkuszu, Piekarach Śląskich, Pszczynie, Pyskowicach, Raciborzu, Rudzie Śląskiej, Rybniku, Siemianowicach Śląskich, Sosnowcu, Świętochłowicach, Tarnowskich Górach, Tychach, Wodzisławiu Śląskim, Wolbromiu, Zabrze i Zawierciu,
- 15) kieleckim — 12 komend rejonowych z siedzibami w Busku-Zdroju, Chmielniku, Jędrzejowie, Kazimierzy Wielkiej, Kielcach, Końskich, Miechowie, Ostrowcu Świętokrzyskim, Pińczowie, Skarżysku-Kamiennej, Starachowicach i Włoszczowie,
- 16) konińskim — 4 komendy rejonowe z siedzibami w Kole, Koninie, Słupcy i Turku,

- 17) koszalińskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Białogardzie, Drawsku Pomorskim, Kołobrzegu, Koszalinie, Świdwinie i Szczecinku,
  - 18) miejskim krakowskim — 7 komend rejonowych z siedzibami w dzielnicach miasta Krakowa: Krakowdrza, Nowa Huta, Podgórze, Śródmieście oraz w Myślenicach, Proszowicach i Skawinie,
  - 19) krośnieńskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Brzozowie, Jaśle, Krośnie, Lesku, Sanoku i Ustrzykach Dolnych,
  - 20) legnickim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Chojnowie, Głogowie, Jaworze, Legnicy, Lubinie i Złotoryi,
  - 21) leszczyńskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Gostyniu, Górze, Kościanie, Lesznie, Rawiczu i Wschowie,
  - 22) lubelskim — 8 komend rejonowych z siedzibami w Bełżycach, Bychawie, Kraśniku, Lubartowie, Lublinie, Opolu Lubelskim, Puławach i Rykach,
  - 23) łomżyńskim — 5 komend rejonowych z siedzibami w Grajewie, Kolnie, Łomży, Wysokiem Mazowieckiem i Zambrowie,
  - 24) miejskim łódzkim — 9 komend rejonowych z siedzibami w dzielnicach miasta Łodzi: Bałuty, Górna, Polesie, Śródmieście, Widzew oraz w Ozorkowie, Pabianicach, Strykowie i Zgierzu,
  - 25) nowosądeckim — 7 komend rejonowych z siedzibami w Gorlicach, Krynicy, Limanowej, Nowym Sączu, Rabce, Nowym Targu i Zakopanem,
  - 26) olsztyńskim — 11 komend rejonowych z siedzibami w Bartoszycach, Biskupcu, Iławie, Kętrzynie, Lidzbarku Warmińskim, Morągu, Mrągowie, Nidzicy, Olsztynie, Ostródzie i Szczytnie,
  - 27) opolskim — 14 komend rejonowych z siedzibami w Brzegu, Głubczycach, Głuchołazach, Grodkowie, Kluczborku, Kędzierzynie-Koźlu, Krapkowicach, Namysławie, Niemodlinie, Nysie, Opolu, Paczkowie, Prudniku i Strzelcach Opolskich,
  - 28) ostrołęckim — 5 komend rejonowych z siedzibami w Makowie Mazowieckim, Ostrołęce, Ostrowi Mazowieckiej, Przasnyszu i Wyszku,
  - 29) pilskim — 7 komend rejonowych z siedzibami w Chodzieży, Czarnkowie, Pile, Wałcu, Wągrowcu, Trzciance i Złotowie,
  - 30) piotrkowskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Bełchatowie, Koluszkach, Opocznie, Piotrkowie Trybunalskim, Radomsku i Tomaszowie Mazowieckim,
  - 31) plockim — 5 komend rejonowych z siedzibami w Gostyninie, Kutnie, Łęczycy, Płocku i Sierpcu,
  - 32) poznańskim — 8 komend rejonowych z siedzibami w Gnieźnie, Nowym Tomysłu, Obornikach, Poznaniu, Szamotułach, Śremie, Środzie Wielkopolskiej i Wrześni,
  - 33) przemyskim — 4 komendy rejonowe z siedzibami w Jarosławiu, Lubaczowie, Przemyśle i Przeworsku,
  - 34) radomskim — 8 komend rejonowych z siedzibami w Białobrzegach, Grójcu, Koźlenicach, Lipsku, Przysusze, Radomiu, Szydłowcu i Zwoleńcu,
  - 35) rzeszowskim — 7 komend rejonowych z siedzibami w Kolbuszowej, Leżajsku, Łańcutu, Mielcu, Ropczycach, Rzeszowie i Strzyżowie,
  - 36) siedleckim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Garwolinie, Łukowie, Mińsku Mazowieckim, Siedlcach, Sokołowie Podlaskim i Węgrowie,
  - 37) sieradzkim — 5 komend rejonowych z siedzibami w Łasku, Poddębicach, Sieradzu, Wieluniu i Zduńskiej Woli,
  - 38) skierniewickim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Brzezinach, Łowiczu, Rawie Mazowieckiej, Skierniewicach, Sochaczewie i Żyrardowie,
  - 39) słupskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Bytowie, Człuchowie, Lęborku, Miastku, Sławnie i Słupsku,
  - 40) suwalskim — 9 komend rejonowych z siedzibami w Augustowie, Elku, Giżycku, Gołdapi, Oleku, Pisz, Suwałkach, Sejnach i Węgorzewie,
  - 41) szczecińskim — 10 komend rejonowych z siedzibami w Goleniowie, Gryficach, Gryfinie, Kamieniu Pomorskim, Łobzie, Nowogardzie, Pyrzycach, Stargardzie Szczecińskim, Szczecinie i Świnoujściu,
  - 42) tarnobrzeskim — 6 komend rejonowych z siedzibami w Janowie Lubelskim, Opatowie, Sandomierzu, Stalowej Woli, Staszowie i Tarnobrzegu,
  - 43) tarnowskim — 5 komend rejonowych z siedzibami w Bochni, Brzesku, Dąbrowie Tarnowskiej, Dębicy i Tarnowie,
  - 44) toruńskim — 7 komend rejonowych z siedzibami w Brodnicy, Chełmnie, Golubiu-Dobrzyniu, Grudziądzu, Nowym Mieście Lubawskim, Toruniu i Wąbrzeźnie,
  - 45) wałbrzyskim — 8 komend rejonowych z siedzibami w Bystrzycy Kłodzkiej, Dzierżoniowie, Kłodzku, Nowej Rudzie, Świdnicy, Świebodzicach, Wałbrzychu i Żąbkowicach Śląskich,
  - 46) wrocławskim — 5 komend rejonowych z siedzibami w Aleksandrowie Kujawskim, Lipnie, Radziejowie, Rypinie i Włocławku,
  - 47) wrocławskim — 13 komend rejonowych z siedzibami w dzielnicach miasta Wrocławia: Fabryczna, Krzyki, Psie Pole, Stare Miasto, Śródmieście oraz w Miliczu, Oleśnicy, Oławie, Kątach Wrocławskich, Środzie Śląskiej, Strzelnie, Trzebnicy i Wołowie,
  - 48) zamojskim — 4 komendy rejonowe z siedzibami w Biłgoraju, Hrubieszowie, Tomaszowie Lubelskim i Zamościu,
  - 49) zielonogórskim — 10 komend rejonowych z siedzibami w Krośnie Odrzańskim, Lubsku, Nowej Soli, Sulechowie, Świebodzinie, Szprotawie, Wolsztynie, Zielonej Górze, Żaganiu i Żarach.
- § 2. Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego określają gminy i miasta objęte właściwością komend rejonowych, o których mowa w § 1.
- § 3. W rejonie, w którym istnieje terenowa zawodowa straż pożarna lub jej oddział, funkcję komendanta rejonowego wykonuje komendant tej straży lub dowódca oddziału.
- § 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ZARZĄDZENIE NR 15 MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 25 lutego 1976 r.

w sprawie ustanowienia odznak: „Wzorowy podchorąży pożarnictwa” i „Wzorowy kadet pożarnictwa”, określenia ich wzoru, zasad i trybu nadawania oraz sposobu noszenia

Na podstawie art. 28, ust. 2, ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) oraz w celu wyróżnienia podchorążych i kadetów pożarnictwa za osiągnięcia w nauce i wzorowe sprawowanie w czasie odbywania nauki zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się odznaki: „Wzorowy podchorąży pożarnictwa” i „Wzorowy kadet pożarnictwa” zwane dalej „odznakami”.

2. Opis i wzór odznak określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2. 1. Odznaki są dwustopniowe: złote i srebrne.

2. Odznaka srebrna może być nadana:

- 1) podchorążym, którzy ukończyli pierwszy rok studiów z oceną średnią nie niższą niż 4,0,
- 2) kadetom, którzy ukończyli pierwszy semestr nauki z oceną średnią nie niższą niż 4,0.

3. Odznaka złota może być nadana:

- 1) podchorążym, którzy posiadają odznakę srebrną i ukończyli drugi rok studiów z oceną średnią nie niższą niż 4,25,
- 2) kadetom, którzy posiadają odznakę srebrną i ukończyli pierwszy rok nauki z oceną średnią nie niższą niż 4,25.

4. Odznaki mogą być nadane podchorążym i kadetom wykazującym się nienaganną postawą moralną i obywatelską.

§ 3. Odznaki nadaje komendant właściwej szkoły pożarniczej na wniosek dowódcy kompanii.

§ 4. Wraz z odznaką podchorąży lub kadet otrzymuje legitymację, stwierdzającą jej nadanie, według wzoru określonego w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 5. Podchorążowie i kadeci wyróżnieni odznaką i spełniający na równi z innymi słuchaczami szkoły wymagane warunki mają pierwszeństwo:

- 1) w awansowaniu na wyższy stopień pożarniczy,
- 2) wyboru miejscowości — spośród zaproponowanych — do odbywania praktyki,
- 3) w otrzymywaniu stałej przepustki na opuszczanie rejonu zakwaterowania w czasie wolnym od zajęć,
- 4) reprezentowania szkoły w kontaktach z organizacjami młodzieżowymi i studenckimi,
- 5) uczestniczenia w imprezach kulturalno-oświatowych i sportowych organizowanych na koszt szkoły.

§ 6. Podchorążych i kadetów wyróżnia się:

- 1) za uzyskanie odznaki srebrnej:

a) zawiadomieniem rodziny o wzorowym wykonywaniu obowiązków,

b) umieszczeniem zdjęcia na tablicy przodowników kompanii,

c) nagrodą książkową z dedykacją,

d) zwiększeniem urlopu (przerwy międzysemestralnej lub ferii) o 5 dni w roku,

2) za uzyskanie odznaki złotej:

a) wręceniem pisma pochwalnego,

b) umieszczeniem zdjęcia na tablicy przodowników szkoły,

c) zwiększeniem urlopu (przerwy międzysemestralnej lub ferii) o 7 dni w roku,

d) wpisaniem nazwiska i zasług podchorążego do kroniki szkoły, pod warunkiem posiadania odznaki przez cały okres nauki,

e) nagrodą rzeczową lub pieniężną w czasie ostatniego roku nauki — pod warunkiem posiadania odznaki przez cały okres nauki.

§ 7. W razie obniżenia wyników w nauce lub dyscyplinie, komendant szkoły na wniosek dowódcy kompanii może zawiesić prawo do noszenia odznaki na okres do jednego semestru.

§ 8. 1. Utrata odznaki następuje w wypadku wymierzenia kary dyscyplinarnej, nagany z ostrzeżeniem, wydalenia ze szkoły lub wymierzenia wyższej kary dyscyplinarnej.

2. Komendant szkoły może pozbawić odznaki w razie:

- 1) niewykazania poprawy, mimo zawieszenia prawa do noszenia odznaki,
- 2) wydalenia z organizacji politycznej.

§ 9. Nadanie i utratę odznaki ogłasza się w rozkazie dziennym komendanta szkoły oraz odnotowuje się w karcie ewidencyjnej podchorążego lub kadeta,

§ 10. Odznakę nosi się pośrodku górnej kieszeni munduru wyjściowego.

§ 11. W razie zagubienia lub zniszczenia odznaki albo legitymacji stwierdzającej jej nadanie podchorąży lub kadet zawiadamia komendanta właściwej szkoły. W takim wypadku może być wydana nowa odznaka lub duplikat legitymacji o jej nadaniu.

§ 12. Koszty odznaki oraz wydatki związane z jej nadaniem pokrywane są z budżetu szkoły.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Minister Spraw Wewnętrznych
wz. B. Stachura

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 lutego 1976 r.

Opis i wzór odznak „Wzorowy Podchorąży Pożarnictwa” i „Wzorowy Kadet Pożarnictwa”

Odznaki: „Wzorowy Podchorąży Pożarnictwa” i „Wzorowy Kadet Pożarnictwa” mają kształt prostokąta o wysokości 35 mm i szerokości 20 mm.

Odznaki wykonane są z metalu, pokryte emalią ko-

loru granatowego z krawędzią: odznaki złote — koloru złotego, odznaki srebrne — koloru srebrnego, o szerokości 1 mm.

W górnej części odznaki znajduje się napis koloru

złotego lub srebrnego — w zależności od stopnia odznaki — „Wzorowy Podchorąży” lub „Wzorowy Kadet”, a w dole napis „Pożarnictwa”.

Poniżej górnego napisu na tle emalii znajduje się znicz z gałązką laurową w formie nakładki koloru złotego lub srebrnego.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 lutego 1976 r.

Wzór legitymacji

Strona 1 —

WYŻSZA OFICERSKA SZKOŁA POŻARNICZA

LEGITYMACJA NR .....

Strona 1 —

SZKOŁA CHORAŻYCH POŻARNICTWA

LEGITYMACJA NR .....

Strona 2 —

Rozkazem Nr ..... z dnia ..... 19..... r.

n a d a j ę

Podch. poż. ....

(nazwisko i imię)

Odznakę złotą (srebrną)

„Wzorowy Podchorąży Pożarnictwa”

Warszawa, dnia ..... 19..... r.

(podpis komendanta)

Strona 2 —

Rozkazem Nr ..... z dnia ..... 19..... r.

n a d a j ę

Kadetowi poż. ....

(nazwisko i imię)

Odznakę złotą (srebrną)

„Wzorowy Kadet Pożarnictwa”

..... dnia ..... 19..... r.

(podpis komendanta)

8.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 18 marca 1976 r.

w sprawie nadania statutu Związkowi Ochotniczych Straży Pożarnych, ustalenia wzorcowych statutów ochotniczych straży pożarnych oraz zasad prowadzenia rejestru tych straży

(Monitor Polski Nr 17, poz. 78)

Na podstawie art. 34, ust. 2, art. 36, ust. 2, pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Związkowi Ochotniczych Straży Pożarnych nadaje się statut stanowiący załącznik nr 1.

§ 2. Ustala się wzorcowy statut:

- 1) terenowej ochotniczej straży pożarnej stanowiący załącznik nr 2,
- 2) zakładowej ochotniczej straży pożarnej stanowiący załącznik nr 3.

§ 3. 1. Podstawę wpisania do rejestru lub wykreślenia z rejestru terenowej i zakładowej ochotniczej straży pożarnej stanowi decyzja wydana przez właściwy terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego.

2. Terenowe i zakładowe ochotnicze straże pożarne wpisywane są do rejestru w porządku chronologicznym.

3. Dla każdej terenowej i zakładowej ochotniczej straży pożarnej zakłada się akta opatrzone nazwą i kolejnym numerem, pod którym wpisana jest do rejestru. W aktach gromadzi się wszystkie dokumenty dotyczące danej ochotniczej straży pożarnej.

4. Rejestr prowadzi się według wzoru stanowiącego załącznik nr 4.

§ 4. 1. Wniosek w sprawie rejestracji terenowej ochotniczej straży pożarnej składają założyciele.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać nazwę terenowej ochotniczej straży pożarnej, adres siedziby, teren działalności oraz wykaz imienny co najmniej 10 założycieli.

3. Powołanie lub rozwiązanie zakładowej ochotniczej straży zgłasza kierownik zakładu pracy.

4. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 3, powinno zawierać nazwę ochotniczej straży pożarnej, adres zakładu pracy oraz dane o osobach wchodzących w skład zarządu ochotniczej straży pożarnej (imiona, nazwiska, pełnione funkcje w zarządzie, miejsca zamieszkania).

§ 5. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca 1965 r. w sprawie ustalenia i ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Związek Ochotniczych Straży Pożarnych” (Monitor Polski z 1965 r. Nr 17, poz. 68 i z 1968 r. Nr 25, poz. 161),
- 2) zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 lipca 1957 r. w sprawie ustalenia statutu wzorcowego ochotniczej straży pożarnej (Monitor Polski Nr 67, poz. 409),
- 3) zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1962 r. w sprawie ustalenia wzorcowego statutu ochotniczej straży pożarnej w zakładzie pracy (Monitor Polski z 1962 r. Nr 65, poz. 305 i z 1965 r. Nr 63, poz. 340),
- 4) zarządzenie nr 125 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 września 1971 r. w sprawie rejestracji i nadzoru nad ochotniczymi strażami pożarnymi (Dz. Urz. MSW Nr 8, poz. 26).

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych
S. Kowalczyk

Załączniki do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1976 r. (poz. 78)

Załącznik nr 1

STATUT

ZWIĄZKU OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Organizacja społeczna „Związek Ochotniczych Straży Pożarnych”, zwana dalej „Związkiem”, działa na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) oraz niniejszego statutu.

2. Związek jest organizacją społeczną zrzeszającą w ochotniczych strażach pożarnych obywateli polskich gotowych czynnie i w sposób zorganizowany uczestniczyć w ochronie życia, zdrowia i mienia obywateli oraz majątku narodowego przed pożarami.

3. Związek ma osobowość prawną.

§ 2. 1. Terenem działalności Związku jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Siedzibą władz naczelnych Związku jest m. st. Warszawa.

§ 3. Związek ma jednostki organizacyjne stopnia wojewódzkiego i podstawowego.

§ 4. Związek ma sztandar oraz używa pieczęci, godła, mundurów, dystynkcji i oznak według wzorów określonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Podstawą działalności Związku jest praca społeczna.

§ 6. Związek może współpracować z zagranicznymi i międzynarodowymi organizacjami społecznymi ochrony przeciwpożarowej.

Rozdział 2

Zadania i formy ich realizacji

§ 7. Zadaniem Związku jest w szczególności:

- 1) pobudzanie i wszechstronne rozwijanie wszelkiej inicjatywy zmierzającej do zwiększenia udziału społeczeństwa w ochronie przeciwpożarowej,
- 2) prowadzenie pracy społeczno-wychowawczej oraz pogłębianie uczuć patriotyzmu do Polski Ludowej członków ochotniczych straży pożarnych,
- 3) ustalanie wytycznych dla ochotniczych straży pożarnych w zakresie zadań społeczno-wychowawczych,
- 4) jednoczenie ochotniczych straży pożarnych oraz sprawowanie nad nimi opieki.

§ 8. Zadania określone w § 7 Związek realizuje przez:

- 1) współdziałanie z jednostkami gospodarki uspołecznionej i organizacjami społecznymi,
- 2) mobilizowanie społeczeństwa do udziału w realizacji zadań ochrony przeciwpożarowej,
- 3) propagowanie, inicjowanie i prowadzenie współzawodnictwa ochotniczych straży pożarnych,
- 4) rozwijanie wychowania fizycznego i sportu oraz prac kulturalno-oświatowych w ochotniczych strażach pożarnych,
- 5) wydawanie i rozpowszechnianie czasopism i innych publikacji z zakresu działalności Związku.

Rozdział 3

Członkowie Związku

§ 9. Członkowie Związku dzielą się na:

- 1) zwyczajnych,
- 2) wspierających,
- 3) honorowych.

§ 10. 1. Członkiem zwyczajnym jest każda ochotnica straż pożarna, która zgłosi swe przystąpienie do Związku.

2. Przyjmowanie oraz skreślanie z listy członków zwyczajnych należy do kompetencji właściwego zarządu gminnego.

§ 11. 1. Członkiem wspierającym może być każdy obywatel polski lub osoba prawna współdziałająca w rozwoju Związku.

2. Przyjmowanie oraz skreślanie z listy członków wspierających należy do kompetencji właściwego zarządu gminnego.

3. Przyjmowanie oraz skreślanie z listy członków wspierających osób prawnych, których działalność przekracza obszar gminy, należy do kompetencji właściwego zarządu wojewódzkiego.

§ 12. 1. Członkiem honorowym może być osoba szczególnie zasłużona dla ochrony przeciwpożarowej.

2. Godność członka honorowego nadaje Zarząd Główny Związku.

§ 13. 1. Członek Związku ma prawo:

- 1) czynnego i biernego wyboru do władz Związku, za pośrednictwem swych delegatów,
  - 2) korzystania z pomocy i urządzeń Związku.
2. Członkom wspierającym przysługują uprawnienia

nia wymienione w ust. 1, pkt 2.

§ 14. Do obowiązków członka Związku należy:

- 1) aktywne uczestniczenie w pracach Związku.
- 2) propagowanie wśród społeczeństwa zasad ochrony przeciwpożarowej,
- 3) przestrzeganie statutu, regulaminów i uchwał władz Związku,
- 4) regularne opłacanie składek członkowskich.

Rozdział 4

Naczelne władze Związku

§ 15. Naczelnymi władzami Związku są:

- 1) Zjazd Krajowy,
- 2) Zarząd Główny,
- 3) Główna Komisja Rewizyjna,
- 4) Główny Sąd Honorowy.

A. Zjazd Krajowy

§ 16. Zjazd Krajowy jest najwyższą władzą Związku. Zjazd może być zwyczajny lub nadzwyczajny.

§ 17. Do zakresu uprawnień Zjazdu Krajowego należy:

- 1) uchwalanie programu działalności Związku,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań z działalności Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Honorowego,
- 3) podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez Zarząd Główny, Główną Komisję Rewizyjną, Główny Sąd Honorowy i delegatów,
- 4) wybór Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Honorowego,
- 5) uchwalanie projektu zmian statutu,
- 6) podejmowanie uchwał w sprawie rozwiązania Związku,
- 7) podejmowanie innych uchwał, które ze względu na szczególną ważność wymagają decyzji Zjazdu Krajowego.

§ 18. 1. Zjazd Krajowy zwoływany jest przez Zarząd Główny raz na 4 lata.

2. O terminie Zjazdu Krajowego wraz z proponowanym porządkiem obrad Zarząd Główny zawiadamia delegatów co najmniej na 30 dni przed terminem rozpoczęcia Zjazdu.

§ 19. 1. Nadzwyczajny Zjazd jest zwoływany:

- 1) na podstawie uchwały Zarządu Głównego,
- 2) na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 3) na pisemny wniosek co najmniej $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby zarządów wojewódzkich Związku.

2. Zarząd Główny zwołuje nadzwyczajny zjazd w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania żądania (wniosku) lub podjęcia uchwały.

§ 20. W Zjeździe Krajowym udział biorą:

- 1) z głosem decydującym — delegaci wybrani na zjazdach wojewódzkich,
- 2) z głosem doradczym — członkowie ustępujących władz naczelnych Związku i osoby zaproszone.

§ 21. 1. Uchwały Zjazdu Krajowego są podejmowane zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby delegatów.

2. Uchwała w sprawie rozwiązania Związku wymaga większości $\frac{2}{3}$ liczby głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby delegatów.

B. Zarząd Główny

Bibl. Jag

§ 22. 1. Zarząd Główny składa się z 59—75 członków.

2. Zarząd Główny może dokoptować do swego składu nowych członków na miejsce członków ustępujących w liczbie nie przekraczającej $\frac{1}{3}$ ustalonego składu Zarządu.

3. Kadencja Zarządu Głównego trwa 4 lata.

§ 23. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy:

- 1) realizowanie uchwał Zjazdu Krajowego,
- 2) ustalanie planów działalności i budżetu Związku oraz zatwierdzanie sprawozdań z ich wykonania,
- 3) podejmowanie decyzji w sprawach majątkowych Związku,
- 4) decydowanie w sprawach przedstawionych przez Prezydium Zarządu Głównego,
- 5) zwoływanie Zjazdu Krajowego,
- 6) ustalanie wysokości składek członkowskich oraz zasad ich pobierania i podziału,
- 7) nadawanie odznak i godności członka honorowego,
- 8) powoływanie komisji problemowych jako organów doradczych Zarządu Głównego,
- 9) zawieszanie uchwał zjazdów wojewódzkich i uchyłanie uchwał zarządów wojewódzkich, jeżeli są sprzeczne ze statutem lub uchwałami naczelnych władz Związku,
- 10) reprezentowanie Związku na zewnątrz,
- 11) ustalanie liczby delegatów na Zjazd Krajowy oraz zjazdu wojewódzkie.

§ 24. Posiedzenia Zarządu Głównego są zwoływane przez Prezydium Zarządu Głównego w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.

§ 25. Uchwały Zarządu Głównego zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby członków.

§ 26. 1. Zarząd Główny wybiera spośród siebie Prezydium w składzie 16—20 członków, w tym: prezesa, 2—4 wiceprezesów, sekretarza generalnego i skarbnika.

2. Sekretarzem generalnym może być tylko funkcjonariusz pożarnictwa, którego kandydaturę przedstawia Zarządowi Głównemu Komendant Główny Straży Pożarnych.

3. Ponadto w skład Prezydium Zarządu Głównego wchodzi z urzędu przedstawiciel Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

§ 27. Do zakresu działania Prezydium Zarządu Głównego należy:

- 1) kierowanie bieżącą działalnością Związku,
- 2) nadzorowanie, koordynowanie i kontrolowanie działalności terenowych zarządów Związku,
- 3) opracowywanie projektów planów działalności i budżetu Związku,
- 4) ustalanie regulaminów i instrukcji organizacyjnych dla terenowych zarządów Związku i dla ochotniczych straży pożarnych,
- 5) zawieszanie uchwał zarządów wojewódzkich i uchyłanie uchwał prezydiów zarządów wojewódzkich, jeżeli są sprzeczne ze statutem lub uchwałami naczelnych władz Związku,
- 6) rozstrzyganie odwołań od uchwał zarządu wojewódzkiego,
- 7) inicjowanie i prowadzenie innych prac wynikających z postanowień statutu.

§ 28. Posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

§ 29. Oświadczenia w sprawach majątkowych Związku składają w imieniu Zarządu Głównego dwie osoby: prezes lub wiceprezes i sekretarz generalny lub skarbnik.

§ 30. Organizację i tryb pracy Zarządu Głównego oraz jego Prezydium określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.

C. Główna Komisja Rewizyjna

§ 31. Główna Komisja Rewizyjna jest organem kontroli Związku. Do zakresu jej działania należy:

- 1) kontrola całokształtu działalności, a w szczególności gospodarki finansowej Związku,
- 2) kontrola opłacania składek członkowskich,
- 3) składanie sprawozdania na Zjeździe Krajowym wraz z oceną działalności i wnioskami dotyczącymi udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu,
- 4) przedstawianie Zarządowi Głównemu i jego Prezydium uwag i wniosków dotyczących działalności Związku,
- 5) uchwalanie regulaminu pracy Głównej Komisji Rewizyjnej i komisji rewizyjnych niższego szczebla.

§ 32. 1. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 5—11 członków i wybiera spośród siebie: przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

2. Główna Komisja Rewizyjna może dokoptować do swego składu nowych członków na miejsce członków ustępujących w liczbie nie przekraczającej $\frac{1}{3}$ jej składu.

§ 33. 1. Posiedzenia Głównej Komisji Rewizyjnej odbywają się co najmniej 2 razy w roku.

2. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej mają prawo brać udział w posiedzeniach Zarządu Głównego i jego Prezydium z głosem doradczym.

D. Główny Sąd Honorowy

§ 34. 1. Główny Sąd Honorowy składa się z 11—15 członków, którzy wybierają spośród siebie przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

2. W skład Głównego Sądu Honorowego nie mogą wchodzić członkowie Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej.

§ 35. Do zakresu działania Głównego Sądu Honorowego należy:

- 1) rozpatrywanie i rozstrzyganie spraw członków władz naczelnych i wojewódzkich Związku, dotyczących naruszania zasad statutowych i programowych Związku,
- 2) rozpatrywanie i rozstrzyganie odwołań od orzeczeń wojewódzkich sądów honorowych,
- 3) nadzorowanie działalności wojewódzkich sądów honorowych.

§ 36. Główny Sąd Honorowy może wymierzać następujące kary:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) wystąpienie z wnioskiem o pozbawienie funkcji pełnionych we władzach naczelnych lub wojewódzkich Związku.

§ 37. Organizację i tryb postępowania przed Głównym Sądem Honorowym i wojewódzkimi sądami honorowymi określa regulamin uchwalony przez Główny Sąd Honorowy.

Rozdział 5

Władze wojewódzkie Związku.

§ 38. Władzami wojewódzkimi Związku są:

- 1) zjazd wojewódzki,
- 2) zarząd wojewódzki,
- 3) wojewódzka komisja rewizyjna,
- 4) wojewódzki sąd honorowy.

A. Zjazd wojewódzki

§ 39. Najwyższą władzą wojewódzką Związku jest zjazd wojewódzki. Zjazd wojewódzki może być zwyczajny lub nadzwyczajny.

§ 40. Do zakresu uprawnień zjazdu wojewódzkiego należy:

- 1) uchwalenie programu działalności Związku na terenie województwa,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań z działalności zarządu wojewódzkiego, wojewódzkiej komisji rewizyjnej i wojewódzkiego sądu honorowego,
- 3) podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez zarząd wojewódzki, wojewódzką komisję rewizyjną, wojewódzki sąd honorowy i delegatów,
- 4) wybór zarządu wojewódzkiego, wojewódzkiej komisji rewizyjnej i wojewódzkiego sądu honorowego,
- 5) wybór delegatów na Zjazd Krajowy,
- 6) podejmowanie innych uchwał, które ze względu na szczególną wagę wymagają decyzji zjazdu.

§ 41. 1. Zjazd wojewódzki zwoływany jest przez zarząd wojewódzki raz na 4 lata.

2. O terminie zjazdu wojewódzkiego wraz z proponowanym porządkiem obrad zarząd wojewódzki zawiadamia delegatów co najmniej na dwa tygodnie przed terminem rozpoczęcia zjazdu.

§ 42. 1. Nadzwyczajny zjazd wojewódzki jest zwoływany:

- 1) na żądanie Zarządu Głównego,
- 2) na podstawie uchwały zarządu wojewódzkiego,
- 3) na żądanie wojewódzkiej komisji rewizyjnej,
- 4) na pisemny wniosek $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby zarządów gminnych.

2. Postanowienia § 19, ust. 2 i § 21, ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 43. W zjeździe wojewódzkim udział biorą:

- 1) z głosem decydującym — delegaci wybrani na zjazdach gminnych,
- 2) z głosem doradczym — członkowie ustępujących władz wojewódzkich i osoby zaproszone.

B. Zarząd wojewódzki

§ 44. 1. Zarząd wojewódzki składa się z 19—35 członków.

2. Postanowienia § 22, ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 45. Do zakresu działania zarządu wojewódzkiego należy:

- 1) realizowanie uchwał zjazdu wojewódzkiego i naczelnych władz Związku,
- 2) ustalanie planów działalności i budżetu Związku na terenie województwa oraz zatwierdzanie sprawozdań z ich wykonania,
- 3) gospodarowanie funduszami i majątkiem Związku w granicach budżetu oraz zgodnie z zasadami ustalonymi przez Zarząd Główny,
- 4) decydowanie w sprawach przedstawionych przez prezydium zarządu wojewódzkiego,
- 5) zwoływanie zjazdu wojewódzkiego,
- 6) powoływanie komisji problemowych jako organów doradczych zarządu wojewódzkiego,
- 7) zawieranie uchwał zjazdów gminnych i uchylenie uchwał zarządów gminnych, jeżeli są sprzeczne ze statutem lub uchwałami nadrzędnych władz Związku,
- 8) reprezentowanie Związku na terenie województwa,
- 9) ustalanie liczby delegatów na zjazdy gminne.

§ 46. Postanowienia § 24 i § 25 stosuje się odpowiednio.

§ 47. 1. Zarząd wojewódzki wybiera spośród siebie prezydium w składzie 11—15 członków, w tym prezesa, 2—3 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.

2. W skład prezydium zarządu wojewódzkiego wchodzi z urzędu komendant wojewódzki straży pożarnych lub jego przedstawiciel.

§ 48. 1. Do zakresu działania prezydium zarządu wojewódzkiego należy:

- 1) kierowanie bieżącą działalnością Związku na terenie województwa,
  - 2) nadzorowanie, koordynowanie i kontrolowanie działalności zarządów gminnych,
  - 3) opracowywanie projektów planu działalności i budżetu Związku na terenie województwa,
  - 4) zawieszanie uchwał zarządów gminnych i uchylenie uchwał prezydiów zarządów gminnych, jeżeli są sprzeczne ze statutem lub uchwałami nadrzędnych władz Związku,
  - 5) rozstrzyganie odwołań od uchwał zarządu gminnego,
  - 6) inicjowanie i prowadzenie innych prac wynikających z postanowień statutu.
2. Postanowienia § 28 i § 29 stosuje się odpowiednio.

C. Wojewódzka komisja rewizyjna

§ 49. 1. Wojewódzka komisja rewizyjna jest organem kontroli Związku na terenie województwa.

2. Postanowienia § 31—33 stosuje się odpowiednio.

D. Wojewódzki sąd honorowy

§ 50. 1. Wojewódzki sąd honorowy składa się z 7—11 członków, którzy wybierają spośród siebie przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

2. Postanowienia § 34, ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 51. Do zakresu działania wojewódzkiego sądu honorowego należy:

- 1) rozpatrywanie i rozstrzyganie spraw członków władz gminnych Związku dotyczących naruszania zasad statutowych i programowych Związku,

2) rozpatrywanie i rozstrzyganie sporów pomiędzy członkami Związku.

§ 52. Postanowienia § 36 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Władze gminne Związku

§ 53. 1. Władzami gminnymi Związku są:

- 1) zjazd gminny,
  - 2) zarząd gminny,
  - 3) gminna komisja rewizyjna.
2. Przez władze gminne Związku należy rozumieć również władze miejskie oraz miejsko-gminne.

A. Zjazd gminny

§ 54. Najwyższą władzą Związku na terenie gminy jest zjazd gminny. Zjazd gminny może być zwyczajny lub nadzwyczajny.

§ 55. Do zakresu uprawnień zjazdu gminnego należy:

- 1) uchwalanie programu działalności Związku na terenie gminy,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań z działalności zarządu gminnego i gminnej komisji rewizyjnej,
- 3) podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez zarząd gminny, gminną komisję rewizyjną lub delegatów,
- 4) wybór zarządu gminnego i gminnej komisji rewizyjnej,
- 5) wybór delegatów na zjazd wojewódzki,
- 6) podejmowanie innych uchwał, które ze względu na szczególną ważność wymagają decyzji zjazdu.

§ 56. 1. Zjazd gminny jest zwoływany przez zarząd gminny raz na 2 lata.

2. Postanowienia § 21, ust. 1 i § 41, ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 57. Nadzwyczajny zjazd gminny jest zwoływany:

- 1) na żądanie zarządu wyższego szczebla,
- 2) na podstawie uchwały zarządu gminnego,
- 3) na żądanie gminnej komisji rewizyjnej,
- 4) na wniosek $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby zarządów ochotniczych straży pożarnych działających na obszarze gminy.

§ 58. W zjeździe gminnym udział biorą:

- 1) z głosem decydującym — delegaci ochotniczych straży pożarnych,
- 2) z głosem doradczym — członkowie ustępujących władz gminnych i osoby zaproszone.

B. Zarząd gminny

§ 59. 1. Zarząd gminny składa się z 7—15 członków.

2. Kadencja zarządu gminnego trwa 2 lata.

3. Postanowienia § 22, ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 60. 1. Do zakresu działania zarządu gminnego należy:

- 1) kierowanie działalnością Związku na terenie gminy,
- 2) realizowanie uchwał zjazdu gminnego i nadrzędnych władz Związku,

3) ustalanie planów działalności i budżetu Związku na terenie gminy oraz zatwierdzanie sprawozdań z ich wykonania,

4) organizowanie ochotniczych straży pożarnych,

5) gospodarowanie funduszami i majątkiem Związku w granicach budżetu oraz zgodnie z zasadami ustalonymi przez Zarząd Główny,

6) decydowanie w sprawach przedstawionych przez prezydium zarządu gminnego,

7) zwoływanie zjazdu gminnego,

8) powoływanie komisji problemowych jako organów doradczych zarządu gminnego,

9) zawieszanie uchwał walnych zebrań ochotniczych straży pożarnych, jeżeli są sprzeczne z niniejszym statutem, statutem OSP lub uchwałami nadrzędnych władz Związku,

10) zawieszanie w czynnościach zarządów ochotniczych straży pożarnych, jeżeli działają na szkodę ochotniczej straży pożarnej lub Związku,

11) reprezentowanie Związku na terenie gminy.

2. W razie zawieszenia zarządu ochotniczej straży pożarnej zarząd gminny wyznacza kuratora, który w terminie 3 miesięcy od dnia zawieszenia zwołuje walne zebranie członków ochotniczej straży pożarnej w celu dokonania wyboru nowego zarządu.

3. Postanowienia § 24 i § 25 stosuje się odpowiednio.

§ 61. 1. Zarząd gminny wybiera spośród siebie prezesa, 1—2 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.

2. Ponadto w skład zarządu gminnego wchodzi komendant gminny straży pożarnych.

C. Gminna komisja rewizyjna

§ 62. 1. Gminna komisja rewizyjna jest organem kontroli Związku na terenie gminy i składa się z przewodniczącego oraz 2—4 członków.

2. Postanowienia § 31, § 32, ust. 2 i § 33 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 7

Fundusze i majątek Związku

§ 63. Na fundusze i majątek Związku składają się:

- 1) składki członkowskie,
- 2) dotacje państwowe,
- 3) zapisy, darowizny,
- 4) wpływy z działalności gospodarczej prowadzonej na zasadach określonych odrębnymi przepisami,
- 5) inne wpływy.

§ 64. Fundusze Związku mogą być użyte wyłącznie na cele określone w statucie. Sposób podziału funduszu na wykonanie zadań poszczególnych jednostek organizacyjnych Związku oraz zrzeszonych w nim ochotniczych straży pożarnych określa Zarząd Główny.

§ 65. 1. W razie rozwiązania Związku Zjazd Krajowy wyznacza komisję likwidacyjną w składzie 3—5 osób.

2. Pozostały po likwidacji majątek Związku przeznaczany będzie na cele ochrony przeciwpożarowej.

STATUT

TERENOWEJ OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Organizacja społeczna „Ochotnicza Straż Pożarna w . . . . .”, zwana dalej w skrócie „OSP”, działa na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) oraz niniejszego statutu.

2. OSP ma osobowość prawną.

§ 2. Siedzibą OSP jest . . . . .

§ 3. Terenem działalności OSP jest miejscowość będąca jej siedzibą oraz miejscowości leżące w rejonie pomocy wzajemnej.

§ 4. 1. OSP jest członkiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, zwanego w dalszych postanowieniach statutu „Związkiem”, którego członkostwo nabywa po przyjęciu jej przez właściwy zarząd gminny (miejski lub miejsko-gminny) Związku.

2. Postanowienia statutu Związku oraz uchwały jego władz są dla OSP wiążące.

§ 5. OSP może mieć sztandar oraz używać pieczęci, godła, mundurów, dystynkcji i oznak według wzorów określonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 6. Działalność OSP opiera się na pracy społecznej.

Rozdział 2

Zadania i formy ich realizacji

§ 7. Zadaniem OSP jest:

- 1) prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i organizacjami społecznymi,
- 2) udział w akcjach ratowniczych podczas pożarów i innych klęsk,
- 3) uświadamianie ludności o potrzebie i sposobach ochrony przed pożarami oraz przygotowywanie jej do udziału w ochronie przeciwpożarowej,
- 4) udział w obronie cywilnej,
- 5) rozwijanie wśród członków OSP zamiłowania i zainteresowań w dziedzinie kultury, oświaty i sportu,
- 6) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.

§ 8. Zadania wymienione w § 7 OSP realizuje przez:

- 1) organizowanie zespołów do prowadzenia kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej miejscowości,
- 2) organizowanie spośród swoich członków jednostki operacyjno-technicznej do walki z pożarami i innymi klęskami,
- 3) przedstawianie organom władzy i administracji państwowej wniosków w sprawach ochrony przeciwpożarowej,
- 4) szkolenie pożarnicze członków i organizowanie szkolenia ludności w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 5) organizowanie młodzieżowych i kobiecych drużyn pożarniczych,
- 6) organizowanie zespołów świetlicowych, bibliotek, orkiestr, teatrów amatorskich, chórów, sekcji spor-

towych i innych form pracy społeczno-wychowawczej i kulturalnej,

- 7) prowadzenie innych form działalności mających na celu wykonanie zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.

Rozdział 3

Członkowie OSP

§ 9. Członkiem OSP może być każdy obywatel polski o nienagannej postawie, który ukończył 18 lat, zgłosił swe przystąpienie do OSP i uzyskał poparcie 2 członków OSP.

§ 10. 1. Członkowie OSP dzielą się na:

- 1) zwyczajnych,
- 2) wspierających,
- 3) honorowych.

2. Członkiem zwyczajnym może być osoba, która czynnie uczestniczy w wykonywaniu zadań statutowych, opłaca składkę członkowską i złożyła przysiężenie następującej treści:

„W pełni świadom obowiązków strażaka-ochotnika uroczyście przysięgam czynnie uczestniczyć w ochronie przeciwpożarowej majątku narodowego, być dyscyplinowanym członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej, dbałym o jej godność, ofiarnym i mężnym w ratowaniu życia ludzkiego i mienia.

Przysięgam wiernie służyć Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”.

3. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub prawna współdziałająca w rozwoju OSP i opłacająca składkę członkowską.

4. Członkiem honorowym może być osoba szczególnie zasłużona dla ochrony przeciwpożarowej. Godność członka honorowego nadaje walne zebranie.

§ 11. Członków zwyczajnych i wspierających przyjmuje zarząd OSP.

§ 12. 1. Członkowie zwyczajni mają prawo:

- 1) wybierać i być wybierani do władz OSP,
- 2) brać udział w walnym zebraniu,
- 3) korzystać z urządzeń OSP,
- 4) używać munduru i oznak.

2. Członkowie zwyczajni są obowiązani:

- 1) brać czynny udział w działalności OSP,
- 2) przestrzegać postanowień statutu oraz zarządzeń władz OSP,
- 3) podwyższać swój poziom wiedzy pożarniczej przez udział w szkoleniu pożarniczym,
- 4) dbać o mienie OSP,
- 5) opłacać regularnie składkę członkowską.

3. Członkowie zwyczajni sprawni fizycznie tworzą jednostkę operacyjno-techniczną OSP.

§ 13. 1. Członkostwo ustaje w razie:

- 1) dobrowolnego wystąpienia zgłoszonego na piśmie,
- 2) skreślenia z powodu nieopłacania składek członkowskich przez okres dłuższy niż rok,
- 3) wykluczenia za działalność sprzeczną z postanowieniami statutu.

2. Wykluczenie następuje na podstawie uchwały Zarządu OSP. Od uchwały tej przysługuje prawo odwołania się do walnego zebrania, w terminie 14 dni od dnia powiadomienia o wykluczeniu. Do czasu rozpatrzenia odwołania osoba ta jest zawieszona w prawach członka OSP.

3. Osoba skreślona z listy członków obowiązana jest zwrócić przedmioty będące w jej używaniu należące do OSP.

Rozdział 4

Władze OSP

§ 14. Władzami OSP są:

- 1) walne zebranie,
- 2) zarząd,
- 3) komisja rewizyjna.

A. Walne zebranie

§ 15. Walne zebranie jest najwyższą władzą OSP. Walne zebranie może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

§ 16. 1. Do walnego zebrania należy:

- 1) uchwalanie rocznego planu działalności i budżetu OSP,
- 2) zatwierdzanie sprawozdań z działalności zarządu i komisji rewizyjnej,
- 3) wybór prezesa, 4—6 członków zarządu oraz 3—5 członków komisji rewizyjnej na okres 2 lat oraz delegatów na zjazd gminny Związku,
- 4) ustalanie wysokości składek członków zwyczajnych i wspierających,
- 5) decydowanie o nabyciu i zbyciu nieruchomości oraz o ich obciążeniu,
- 6) decydowanie o przyjęciu zapisów i darowizn,
- 7) rozstrzyganie odwołań od decyzji zarządu,
- 8) decydowanie o sprawach wniesionych przez zarząd, komisję rewizyjną i członków OSP,
- 9) decydowanie o rozwiązaniu OSP.

2. Przebieg i uchwały walnego zebrania wpisuje się do księgi protokołów.

§ 17. 1. Zwyczajne walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze zwoływane jest raz na 2 lata, a sprawozdawcze — co roku.

2. Walne zebranie zwołuje zarząd, zawiadamiając członków o terminie, miejscu i porządku obrad co najmniej na 7 dni przed terminem zebrania.

3. O terminie, miejscu i porządku obrad walnego zebrania zarząd OSP zawiadamia zarząd gminny Związku, terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego i komendę rejonową straży pożarnych, co najmniej na 7 dni przed terminem zebrania.

§ 18. 1. Nadzwyczajne walne zebranie zwołuje zarząd OSP:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na żądanie komisji rewizyjnej,
- 3) na żądanie $\frac{1}{3}$ liczby członków OSP,
- 4) na żądanie zarządu gminnego Związku.

2. Zarząd zwołuje nadzwyczajne walne zebranie w terminie 21 dni od dnia podjęcia uchwały lub otrzymania żądania.

§ 19. 1. Uchwały walnego zebrania są podejmowane zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby członków.

2. Uchwały dotyczące nabycia i zbycia nieruchomości oraz rozwiązania OSP są podejmowane większością $\frac{2}{3}$ ogólnej liczby głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby członków.

3. Głosowanie nad uchwałami odbywa się jawnie.

4. Wybory zarządu i komisji rewizyjnej odbywają się w głosowaniu tajnym lub jawnym, w zależności od uchwały walnego zebrania.

§ 20. Jeżeli walne zebranie nie odbyło się z powodu nieprzybycia wymaganej liczby członków, zarząd jest obowiązany przed upływem 14 dni zwołać powtórnie walne zebranie z tym samym porządkiem obrad. Zebranie zwołane w drugim terminie jest uprawnione do podjęcia uchwał bez względu na liczbę obecnych członków, z wyjątkiem uchwał dotyczących nabycia i zbycia nieruchomości oraz rozwiązania OSP.

B. Zarząd

§ 21. 1. Zarząd wybiera spośród siebie sekretarza i skarbnika.

2. W skład zarządu wchodzi naczelnik straży, który sprawuje funkcję wiceprezesa, oraz jego zastępca.

3. Naczelnika straży i zastępcę naczelnika straży mianuje i odwołuje komendant wojewódzki straży pożarnych, po zasięgnięciu opinii właściwego terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego, spośród kandydatów przedstawionych przez zarząd OSP ze swego grona.

4. Naczelnik straży wykonuje zadania w zakresie działalności operacyjno-technicznej OSP.

5. Zarząd może dokooptować do swego składu nowych członków na miejsce członków ustępujących w liczbie nie przekraczającej $\frac{1}{3}$ ustalonego składu zarządu. Kooptacja ta wymaga zatwierdzenia na najbliższym walnym zebraniu.

§ 22. Do zakresu działania zarządu należy:

- 1) wykonywanie uchwał walnego zebrania i władz Związku,
- 2) opracowywanie projektów rocznego planu działalności i budżetu OSP oraz sprawozdań z wykonania i przedstawianie ich walnemu zebraniu,
- 3) zwoływanie walnych zebrań,
- 4) przyjmowanie i skreślanie z listy członków OSP,
- 5) organizowanie młodzieżowych i kobiecych drużyn pożarniczych, zespołów kulturalno-oświatowych i sportowych,
- 6) decydowanie w sprawach zaopatrzenia i gospodarki OSP,
- 7) dokonywanie ocen realizacji przez członków OSP powierzonych im zadań,
- 8) rozstrzyganie sporów pomiędzy członkami, wynikających na tle ich przynależności do OSP,
- 9) podejmowanie innych prac wynikających z postanowień statutu.

§ 23. 1. Prezes zarządu reprezentuje OSP na zewnątrz i kieruje całokształtem prac zarządu.

2. Posiedzenia zarządu odbywają się co najmniej raz na dwa miesiące i są zwoływane przez prezesa.

3. Do ważności uchwał wymagana jest obecność co najmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby członków zarządu.

4. Uchwały zarządu zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego obrad.

§ 24. Wszelkiego rodzaju umowy, akty oraz pełnomocnictwa i dokumenty finansowe podpisują w imieniu OSP prezes lub wiceprezes i skarbnik.

§ 25. 1. Jeżeli zarząd działa na szkodę OSP lub Związku, może być uchwałą zarządu gminnego Związku zawieszony w czynnościach do czasu wyboru nowego zarządu OSP.

2. W razie zawieszenia w czynnościach zarządu OSP przysługuje mu prawo wniesienia odwołania do właściwego zarządu wojewódzkiego Związku w terminie 14 dni od dnia powiadomienia o zawieszeniu.

§ 26. 1. Naczelnik straży kieruje jednostką operacyjno-techniczną jednoosobowo w formie rozkazów i poleceń.

2. Do naczelnika straży należy:

- 1) wyznaczanie członków OSP do wykonywania zadań,
- 2) organizowanie i prowadzenie szkolenia pożarniczych członków OSP i ludności,
- 3) czuwanie nad przestrzeganiem dyscypliny organizacyjnej przez członków OSP,
- 4) kierowanie przeciwpożarową działalnością zapobiegawczą,
- 5) kierowanie OSP w akcjach ratowniczych,
- 6) przygotowywanie OSP do udziału w obronie cywilnej,
- 7) dysponowanie sprzętem i urządzeniami pożarniczymi OSP oraz czuwanie nad ich prawidłową eksploatacją i konserwacją,
- 8) opracowywanie opinii i wniosków w sprawie stanu ochrony przeciwpożarowej miejscowości oraz wyposażenia OSP w sprzęt techniczny i inne środki.

3. Naczelnik straży może stosować następujące wyróżnienia:

- 1) pochwała ustna,
- 2) pochwała w rozkazie naczelnika straży,
- 3) wystąpienie do zarządu OSP o przyznanie nagrody lub o przedstawienie do odznaki albo odznaczenia.

4. Naczelnik straży może stosować następujące kary:

- 1) upomnienie ustne,
- 2) nagana w rozkazie naczelnika straży,
- 3) wystąpienie do zarządu o wykluczenie z OSP.

C. Komisja rewizyjna

§ 27. 1. Komisja rewizyjna jest organem kontroli OSP.

2. Do zakresu działania komisji należy:

- 1) dokonywanie co najmniej 2 razy w roku badań i ocen działalności statutowej i gospodarki finansowej OSP oraz opłacania składek członkowskich,
- 2) składanie sprawozdań na walnym zebraniu,
- 3) przedstawianie zarządowi uwag i wniosków dotyczących jego działalności.

§ 28. Komisja rewizyjna wybiera spośród siebie przewodniczącego.

Rozdział 5

Fundusze OSP

§ 29. 1. Fundusze OSP tworzy się:

- 1) ze składek członkowskich,
- 2) z dotacji państwowych,
- 3) z zapisów i darowizn,
- 4) z dochodów z majątku i imprez,
- 5) z działalności gospodarczej prowadzonej na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

2. Fundusze mogą być używane wyłącznie na realizację zadań statutowych.

Rozdział 6

Rozwiązanie OSP

§ 30. 1. Rozwiązanie OSP może nastąpić w drodze uchwały walnego zebrania, zatwierdzonej przez zarząd gminny Związku.

2. Zawiadomienie członków OSP o terminie walnego zebrania, na którym ma być rozpatrywany wniosek o rozwiązanie OSP, powinno być doręczone wraz z porządkiem obrad co najmniej na 30 dni przed terminem rozpoczęcia zebrania.

§ 31. 1. W razie rozwiązania OSP walne zebranie wyznacza komisję likwidacyjną w składzie 3 osób.

2. Pozostały po likwidacji majątek OSP przekazany będzie w uzgodnieniu z terenowym organem administracji państwowej stopnia podstawowego na cele ochrony przeciwpożarowej.

Załącznik nr 3

STATUT

ZAKŁADOWEJ OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Organizacja społeczna „Ochotnicza Straż Pożarna przy .....

(nazwa zakładu pracy)

w ....., zwana dalej w skrócie „OSP”, działa na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) oraz niniejszego statutu.

§ 2. Terenem działalności OSP jest zakład pracy, zwany dalej „zakładem”, oraz miejscowości leżące w rejonie pomocy wzajemnej.

§ 3. 1. OSP jest członkiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, zwanego w dalszych postanowieniach statutu „Związkiem”, którego członkostwo nabywa po przyjęciu jej przez właściwy zarząd gminny (miejski lub miejsko-gminny) Związku.

2. Postanowienia statutu Związku oraz uchwały jego władz są dla OSP wiążące.

§ 4. OSP może mieć sztandar oraz używać pieczęci, godła, mundurów, dystynkcji i oznak według wzorów określonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Działalność OSP opiera się na pracy społecznej.

Rozdział 2

Zadania i formy ich realizacji

§ 6. Zadaniem OSP jest:

- 1) udział w prowadzeniu przeciwpożarowej działalności zapobiegawczej,
- 2) udział w akcjach ratowniczych podczas pożarów i innych klęsk,
- 3) udział w przygotowaniu zakładu do obrony przeciwpożarowej w ramach zadań obrony cywilnej,
- 4) wykonywanie innych czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

§ 7. Zadania określone w § 6 OSP realizuje przez:

- 1) czuwanie nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych w zakładzie,
- 2) udział w kontrolach przeciwpożarowych w zakładzie,
- 3) współdziałanie w uświadamianiu i szkoleniu pracowników zakładu w zakresie zapobiegania pożarom oraz ich zwalczania,
- 4) szkolenie swych członków,
- 5) czuwanie nad konserwacją sprzętu technicznego będącego w dyspozycji OSP,
- 6) przedstawianie kierownictwu zakładu i nadrzędnym organom ochrony przeciwpożarowej opinii i wniosków w sprawach zabezpieczenia przeciwpożarowego zakładu i usprawnienia działalności OSP.

Rozdział 3

Członkowie OSP

§ 8. 1. Członkiem OSP może być obywatel polski, pracownik zakładu, który:

- 1) ma odpowiedni stan zdrowia i sprawność fizyczną,
- 2) ukończył 18 rok życia,
- 3) zgłosił swe przystąpienie do OSP i złożył następujące przyrzeczenie:

„W pełni świadom obowiązków strażaka-ochotnika uroczystie przyrzekam czynnie uczestniczyć w ochronie przeciwpożarowej majątku narodowego, być zdyscyplinowanym członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej, dbałym o jej godność, ofiarnym i mężnym w ratowaniu życia ludzkiego i mienia. Przyrzekam wiernie służyć Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach, za zgodą kierownika zakładu, na członka OSP może być przyjęta osoba nie będąca pracownikiem zakładu.

§ 9. Członków przyjmuje zarząd OSP.

§ 10. Członkowie mają prawo:

- 1) wybierać i być wybierani do władz OSP,
- 2) brać udział w walnym zebraniu,
- 3) używać munduru i oznak.

§ 11. 1. Członkowie są obowiązani:

- 1) brać czynny udział w działalności OSP,
- 2) przestrzegać postanowień statutu oraz zarządzeń władz OSP,
- 3) podwyższać swój poziom wiedzy pożarniczej przez udział w szkoleniu pożarniczym,
- 4) dbać o mienie użytkowane przez OSP.

2. Członkowie stanowią jednostkę operacyjno-techniczną OSP.

§ 12. 1. Członkostwo ustaje w razie:

- 1) dobrowolnego wystąpienia zgłoszonego na piśmie,
- 2) zwolnienia z pracy w zakładzie,
- 3) wykluczenia za działalność sprzeczną z postanowieniami statutu.

2. Wykluczenie następuje na podstawie uchwały zarządu OSP. Od uchwały tej przysługuje prawo odwołania się do walnego zebrania, w terminie 14 dni od dnia powiadomienia o wykluczeniu. Do czasu rozpatrzenia odwołania osoba ta jest zawieszona w prawach członka OSP.

3. Osoba skreślona z listy członków jest obowiązana zwrócić powierzone jej przedmioty, będące w dyspozycji OSP.

Rozdział 4

Władze OSP

§ 13. Władzami OSP są:

- 1) walne zebranie,
- 2) zarząd.

A. Walne zebranie

§ 14. Walne zebranie jest najwyższą władzą OSP. Walne zebranie może być zwyczajne i nadzwyczajne.

§ 15. 1. Do walnego zebrania należy:

- 1) uchwalanie rocznych planów działalności,
- 2) zatwierdzanie sprawozdań z działalności zarządu,
- 3) wybór zarządu w liczbie 3—7 członków oraz delegatów na zjazd gminny (miejski lub miejsko-gminny),
- 4) rozstrzyganie odwołań od decyzji zarządu,
- 5) decydowanie o sprawach wniesionych przez zarząd i członków OSP,
- 6) decydowanie o rozwiązaniu OSP.

2. Przebieg i uchwały walnego zebrania wpisuje się do księgi protokołów.

§ 16. 1. Zwyczajne walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze zwoływane jest raz na 2 lata, a sprawozdawcze co roku.

2. Walne zebranie zwołuje zarząd, zawiadamiając członków o terminie, miejscu i porządku obrad co najmniej na 7 dni przed terminem zebrania.

3. O terminie, miejscu i porządku obrad walnego zebrania zarząd OSP zawiadamia zarząd gminny Związku, właściwą resortową jednostkę ochrony przeciwpożarowej i komendę rejonową straży pożarnych przynajmniej na 7 dni przed terminem zebrania.

§ 17. 1. Nadzwyczajne walne zebranie zwołuje zarząd OSP:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na żądanie $\frac{1}{3}$ liczby członków,
- 3) na żądanie zarządu gminnego Związku,
- 4) na żądanie kierownika zakładu.

2. Zarząd zwołuje nadzwyczajne walne zebranie w terminie 21 dni od dnia podjęcia uchwały lub otrzymania żądania.

§ 18. 1. Uchwały walnego zebrania są podejmowane zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby członków.

2. Uchwała dotycząca rozwiązania OSP jest podejmowana większością $\frac{2}{3}$ liczby głosów przy obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby członków.

3. Głosowanie nad uchwałami odbywa się jawnie.

4. Wybór zarządu odbywa się w głosowaniu tajnym lub jawnym, w zależności od uchwały walnego zebrania.

§ 19. Jeżeli walne zebranie nie odbyło się z powodu nieprzybycia wymaganej liczby członków, zarząd jest obowiązany przed upływem 14 dni zwołać powtórnie walne zebranie z tym samym porządkiem obrad. Walne zebranie zwołane w drugim terminie jest uprawnione do podjęcia uchwał bez względu na liczbę członków, z wyjątkiem uchwały dotyczącej rozwiązania OSP.

B. Zarząd

§ 20. 1. Zarząd wybiera spośród siebie prezesa i sekretarza.

2. W skład zarządu wchodzi: przedstawiciel kierownika zakładu, naczelnik straży, który pełni funkcję wiceprezesa, oraz jego zastępca.

3. Naczelnika straży i zastępcę naczelnika straży mianuje i odwołuje komendant wojewódzki straży pożarnych spośród kandydatów przedstawionych przez zarząd OSP ze swego grona w uzgodnieniu z kierownikiem zakładu pracy.

4. Naczelnik straży wykonuje zadania w zakresie działalności operacyjno-technicznej OSP.

5. Zarząd może dokooptować do swego składu nowych członków na miejsce członków ustępujących w liczbie nie przekraczającej $\frac{1}{3}$ ustalonego składu zarządu. Kooptacja ta wymaga zatwierdzenia na najbliższym walnym zebraniu.

§ 21. Do zakresu działania zarządu należy:

- 1) wykonywanie uchwał walnego zebrania i władz Związku,
- 2) opracowywanie projektu rocznego planu działalności i sprawozdań z działalności OSP,
- 3) przyjmowanie i skreślanie z listy członków OSP,
- 4) przedstawianie kierownictwu zakładu wniosków w sprawach wyposażenia technicznego straży oraz jej członków,
- 5) przedstawianie na naradach zakładowych zagadnień ochrony przeciwpożarowej zakładu,
- 6) współdziałanie z kierownictwem zakładu we wszystkich sprawach związanych z ochroną przeciwpożarową zakładu i utrzymywanie łączności z innymi organizacjami działającymi na terenie zakładu,
- 7) zwoływanie walnych zebrań,
- 8) dokonywanie ocen realizacji przez członków OSP powierzonych im zadań,
- 9) podejmowanie innych prac wynikających z niniejszego statutu.

§ 22. 1. Prezes zarządu reprezentuje OSP na zewnątrz i kieruje całokształtem prac zarządu.

2. Posiedzenia zarządu odbywają się co najmniej raz na dwa miesiące i są zwoływane przez prezesa.

3. Uchwały zarządu OSP zapadają większością głosów i są ważne przy obecności co najmniej połowy składu zarządu. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego obrad.

§ 23. 1. Naczelnik straży kieruje jednostką operacyjno-techniczną jednoosobowo w formie rozkazów i poleceń.

2. Do naczelnika straży należy:

- 1) wyznaczanie członków OSP do wykonywania zadań,
- 2) organizowanie i prowadzenie szkolenia pożarniczego członków OSP,
- 3) czuwanie nad przestrzeganiem dyscypliny organizacyjnej przez członków OSP,
- 4) kierowanie przeciwpożarową działalnością zapobiegawczą OSP,
- 4) kierowanie OSP w akcjach ratowniczych,
- 6) przygotowanie OSP do udziału w obronie cywilnej,
- 7) dysponowanie sprzętem i urządzeniami pożarniczymi oraz czuwanie nad ich prawidłową eksploatacją i konserwacją,
- 8) opracowywanie opinii i wniosków w sprawie wyposażenia OSP w sprzęt techniczny i inne środki.

3. Naczelnik straży może stosować następujące wyróżnienia:

- 1) pochwała ustna,
  - 2) pochwała w rozkazie naczelnika straży,
  - 3) wystąpienie do zarządu OSP o przedstawienie do nagrody, odznaki lub odznaczenia.
4. Naczelnik straży może stosować następujące kary:
- 1) upomnienie ustne,
  - 2) nagana w rozkazie naczelnika straży,
  - 3) wystąpienie do zarządu o wykluczenie z OSP.

Rozdział 5

Rozwiązanie OSP

§ 24. 1. Rozwiązanie OSP może nastąpić w drodze uchwały walnego zebrania, zatwierdzonej przez zarząd gminny Związku w uzgodnieniu z kierownikiem zakładu.

2. Zawiadomienie członków OSP o terminie walnego zebrania, na którym ma być rozpatrywany wniosek o rozwiązanie OSP, powinno być doręczone wraz z porządkiem obrad co najmniej na 30 dni przed terminem rozpoczęcia zebrania.

3. W razie rozwiązania OSP walne zebranie wyznacza komisję likwidacyjną w składzie 3 osób.

REJESTR

TERENOWYCH I ZAKŁADOWYCH OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

[illegible]

9.

ZARZADZENIE NR 21 MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 24 marca 1976 r.

w sprawie stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz zasad zaszeregowania funkcjonariuszy pożarnictwa

Na podstawie § 2 uchwały nr 34 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1976 r. w sprawie wynagrodzenia funkcjonariuszy pożarnictwa — zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy zarządzenia stosuje się do funkcjonariuszy pożarnictwa, zwanych dalej „funkcjonariuszami” objętych uchwałą nr 34 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1976 r. w sprawie wynagrodzenia funkcjonariuszy pożarnictwa.

§ 2. Ustala się tabele:

- 1) grup i stawek wynagrodzenia zasadniczego przyznawanego w zależności od zajmowanego stanowiska, stanowiącą załącznik nr 1 do zarządzenia,
- 3) stanowisk i zaszerogowania funkcjonariuszy do po-

szczególnych grup wynagradzania oraz etatów stopni pożarniczych, stanowiącą załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 3. Funkcjonariuszom zajmującym stanowiska podlegające stosownie do postanowień zarządzenia obniżeniu zaszeregowania w stopniu etatowym, zachowuje się docelowo dotychczasowe stopnie etatowe na czas pełnienia służby w macierzystej jednostce organizacyjnej.

§ 4. W okresie do 31 grudnia 1977 r. funkcjonariuszowi może być przyznane wynagrodzenie zasadnicze według stawki niższej od najniższej ustalonej w tabeli.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą od dnia 1 marca 1976 r.

W porozumieniu:

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych
T. Rudolf

Minister Spraw Wewnętrznych
S. Kowalczyk

W uzgodnieniu:

Zarząd Główny Związku Zawodowego
Pracowników Państwowych i Społecznych
Wiceprzewodniczący ZG ZZPPiS
W. Musiał

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca
1976 r.

**Tabela grup i stawek wynagrodzenia zasadniczego
przyznawanego w zależności od zajmowanego stanowiska**

Grupa wynagrodzenia	Kwota złotych
1	1500
2	1600
3	1700
4	1900
5	2100
6	2300
7	2500
8	2700
9	3000
10	3300
11	3600
12	3900
13	4200
14	4500
15	4800
16	5200
17	5600
18	6000
19	6500
20	7000
21	7500
22	8000
23	8500

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca
1976 r.

**Tabela wynagrodzenia zasadniczego
przysługującego za posiadany stopień pożarniczy**

Stopień pożarniczy	Kwota złotych
Generał pożarnictwa	1500
Pułkownik pożarnictwa	1300
Podpułkownik pożarnictwa	1200
Major pożarnictwa	1100
Kapitan pożarnictwa	1000
Porucznik pożarnictwa	950
Podporucznik pożarnictwa	900
Starszy chorąży pożarnictwa	850
Chorąży pożarnictwa	750
Młodszy chorąży pożarnictwa	650
Starszy ogniomistrz pożarnictwa	550
Ogniomistrz pożarnictwa	500
Plutonowy pożarnictwa	450
Starszy kapral pożarnictwa	400
Kapral pożarnictwa	350
Starszy strażak	250
Strażak	200

Załącznik nr 3 do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca
1976 r.

**Tabela stanowisk zaszerzegowania funkcjonariuszy
pożarnictwa do poszczególnych grup wynagrodzenia
oraz etatów stopni pożarniczych**

I. Stanowiska w Komendzie Głównej Straży Pożarnej, Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Ochrony Przeciwpowodziowej, szkołach pożarniczych, w głównych inspektoratach ochrony przeciwpożarowej i w Zarządzie Głównym Związku OSP.

Lp.	Stanowisko	Grupa wynagrodzenia	Etatowy stopień pożarniczy
1	2	3	4
1	Zastępca Komendanta Głównego	—	gen. poż.
2	Komendant Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej	17—23	gen. poż.
3	Szef Służby w Komendzie Głównej Dyrektor Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Ochrony Przeciwpowodziowej Komendant Szkoły Chorążych Pożarnictwa Zastępca Komendanta WOSP Główny specjalista Główny inspektor ochrony przeciwpożarowej Sekretarz generalny Związku OSP	15—22	plk poż.
4	Zastępca szefa służby KGSP Zastępca Dyrektora OBROP Kierownik zespołu WOSP Kierownik zakładu OBROP Zastępca komendanta SchP	13—21	plk poż.
5	Kierownik zespołu KGSP Kierownik zakładu WOSP Kierownik studium WOSP Zastępca kierownika zespołu WOSP Kierownik pracowni OBROP Starszy specjalista	11—19	ppłk poż.
6	Specjalista w KGSP	9—18	ppłk poż.
7	Starszy inspektor w KGSP	7—17	ppłk poż.
8	Kierownik działu WOSP Komendant kursu WOSP Szef wydziału SchP Specjalista	9—18	mjr poż.
9	Dowódca kompanii WOSP Dowódca kursu SchP Starszy inspektor	7—17	mjr poż.
10	Zastępca dowódcy kompanii WOSP Dowódca kompanii SchP Inspektor Kierownik sekcji	6—13	kpt. poż.

II. Stanowiska w jednostkach terenowych

1	Komendant Wojewódzkiej Straży Pożarnych	15—22	plk poż.
2	Zastępca komendanta wojewódzkiego Komendant zawodowej straży pożarnej kategorii A Starszy inspektor wojewódzki	13—20	plk poż.
3	Kierownik służby Komendant ośrodka szkolenia Sekretarz zarządu wojewódzkiego Związku OSP Inspektor wojewódzki Zastępca komendanta ZSP kategorii A Komendant zawodowej straży pożarnej kategorii B Dowódca oddziału kategorii B Starszy inspektor ochrony przeciwpożarowej w centralnym zarządzie (zjednoczeniu, jednostce równorzędnej)	10—18	ppłk poż.
4	Starszy inspektor Starszy wykładowca Zastępca komendanta zawodowej straży pożarnej kategorii B Komendant zawodowej straży pożarnej kategorii C Dowódca oddziału kategorii C Komendant rejonowy straży pożarnych	7—16	mjr poż.
5	Inspektor Wykładowca	5—13	kpt. poż.

III. Stanowiska wspólne

1	Młodszy inspektor Dowódca kursu Instruktor Dowódca plutonu Szef zmiany Kierownik centrali alarmowej Starszy referent	4—12	st. chor. poż.
2	Dyspozytor Szef sprzętowni Mechanik sprzętu Referent Laborant	4—11	st. chor. poż.
3	Dowódca sekcji Mechanik kierowca	4—11	st. ogn. poż.
4	Pomocnik mechanika sprzętu Kierowca Dyżurny ochrony obiektu	3—10	st. ogn. poż.
5	Przodownik rotty Łącznik Radiooperator Telefonista	3—10	ogn. poż.
6	Pomocnik przodownika rotty	2—9	plut. poż.
7	Stażysta	1—6	strażak

Uwaga: 1. Zawodowa straż pożarna o liczebności 1 batalionu zalicza się do kategorii „A”, o liczebności 1 kompanii do kategorii „B” i o liczebności 1 plutonu do kategorii „C”.

2. Oddział o liczebności 1 kompanii zalicza się do kategorii „B” i o liczebności 1 plutonu do kategorii „C”.

10.

ZARZĄDZENIE NR 22 MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 24 marca 1976 r.

w sprawie dodatków do wynagrodzenia przysługujących funkcjonariuszom pożarnictwa pełniącym służbę na stanowiskach mechaników-kierowców lub kierowców

Na podstawie § 6, ust. 2 uchwały nr 34 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1976 r. w sprawie wynagrodzenia funkcjonariuszy pożarnictwa — zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Funkcjonariuszom pożarnictwa pełniącym służbę na stanowiskach mechaników-kierowców lub kierowców zwanych dalej „kierowcami” przysługuje miesięczny dodatek do wynagrodzenia za utrzymanie w pełnej gotowości pojazdów i sprzętu silnikowego w wysokości:

- 1) mechanikom-kierowcom do 900 zł,
- 2) kierowcom do 700 zł.

2. Utrzymanie w pełnej gotowości pojazdów i sprzętu silnikowego polega na:

- 1) samodzielnym wykonywaniu wszelkich czynności wchodzących w zakres obsługi codziennej i obsługi technicznej nr 1(OT-1),

- 2) dbaniu o czystość i estetyczny wygląd zewnętrzny pojazdu samochodowego.

§ 2. Kierowcom przysługuje miesięczny dodatek do wynagrodzenia w wysokości do 850 zł za wykonywanie dodatkowych czynności nie wchodzących do zakresu ich normalnych obowiązków, a w szczególności za obsługę i konserwację sprzętu silnikowego i urządzeń specjalnych zainstalowanych na powierzonych im pojazdach samochodowych oraz za naprawę sprzętu pożarniczego w punktach tego sprzętu.

§ 3. Kierowcę można pozbawić całości lub części dodatków określonych w § 1 i 2 w miesiącu, w którym kierowca:

- 1) został ukarany za uszkodzenie powierzonego mu pojazdu samochodowego lub sprzętu,
- 2) nienależycie wykonywał ciążące na nim obowiązki.

§ 4. Dodatki, o których mowa w § 1 i 2, przysługują komendantom jednostek ochrony przeciwpożarowej. Do-

datki te wypłacane są z dołu w terminie do dnia 1 każdego następnego miesiąca za miesiąc poprzedni.

§ 5. 1. Za okres urlopu wypoczynkowego lub choroby dodatki przysługują kierowcy, jeżeli otrzymał je w miesiącu poprzedzającym okres urlopu lub choroby.

2. Za okres trwania planowej obsługi technicznej lub naprawy pojazdu, albo niepełnienia obowiązków służbowych z innych powodów niż określone w ust. 1,

W porozumieniu:

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych
T. Rudolf

W uzgodnieniu:

Zarząd Główny Związku Zawodowego
Pracowników Państwowych i Społecznych
Wiceprzewodniczący ZG ZZPPiS
W. Musiał

Minister Spraw Wewnętrznych
S. Kowalczyk

11.

ZARZĄDZENIE NR 23 MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 24 marca 1976 r.

w sprawie szczegółowych zasad wypłaty nagród jubileuszowych i dodatków za wysługę lat funkcjonariuszom pożarnictwa

Na podstawie § 3, ust. 2 uchwały nr 34 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1976 r. w sprawie wynagrodzenia funkcjonariuszy pożarnictwa — zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa szczegółowe zasady zaliczania okresów służby (równorzędnych) do okresów uzasadniających prawo do nagród jubileuszowych i dodatków za wysługę lat oraz zasady wypłaty nagród jubileuszowych i dodatków za wysługę lat funkcjonariuszom pożarnictwa zwanym dalej „funkcjonariuszami”.

I. Zasady zaliczania okresów służby (równorzędnych) do okresów uzasadniających prawo do nagród jubileuszowych oraz zasady wypłacania tych nagród

§ 2. 1. Za okresy uzasadniające prawo do nagród jubileuszowych uważa się okresy służby (pracy), po dniu 22 lipca 1944 r.:

- 1) w Komendzie Głównej Straży Pożarnej, w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Ochrony Przeciwpożarowej oraz w szkołach pożarniczych,
- 2) w komendach straży pożarnej oraz w terenowych zawodowych strażach pożarnych,
- 3) w resortowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz w zakładowych zawodowych strażach pożarnych,
- 4) w naczelnym i centralnym organach administracji państwowej,
- 5) w terenowych organach administracji państwowej,
- 6) w urzędach podległych naczelnym i centralnym organom administracji państwowej,
- 7) w państwowych jednostkach organizacyjnych innych niż wymienione w pkt. 1—6 oraz w innych jednostkach gospodarki społecznej,
- 8) w organizacjach politycznych i społecznych.

2. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, uważa się za okresy uzasadniające prawo do nagród jubileu-

szowych pod warunkiem, że przerwy w zatrudnieniu nie przekraczały 3 miesięcy, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

§ 6. Traci moc zarządzenie nr 19/74 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1974 r. w sprawie uposażenia mechaników-kierowców i kierowców członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą od dnia 1 marca 1976 r.

szowych pod warunkiem, że przerwy w zatrudnieniu nie przekraczały 3 miesięcy, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

3. Właściwy minister (kierownik urzędu centralnego) lub wojewoda (prezydent miasta stopnia wojewódzkiego) może uznać za okresy uzasadniające prawo do nagród jubileuszowych okresy służby (pracy), o których mowa w ust. 1, mimo przerwy w zatrudnieniu trwającej dłużej niż 3 miesiące, jeżeli przerwa ta spowodowana była ważnymi przyczynami, a zwłaszcza wychowywaniem dzieci w wieku do lat 4 lub nastąpiła z przyczyn niezależnych od funkcjonariusza.

4. Okresów służby (pracy), o których mowa w ust. 1, nie uważa się za okresy uzasadniające prawo do nagród jubileuszowych, jeżeli zwolnienie ze służby nastąpiło w trybie art. 32, ust. 1, pkt 2, 4 i 5 i ust. 2, pkt 5 i 6 dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz.U. Nr 50, poz. 321 i z 1975 roku Nr 20, poz. 106), lub umowa o pracę została rozwiązana bez wypowiedzenia z winy pracownika, albo rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w trybie dyscyplinarnym, bądź umowa o pracę wygasła wskutek porzucenia pracy.

§ 3. 1. Za okresy uzasadniające prawo do nagród jubileuszowych uważa się także okresy:

- 1) odbywania czynnej służby wojskowej w Ludowym Wojsku Polskim (zawodowej, zasadniczej, okresowej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, przeszkolenia wojskowego odbywanego w ramach wojskowego szkolenia studentów oraz ćwiczeń wojskowych),
- 2) służby w organach Milicji Obywatelskiej oraz Służby Więziennej, pod warunkiem podjęcia pracy w terminach określonych odrębnymi przepisami.

2. Okresów, o których mowa w ust. 1, nie uważa

się za okresy uzasadniające prawo do nagród jubileuszowych w wypadkach:

- 1) ukarania żołnierza karą dyscyplinarną usunięcia z zawodowej służby wojskowej, utraty stopnia wojskowego lub prawomocnego skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,
- 2) ukarania funkcjonariusza karą dyscyplinarną wydalenia ze służby w organach, o których mowa w ust. 1, pkt 2 lub skazania prawomocnym wyrokiem sądu.

§ 4. 1. Do okresów uzasadniających prawo do nagród jubileuszowych zalicza się także okresy przerw w zatrudnieniu spowodowane:

- 1) pozostawaniem bez pracy wskutek nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę albo niezgodnego z prawem rozwiązania przez zakład pracy umowy o pracę bez wypowiedzenia, jeżeli pracownik otrzymał wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub odszkodowanie,
- 2) tymczasowym aresztowaniem, jeżeli postępowanie karne zostało umorzone lub zapadł wyrok uniewinniający,
- 3) pozbawieniem wolności, jeżeli pracownik został zrehabilitowany,
- 4) nauką w szkołach, do których pracownik został skierowany przez zakład pracy lub jednostkę nadzrędną,
- 5) niezdolnością do pracy uprawniającą do renty chorobowej lub zasiłku z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

2. Zaliczenie przerw w zatrudnieniu, o którym mowa w ust. 1, do okresu uzasadniającego prawo do nagród jubileuszowych, następuje pod warunkiem, że przyjęcie do służby (podjęcie pracy) nastąpiło w ciągu trzech miesięcy od ustania przyczyny, która tę przerwę spowodowała, a w razie późniejszego przyjęcia do służby (podjęcia pracy) — jeżeli nastąpiło ono z przyczyn niezależnych od pracownika.

§ 5. 1. Przez miesięczne wynagrodzenie, o którym mowa w § 3, ust. 1, pkt 1 uchwały nr 34 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1976 r. w sprawie wynagrodzenia funkcjonariuszy pożarnictwa — rozumie się wynagrodzenie zasadnicze przysługujące w zależności od zajmowanego stanowiska (§ 2, pkt 1 uchwały), wynagrodzenie zasadnicze przysługujące za posiadany stopień pożarniczy (§ 2, pkt 2 uchwały), dodatek za przedłużony czas służby, za pracę w porze nocnej (§ 4 uchwały), dodatki przysługujące mechanikom-kierowcom lub kierowcom (§ 6 uchwały), dodatek za wysługę lat (§ 3, ust. 1, pkt 2 uchwały) i inne dodatki w charakterze stałym oraz wartość umundurowania w wysokości jednomiesięcznego ryczałtu.

2. Funkcjonariuszom pobierającym wynagrodzenie w stałej wysokości (ust. 1), a nadto uprawnionym do premii oraz dodatków o charakterze niestałym — dolicza się do wynagrodzenia, określonego w ust. 1, przeciętną miesięczną kwotę tych składników wynagrodzenia wypłaconych w okresie 12 miesięcy kalendarzowych bezpośrednio poprzedzających miesiąc, w którym funkcjonariusz nabył prawo do nagrody jubileuszowej.

§ 6. 1. Wypłata nagrody jubileuszowej następuje w miesiącu kalendarzowym następującym po dniu,

w którym upłynął okres pracy uprawniający do nagrody, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Funkcjonariuszom przechodzącym na emeryturę lub rentę, którym w danym roku kalendarzowym upływa okres uprawniający do nagrody jubileuszowej, wypłaca się ją w dniu rozwiązania stosunku służbowego.

3. Funkcjonariuszom zwolnionym ze służby z innych przyczyn, niż określone w ust. 2, wypłaca się nagrodę jubileuszową w dniu rozwiązania stosunku służbowego, jeżeli nabyli do niej uprawnienie do tego terminu.

§ 7. 1. Funkcjonariuszom pełniącym służbę w dniu wejścia w życie niniejszego zarządzenia, którym okres uzasadniający prawo do nagrody jubileuszowej upłynął przed tym terminem, nagrodę wypłaca się w miesiącu, w którym weszło w życie niniejsze zarządzenie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wysokość nagrody oblicza się zgodnie z § 5 przyjmując, że nabycie prawa do tej nagrody nastąpiło w dniu wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

3. Nagroda jubileuszowa nie przysługuje funkcjonariuszowi za okres, za który otrzymał nagrodę za wieloletnią pracę (gratyfikację jubileuszową) na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia, chociażby wypłacenie takiej nagrody nastąpiło w innym zakładzie pracy.

II. Zasady zaliczania okresów służby do okresów uzasadniających prawo do dodatków za wysługę lat oraz zasady wypłacania tych dodatków

§ 8. 1. Za okres uzasadniający prawo do dodatku za wysługę lat uważa się okres nieprzerwanej służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej (§ 2 ust. 1 pkt. 1—3), po dniu 22 lipca 1944 r.

2. Przeniesienie służbowe w ramach jednostek ochrony przeciwpożarowej albo przejście do służby na podstawie porozumienia między tymi jednostkami nie przerywa ciągłości służby dla nabycia prawa do dodatku.

§ 9. 1. Do okresu służby uzasadniającego prawo do dodatku za wysługę lat zalicza się także:

- 1) okres pracy w urzędzie państwowym lub w jednostce organizacyjnej nadzorowanej bądź podległej temu urzędowi, jeżeli przejście do służby w jednostce ochrony przeciwpożarowej nastąpiło w drodze przeniesienia służbowego lub na podstawie porozumienia między zakładami pracy,
- 2) w wyjątkowych wypadkach — okres pracy w jednostce organizacyjnej innej niż wymienionej w pkt 1, jeżeli przejście pracownika do służby w jednostce ochrony przeciwpożarowej nastąpiło w drodze przeniesienia służbowego lub na podstawie porozumienia między dotychczasowym zakładem pracy, a jednostką ochrony przeciwpożarowej i było uzasadnione ważnym interesem służby, zwłaszcza koniecznością uzupełnienia kadry kierowniczej lub kadry specjalistów wysoko kwalifikowanymi pracownikami odpowiednich specjalności,
- 3) okresy pracy w instancjach Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, Stronnictwa Demokratycznego, zrzeszenia związków zawodowych i wchodzących w jego skład związków zawodowych, Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej i wchodzących w jej

skład organizacji młodzieżowych oraz Ligi Kobiet, jeżeli przyjęcie do służby w jednostce ochrony przeciwpożarowej nastąpiło na podstawie porozumienia między instancją centralną lub wojewódzką, a jednostką ochrony przeciwpożarowej,

- 4) okres pracy w zakładzie, w którym pracownik był zatrudniony bezpośrednio przed przejściem do pracy w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w pkt. 3,
- 5) okresy zwolnienia od pracy zawodowej w związku z powołaniem lub wyborem pracownika do pełnienia funkcji państwowych i społecznych w radach narodowych, organizacjach politycznych i społecznych,
- 6) okres pracy w zakładzie pracy, z którego pracownik został powołany lub wybrany do pełnienia funkcji, o których mowa w pkt. 5.

2. Okresy pracy w zakładach pracy, o których mowa w ust. 1, pkt 1, 2, 4 i 6, zalicza się do okresów pracy uzasadniających prawo do dodatku za wysługę lat przysługującego funkcjonariuszom, jeżeli w zakładach tych stosowane są dodatki za wysługę lat.

3. Okresy pracy w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, nie stanowią przerwy w służbie funkcjonariusza w rozumieniu § 8, ust. 1.

§ 10. Urlop bezpłatny udzielony funkcjonariuszowi nie stanowi przerwy w służbie w rozumieniu § 8, ust. 1, z tym że okresu trwania urlopu bezpłatnego nie zalicza się do okresu uzasadniającego prawo do dodatku za wysługę lat.

§ 11. 1. W razie zwolnienia funkcjonariusza ze służby z przyczyn, o których mowa w ust. 2, okres służby w jednostce ochrony przeciwpożarowej pełnionej przed zwolnieniem zalicza się do okresu uprawniającego do dodatku za wysługę lat, jeżeli funkcjonariusz po ustaniu przyczyny rozwiązania stosunku służbowego, nie później jednak niż w ciągu miesiąca, został przyjęty do służby w jednostce ochrony przeciwpożarowej, a przerwa w służbie nie trwała dłużej niż poprzedni okres służby i nie dłużej niż 3 lata, a w wypadku

wymienionym w ust. 2, pkt 3 — nie dłużej niż 4 lata.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie w razie zwolnienia funkcjonariusza ze służby z powodu:

- 1) choroby,
- 2) konieczności zapewnienia osobistej opieki członkowi najbliższej rodziny (małżonkowi, dzieciom, rodzicom lub innym osobom znajdującym się na utrzymaniu funkcjonariusza albo jego małżonka) z powodu obłożnej choroby lub nieszczęśliwego wypadku,
- 3) konieczności zapewnienia opieki dzieciom w wieku nie przekraczającym 4 lat,
- 4) konieczności ukończenia studiów lub odbycia praktyki,
- 5) przeniesienia służbowego małżonka do innej miejscowości,
- 6) konieczności zmiany miejsca zamieszkania ze względów zdrowotnych, stwierdzonej orzeczeniem komisji lekarskiej,
- 7) przeniesienia funkcjonariusza do pracy poza jednostkami ochrony przeciwpożarowej.

§ 12. 1. Dodatek za wysługę lat wypłacany jest w terminie wypłaty wynagrodzenia:

- 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym funkcjonariusz nabył prawo do dodatku lub prawo do wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca,
- 2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub prawa do wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca.

2. Dodatku za wysługę lat nie wypłaca się za miesiąc, w którym funkcjonariusz opuścił bez usprawiedliwienia choćby jeden dzień.

§ 13. Nagrody jubileuszowe i dodatki za wysługę lat wolne są od podatku od wynagrodzeń i potrąceń na składkę emerytalną.

§ 14. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą od dnia 1 marca 1976 r.

W porozumieniu:

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych
T. Rudolf

Po porozumieniu:

Zarząd Główny Związku Zawodowego
Pracowników Państwowych i Społecznych
Wiceprzewodniczący ZG ZZPPiS
W. Musiał

Minister Spraw Wewnętrznych
S. Kowalczyk

12.

ZARZĄDZENIE NR 8 SZEFA INSPEKTORATU OBRONY CYWILNEJ KRAJU I KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 6 grudnia 1975 r.

w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia szeregowców—funkcjonariuszy pożarnictwa w oddziałach samoobrony

W związku z § 4 zarządzenia Ministra Obrony Narodowej nr 49/MON z dnia 9 września 1969 roku w sprawie zasad doboru i odbywania szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony przez kandydatów na stra-

żaków oraz § 5 zarządzenia nr 3/74 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 stycznia 1974 r. w sprawie organizacji szkolenia pożarniczego zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do użytku służbowego „Program szkolenia szeregowców — funkcjonariuszy pożarnictwa w oddziałach samoobrony” stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Ukończenie szkolenia według programu z wynikiem pozytywnym jest równoznaczne z ukończeniem szkolenia kwalifikacyjnego szeregowców — funkcjonariuszy pożarnictwa.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

Uwaga: załącznik został przesłany zainteresowanym jednostkom

§ 3. Traci moc zarządzenie Zastępcy Głównego Inspektora Obrony Terytorialnej — Szefa Inspektoratu Powszechnej Samoobrony i Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 11 maja 1970 r., w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony dla kandydatów na strażaków.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Szef Inspektoratu Obrony Cywilnej
wz. M. Pitus

13.

ZARZĄDZENIE NR 1 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 20 lutego 1976 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej zakładów przemysłowych

Na podstawie § 2, pkt 10 i § 6, ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz.U. nr 33, poz. 180) zarządza się, co następuje:

§ 1. W wytycznych do opracowywania operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej zakładów przemysłowych stanowiących załącznik do zarządzenia nr 10/71 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 29 października 1971 r. w sprawie operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej zakładów przemysłowych (Dz.KGSP z 1972 r. nr 1, poz. 4) wprowadza się następujące zmiany:

1) w rozdziale I dane wyjściowe:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie ustalone w załączniku do niniejszego zarządzenia,
  - b) skreśla się ust. 2,
  - c) ust. 3—8 otrzymują numerację 2—7,
- 2) dotychczasowe załączniki 1—9 do wytycznych otrzymują kolejną numerację 10—18.

§ 2. Zmiany wynikające z postanowień § 1, pkt 1, lit. a powinny być wprowadzane sukcesywnie do operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej poszczególnych zakładów przemysłowych podczas aktualizacji tych planów przez zakłady pracy.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

Załącznik do zarządzenia Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 20 lutego 1976 r.

1. Charakterystyka zakładu

- 1) Charakterystyka zakładu stanowi podstawę do opracowania operacyjnego planu obrony przeciwpożarowej zakładu, w tym wyznaczenia poszczególnych stref pożarowych, niezbędnych sił i środków, sposobu zabezpieczenia załóg pracowniczych, skrócenia do minimum czasu swobodnego rozwoju pożaru.
- 2) Charakterystykę zakładu opracowuje się w jednym egzemplarzu i tak przechowuje, aby w przypadku pożaru, wybuchu lub innej awarii w zakładzie mogła być niezwłocznie udostępniona kierującemu akcją ratowniczą.
- 3) Informacje zawarte w charakterystyce zakładu służą, poza ustaleniami zawartymi w pkt. 1, do podejmowania zamierzeń w zakresie:

- a) przystosowania obiektów do wymagań ochrony przeciwpożarowej w związku z ich przeznaczeniem, technologią produkcji, urządzeniami technicznymi itp.,
- b) zmian przeznaczenia budynku, pomieszczenia oraz wynikających stąd konieczności dostosowania budynków, instalacji i urządzeń energetycznych, ogrzewczych, wentylacyjnych itp. do wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- c) wyposażenia budynków — pomieszczeń i innych obiektów w instalacje, sprzęt i środki gaśnicze, urządzenia sygnalizacyjne i alarmowe, instalacje ochronne itp.,
- d) organizacji dziedzińców, placów składowych i dojazdów do obiektów,

- e) organizacji i zasad działania wewnętrznego nadzoru prewencyjnego,
  - f) przeprowadzania analiz stanu ochrony przeciwpożarowej zakładu,
  - g) opracowywanie rocznych i wieloletnich planów poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej zakładu,
  - h) opracowywania instrukcji, regulaminów, programów szkolenia pracowników itp. dokumentów dotyczących ochrony przeciwpożarowej zakładu.
- 4) Informacje zawarte w charakterystyce zakładu wykorzystuje się w działalności komisji pożarowo-technicznej i przy prowadzeniu ćwiczeń aplikacyjnych przygotowujących załogę zakładu do działań interwencyjnych.
- 5) Charakterystykę zakładu opracowuje się w formie „kart stanu ochrony przeciwpożarowej” w tym:
- a) karty tytułowej zakładu-oddziału wraz ze spisem stanowiącym wykaz pozostałych kart,
  - b) kart stanu ochrony przeciwpożarowej budynku oznaczonego symbolem „A”
  - c) kart stanu ochrony przeciwpożarowej pomieszczenia oznaczonych symbolem „B”
  - d) kart stanu ochrony przeciwpożarowej zewnętrznych urządzeń technologicznych oznaczonych symbolem „C”
  - e) kart stanu ochrony przeciwpożarowej otwartych składów oznaczonych symbolem „D”
  - f) karty zbiorczej wyposażenia zakładu w sprzęt gaśniczy oznaczonej symbolem „F”
  - g) kart stanu ochrony przeciwpożarowej zbiorników cieczy palnych oznaczonych symbolem „E”
  - h) karty stałych urządzeń gaśniczych i alarmowych oznaczonej symbolem „G”
  - i) karty zabezpieczenia operacyjnego zakładu oznaczonej symbolem „H”
- Symbole literowe dla poszczególnych rodzajów obiektów są stałe — natomiast każdy budynek, pomieszczenie itp. oznacza się obok symbolu kolejnym numerem.
- 6) Charakterystyka zakładu może stanowić jeden zbiór kart lub być sporządzona jako osobne zestawy „kart” dla poszczególnych działów produkcyjnych.
- 7) Zespół powołany do opracowania charakterystyki zakładu ustala dla jakich obiektów, pomieszczeń, urządzeń technologicznych, składów i zbiorników należy założyć „karty stanu ochrony przeciwpożarowej” przyjmując za zasadę:
- a) obowiązek założenia „kart” dla wszystkich pomieszczeń zaliczonych do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego oraz do III kategorii, o ile są to pomieszczenia produkcyjne lub magazynowe,
  - b) obowiązek założenia „kart” dla zbiorników z cieczami palnymi o pojemności od 50 m³, jeżeli są to zbiorniki nadziemne i od 100 m³, o ile są to zbiorniki podziemne,
  - c) zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i mienia,
  - d) uzyskanie niezbędnych informacji do opracowania operacyjnego planu obrony przeciwpożarowej.
- 8) Nie wypełnia się „kart stanu ochrony przeciwpożarowej” na przykład: dla pomieszczeń socjalnych, wartowni, małych wolno stojących składów podręcznych, składów materiałów niepalnych itp. obiektów o ile:
- a) nie są w nich zainstalowane lub składowane maszyny i urządzenia unikalne, o szczególnej wartości użytkowej, zasadniczym znaczeniu dla prowadzenia produkcji (np. ośrodki obliczeniowe) itp.,
  - b) nie stanowią one zagrożenia pożarowego lub wybuchowego dla otoczenia,
  - c) nie leżą w strefie zagrożenia wybuchem,
  - d) nie występują inne przyczyny wskazujące na konieczność opracowania „kart”.
- 9) W szczególnie uzasadnionych przypadkach można wprowadzić dodatkowe „karty stanu ochrony przeciwpożarowej”, nadając im kolejne symbole literowe i numerację liczbową.
- 10) Podstawą do wypełnienia „kart” jest stan faktyczny obiektów, pomieszczeń, urządzeń itp. (dokumentacja techniczna lub odtworzenie z natury), dokumentacja procesów technologicznych oraz wszelkie przepisy ogólne i branżowe regulujące lub ustanawiające zasady wyznaczania — określania zagadnień wymienionych w „karcie” wg aktualnie obowiązującego stanu prawnego.
- 11) Przy wypełnianiu poszczególnych pozycji w „kartach” należy podawać tylko najistotniejsze informacje, krótko i zwięźle sformułowane. Pozycje, które nie dotyczą danego obiektu, pomieszczenia wypełnia się wpisem — nie dotyczy.
- 12) Aktualizacji „kart” dokonuje się z chwilą, gdy w budynku, pomieszczeniu, urządzeniu technologicznym lub składzie zaszły istotne zmiany mające wpływ na zwiększenie lub zmniejszenie zagrożenia pożarowego (wybuchowego) zarówno dla danego obiektu, jak i obiektów sąsiednich, przez skreślenie informacji nieaktualnej i wpisanie stanu faktycznego.
- 13) Jeżeli opis aktualnego stanu wymaga wypełnienia nowej „karty”, nieaktualną należy przekreślić, podając datę skreślenia i przełożyć na koniec dokumentacji, a w miejsce usuniętej włożyć nową „kartę”, przy czym termin aktualizacji nowej „karty” należy każdorazowo wpisać w rubryce „data opracowania”.

**Załącznik Nr 1
W Z Ó R**

pieczęć zakładu

Data opracowania

KARTA STANU OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ ZAKŁADU—ODDZIAŁU

1. Nazwa zakładu		Nazwa oddziału	
2. Profil produkcji			
3. Kategoria niebezpieczeństwa pożarowego		4. Kategoria zagrożenia wybuchem	
5. Zakład pod względem wartości dla gospodarki narodowej zaliczono do grupy		6. Powierzchnia terenu zakładu	
7. Wskaźnik zabudowy	8. Ilość zatrudnionych na zmianach I..... II..... III..... IV.....		
9. Nadzór (forma i czas pełnienia nadzoru) 1) fizyczny ..... 2) przeciwpożarowy			
10. Obiekty sąsiednie			
11. Zasilanie zakładu w wodę			
12. Odprowadzenie ścieków przemysłowych			
13. Komunikacja zakładu z terenem zewnętrznym			

UZBROJENIE TERENU ZAKŁADU

14. Instalacje elektryczne .....
.....
.....
15. Kanały kablowe .....
.....
.....
16. Instalacje kanalizacyjne .....
.....
.....
17. Tory kolejowe (punkty rozładownicze) .....
.....
.....
18. Drogi wewnętrzzakładowe .....
.....
.....
19. Sieć hydrantowa .....
.....
.....
20. Sztuczne lub naturalne zbiorniki wody .....
.....
.....
21. Inne .....
.....
.....
22. Uwagi (dot. stanu uzbrojenia terenu) .....
.....
.....
.....

WYKAZ „KART“

- 1) karta A .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....
- .....
- .....

WYKAZ OBIEKTÓW NIE MAJĄCYCH

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....
- .....
- .....

Objaśnienia

- pozycja 2 — określić gałąź przemysłu i podać finalne produkty,
- pozycja 5 — podać symbol grupy, do której zaliczono zakład ze względu na jego znaczenie dla gospodarki narodowej,
- pozycja 9 — 1) określić formę fizycznego nadzoru nad zakładem (straż przemysłowa, dozorczy itp.),
— 2) określić formę przeciwpożarowego, operacyjnego zabezpieczenia zakładu (ZZSP, OSP, inne),
- pozycja 10 — wymienić obiekty bezpośrednio sąsiadujące z terenem zakładu, stwarzające zagrożenie pożarowe dla zakładu lub będące w zasięgu zagrożenia stwarzanego przez zakład,
- pozycja 11 — określić sposób i miejsce zasilania zakładu w wodę z ujęć poza terenem zakładu, maksymalną wydajność, zapas i czas poboru oraz warunki dojazdu,
- pozycja 12 — podać sposób i miejsce odprowadzenia na zewnątrz zakładu ścieków przemysłowych (zasygnalizować istnienie oczyszczalni ścieków),
- pozycja 13 — podać ilość dojazdów do zakładu,
- pozycja 14 — opisać sposób zasilania w energię elektryczną obiektów na terenie zakładu (instalacja podziemna, napowietrzna),
- pozycja 15 — opisać istniejące kanały kablowe, podać ich konstrukcję, lokalizację, ilość i rodzaj kabli oraz sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego kanałów,
- pozycja 16 — podać krótką informację o stanie instalacji kanalizacyjnej wewnątrz zakładu (opisać drogi ścieków pożarowo-niebezpiecznych),
- pozycja 17 — podać jak przebiegają tory kolejowe oraz jak urządzone są i zabezpieczone stanowiska przeładunku,
- pozycja 18 — scharakteryzować stan dróg wewnętrzzakładowych (układ, stan nawierzchni, szerokość),
- pozycja 19 — podać informacje o sieci hydrantowej na terenie i poza terenem zakładu, jej rozmieszczeniu i parametrach technicznych,
- pozycja 20 — opisać istniejące na terenie zakładu zbiorniki wody przewidziane do przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, maksymalną wydajność, zapas, czas poboru i warunki dojazdu,
- pozycja 21 — scharakteryzować inne elementy uzbrojenia terenu zakładu istotne ze względów bezpieczeństwa pożarowego,
- pozycja 22 — w przypadku, jeżeli któryś z elementów dotyczących uzbrojenia terenu nie odpowiada wymogom bezpieczeństwa pożarowego, wykazać go, podając nr pozycji i określić, jakie należy wykonać prace dla doprowadzenia go do właściwego stanu.

pieczęć zakładu

A- .....

Data opracowania

KARTA STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ BUDYNKU

1. Nazwa budynku (symbol)		2. Rok budowy					
3. Przeznaczenie budynku							
4. Ilość kondygnacji — nadziemnych		5. Koncentracja wartości					
— podziemnych		.....					
Powierzchnia zabudowy		6. Ilość zatrudnionych na zmianach					
Wysokość		I..... II..... III..... IV.....					
Kubatura budynku		7. Zagrożenie od obiektów sąsiednich					
Obciążenie ogniowe budynku		.....					
Ilość stref pożarowych — S1		.....					
(wymierić, podać wielkość — S2		.....					
i obciążenie ogniowe) — S3		.....					
Drogi ewakuacyjne		.....					
8. Pożarowo niebezpieczne materiały zastosowane w procesie technologicznym lub składowane							
Lp.	n a z w a	ilość	palność (t. zp)	niebezp. zadymienia, toksyczność	niebezp. korozji popożarowej	ilość kondygnacji	środki gaśnicze i ilość
1.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
8.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
9.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
10.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. Sumaryczna powierzchnia i kubatura pomieszczeń zaliczonych do kategorii niebezp. poż. w strefach		I kat. (.....)	II kat. (.....)	III kat. (.....)	IV kat. (.....)	V kat. (.....)	
% powierzchni i kubatury całego budynku		.....m ² .....%	.....m ² .....%	.....m ² .....%	.....m ² .....%	.....m ² .....%	
		.....m ³ .....%	.....m ³ .....%	.....m ³ .....%	.....m ³ .....%	.....m ³ .....%	
10. Sumaryczna powierzchnia i kubatura obszarów zagrożonych wybuchem w strefach		W-I (.....)	W-II (.....)	W-III (.....)	W-IV (.....)	W-V (.....)	
% powierzchni i kubatury całego budynku		.....m ² .....%	.....m ² .....%	.....m ² .....%	.....m ² .....%	.....m ² .....%	
		.....m ³ .....%	.....m ³ .....%	.....m ³ .....%	.....m ³ .....%	.....m ³ .....%	

11. Pomieszczenie stwarzające największe zagrożenie pożarowe (opis, umiejscowienie) .....
12. Warunki budowlane
- Klasa odporności ogniowej budynku — wymagana ..... — obecna .....
- ściany nośne .....
- ściany działowe .....
- ściany osłonowe .....
- słupy .....
- belki nad piwnicami .....
- stropy nad piwnicami .....
- belki międzypiętrowe .....
- stropy międzypiętrowe .....
- belki stropodachu .....
- przykrycie dachu — stropodachu .....
- elementy nośne dachu .....
- Kłapy oddymiające .....
- Wejście na dach .....
- Instalacje piorunochronne .....

13. Wnioski w zakresie poprawy warunków budowlanych

Objaśnienia

- pozycja 4 — podać kolejno dane o budynku
— w miejscu na obciążenie ogniowe wpisać średnie obciążenie ogniowe budynku obliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami,
— informację o drogach ewakuacyjnych zawrzeć w jednym zdaniu opisującym ich stan (np. dwie klatki schodowe połączone na wszystkich kondygnacjach korytarzem o długości 25 m),
- pozycja 5 — podać przybliżoną sumaryczną wartość maszyn, urządzeń, materiałów znajdujących się w budynku, wymienić elementy szczególnej wartości i ich usytuowanie,
- pozycja 7 — wypełnić, jeśli budynek znajduje się w obszarze zagrożenia wybuchem innego obiektu lub zagrażającej bezpieczeństwu (niezgodnej z przepisami) odległości od sąsiedniego budynku, urządzenia, składu — podając krótką informację o zagrożeniu. W przeciwnym wypadku wpisać — nie występuje,
- pozycja 8 — jeśli ilość materiałów pożarowo niebezpiecznych występujących w budynku nie przekracza ilości rubryk, wpisać wszystkie, podając ich charakterystykę (kondygnację, na której występują). Gdy w budynku znajduje się większa ilość niebezpiecznych substancji, można wymienić je w grupach, wykorzystując podobieństwo ich własności. W rubrykach umieścić również materiały nie stwarzające bezpośredniego zagrożenia pożarowego, które w przypadku działania na nie powszechnie stosowanych środków gaśniczych ulegają reakcjom chemicznym z wytworzeniem produktów toksycznych, żrących lub działających w inny niebezpieczny dla zdrowia sposób,
- pozycja 9 — podać sumaryczną powierzchnię oraz kubaturę pomieszczeń zaliczonych kolejno do I, II, III, IV i V kategorii niebezpieczeństwa pożarowego, wpisać symbole stref, w których znajdują się te pomieszczenia,
- pozycja 10 — podać sumaryczną powierzchnię oraz kubaturę obszarów zagrożonych wybuchem zaliczonych kolejno do kategorii W-I, W-II, W-III, W-IV, W-V oraz ich udział procentowy w kubaturze całego budynku. W nawiasach przy kategoriach zagrożenia wybuchem wpisać symbole stref, w których znajdują się te obszary,
- pozycja 11 — określić położenie pomieszczenia stwarzającego największe zagrożenie pożarowe, podać rodzaj tego zagrożenia,
- pozycja 12 — w przypadku niemożności ustalenia na podstawie dokumentacji technicznej obecnej klasy odporności ogniowej budynku, podać w formie opisowej charakterystykę budowlaną i pożarową elementów budynku, wymienionych w niniejszej pozycji podając np.: murowane z cegły, stalowe, palne, niepalne itp. Rubryki: dojścia na dach, kłapy dymowe i instalacje piorunochronne — wypełnić słownie,
- pozycja 13 — przeprowadzić analizę istniejącego stanu elementów budynku, podać wnioski, których realizacja pozwoli dostosować budynek do wymagań ochrony przeciwpożarowej.

Załącznik Nr 3
W Z Ó R

pieczęć zakładu

Nr karty

B—

Date opracowania

KARTA STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ POMIESZCZENIA

1. Nazwa budynku (symbol)		2. Nazwa pomieszczenia				
Nr karty budynku		(symbol).....				
3. Przeznaczenie pomieszczenia						
4. Kondygnacja		5. Koncentracja wartości				
Powierzchnia		6. Ilość zatrudnionych na zmianach				
Kubatura		I..... II..... III..... IV.....				
Kat. nieb. poż.		7. Pomieszczenia sąsiednie (podać kat. nieb. poż.				
Zagrożenie wybuchem		ew. zagrożenia wybuchem)				
Obciążenia ogniowe						
Strefa pożarowa						
8. Opis procesu technologicznego (dla magazynu technologii składowania)						
9. Pożarowo niebezpieczne materiały zastosowane w procesie techn. lub składowane						
Lp.	n a z w a	ilość	palność (t. zp.)	niebezp. zadymienia, toksyczność	niebezp. korozji popożarowej	środki gaśnicze ilość
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
10. Inne elementy zagrożenia (pożarowego — toksycznego — radiacyjnego)						

11. Warunki techniczne

Lp.	Stan	obecny	wymagane zmiany
1.	Wystrój wnętrz		
2.	Wyjścia ewakuacyjne		
3.	Okno i otwory technologiczne		
4.	Zamaszynowanie (instal. technol.)		
5.	Instalacja oświetleniowa		
6.	Instalacja elektr. siłowa		
7.	Instalacje ogrzewcze		
8.	Instalacje gazów technicznych		
9.	Instal. wentylacyjno-klimatyzacyjne		
10.	Instalacje uziemiające		
11.	Instal. odprowadz. ładunki elektr. statycznej		
12.	Instal. sygnalizacyjno-alarmowa		
13.	Kłapy oddymiające		
14.	Instal. gaśnicze stałe i półstałe		
15.	Sprzęt pożarniczy		
16.	Przewidywane środki gaśnicze (zapas)		
17.	Inne (np. budowlane)		

Objaśnienia

- pozycja 3 — pozostawić nie wypełnione, gdy budynek stanowi jedno pomieszczenie, natomiast 4, 6, 7 i 9 — wypełnić wg zasad określonych dla karty symbol „A”, jeżeli w budynku jest kilka pomieszczeń,
- pozycja 5 — podać przybliżoną sumaryczną wartość maszyn, urządzeń, materiałów znajdujących się w budynku, wymienić elementy szczególnej wartości i ich usytuowanie,
- pozycja 8 — opisać proces technologiczny realizowany w pomieszczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem pożarowo niebezpiecznych operacji technologicznych (podać krótką charakterystykę zagrożenia i istotne parametry techniczne niebezpiecznej operacji),
- pozycja 10 — podać inne nie uwzględnione w karcie elementy zagrożenia pożarowego, toksycznego, radiacyjnego stwarzającego szczególne warunki przebiegu pożaru i prowadzenia akcji gaśniczej,
- pozycja 11 — podać w kolejnych rubrykach krótkie informacje o warunkach technicznych w pomieszczeniu, stanie istniejącym i wymaganych:
1. podać jakie materiały i w jakich ilościach użyto do wykończenia, dekoracji — wystroju wnętrz — pomieszczenia i jak je rozmieszczono,
  2. wymienić ilość wyjść ewakuacyjnych — podać maksymalne odległości od wyjść,
  3. podać wskaźnik określający stosunek powierzchni otworów wydmuchowych (okien, otworów technologicznych, drzwi) do kubatury pomieszczenia,
  4. podać informacje o równomierności rozmieszczenia maszyn i urządzeń technologicznych, określić procent powierzchni pomieszczenia zajmowanej przez maszyny i urządzenia,
  5. scharakteryzować instalację oświetleniową, przewody (podtynkowe, natynkowe), puszki rozdzielcze i punkty świetlne (wykonanie zwykłe, przeciwwybuchowe), rodzaj przewodów, izolacji itp.,
  6. analogicznie jak instalację oświetleniową (punkt 5) opisać instalację elektryczną siłową,
  7. podać sposób ogrzewania pomieszczenia, rodzaj zastosowanych grzejników i parametry ich pracy (temperaturę powierzchni grzejnych, czas działania),
  8. wymienić instalacje gazów technicznych znajdujących się w pomieszczeniu — podać sumaryczną długość przewodów, parametry pracy instalacji (ciśnienie robocze, jego wahania),
  9. określić rodzaj, wydajność instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnej, uzyskiwaną ilość wymian atmosfery pomieszczenia na godzinę,
  10. podać informacje o stanie instalacji uziemiających,
  11. wymienić i opisać stan instalacji do odprowadzania ładunków elektryczności statycznej,
  12. wymienić istniejące przeciwpożarowe i przeciwwybuchowe instalacje sygnalizacyjno-alarmowe,
  13. określić konstrukcję kłap i ich działanie,
  14. wymienić istniejące stałe i półstałe instalacje gaśnicze,
  15. wymienić rodzaj sprzętu pożarniczego znajdującego się w pomieszczeniu — podać jego ilość, rodzaj i czasokres konserwacji,
  16. wymienić przewidziane planem operacyjnym skuteczne środki gaśnicze oraz ich zapas w ilości. Podać ewentualne przeciwwskazania zastosowania innych środków,
  17. zasygnalizować inne nie przewidziane w karcie problemy związane z warunkami np. budowlanymi i wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego pomieszczenia.

Załącznik Nr 4
W Z Ó R

pieczęć zakładu

Nr karty

C— .....

Data opracowania

KARTA STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ ZEWNĘTRZNYCH URZĄDZEŃ TECHNOLOGICZNYCH

1. Nazwa urządzeń (ew. symbol)	2. Współrzędne na planie sytuacyjnym zakładu					
3. Przeznaczenie urządzeń (opis urządzeń technolog.)						
4. Pow. terenu zajmowanego przez urządzenia ..... Wysokość urządzeń (instal.) ..... Kat. niebezpiecz. pożarowego ..... Zagrożenie wybuchem ..... Instalacje ciepłe (rodzaj, palność) ..... Wielkość stref pożarowych ..... Inne	5. Wartość urządzeń wraz z przerabianymi materiałami .... 6. Odległość od sąsiednich obiektów					
7. Ewakuacja ludzi						
8. Opis procesu technologicznego						
9. Pożarowo niebezpieczne materiały zastosowane w procesie technologicznym						
Lp.	n a z w a	ilość	palność (t. zp.)	niebezpiecz. zadymienia, toksyczność	niebezpiecz. korozji popożarowej	środki gaśnicze ilość
1.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. Inne elementy zagrożenia (pożarowego — toksycznego — radiacyjnego)						

11. Warunki techniczne			
Lp.	S t a n	o b e c n y	w y m a g a n e z m i a n y
1.	Stan powierzchni terenu		
2.	Drogi komunikacji wewnętrznej		
3.	Instalacje elektryczne		
4.	Instalacje piorunochronne		
5.	Instalacje kanalizacyjne		
6.	Instalacje uziemiające		
7.	Instalacje odprowadz. ładunki elektr. statycznej		
8.	Inne		
9.	Instalacje sygnalizacyjno-alarmowe		
10.	Stałe i półstałe instalacje gaśnicze		
11.	Sprzęt pożarniczy		
12.	Przewidziane środki gaśnicze (zapas w ilości)		

Objaśnienia

pozycja 3 — podać przeznaczenie i krótko opisać urządzenia technologiczne (rodzaj, wielkość, ilość),

pozycja 4 — podać kolejno ogólne informacje o urządzeniach i zajmowanym przez nie terenie,

- izolacje cieplne scharakteryzować podając informacje o ich palności i nasiąkliwości (palne, nasiąkliwe; niepalne, nienasiąkliwe itd.),
- wielkość stref pożarowych opisać wymieniając ich wielkość, jeśli obszar zajmowany przez urządzenia podzielono na strefy,

pozycja 5 — podać orientacyjną wartość urządzeń wraz z surowcami, półproduktami i produktami gotowymi zgromadzonymi jednorazowo na zajmowanym przez urządzenia terenie,

pozycja 7 — opisać możliwość ewakuacji ludzi znajdujących się na terenie urządzeń w przypadku zaistnienia pożaru,

pozycja 8 — opisać proces technologiczny realizowany w urządzeniu, ze szczególnym uwzględnieniem pożarowo niebezpiecznych operacji technologicznych (podać krótką charakterystykę zagrożenia i istotne parametry techniczne niebezpiecznej operacji),

pozycja 10 — podać inne nie uwzględnione w karcie elementy zagrożenia pożarowego, toksycznego, radiacyjnego, stwarzające szczególne warunki przebiegu pożaru i prowadzenia akcji gaśniczej,

pozycja 11 — warunki techniczne — kolejne rubryki wypełnić przez analogię jak pozycję 11 karty „B”.

Załącznik Nr 5

W Z Ó R

pieczęć zakładu

Nr karty

D- .....

Data opracowania

KARTA STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ OTWARTEGO SKŁADU

1. Nazwa składu (symbol)					
2. Przeznaczenie składu					
3. Powierzchnia składu ..... Wysokość składowania ..... Kat. niebezpiecz. poż. składu ..... Wielkość stref pożarowych S-1 ..... S-2 ..... S-3			4. Przybliżona wartość składowanych materiałów wraz z opakowaniami i urządzeń składowczych		
5. Odległości od sąsiednich obiektów					
6. Opis technologii składowania					
7. Pożarowo niebezpieczne materiały złożone na terenie składu					
Lp.	n a z w a	ilość	palność (t. zp.)	niebezp. zadymienia, toksyczność	niebezp. korozji popożarowej
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8. Warunki techniczne			stan obecny	stan wymagany	
Przygotowanie składowiska (stan terenu)					
Drogi komunikacji wewnętrznej (punkty przeładunku)					
Instalacje elektryczne					
Instalacje piorunochronne					
Instalacje sygnalizacyjno-alarmowe					
Instalacje gaśnicze stałe i półstałe					
Sprzęt pożarniczy					
Przewidywane środki gaśnicze (zapas w ilości)					

Objaśnienia

pozycja 6 – opisać technologię składowania, rodzaj i wielkość zastosowanych opakowań, środki transportu na terenie składu uwzględniając zabezpieczenie składowanych produktów płynnych przed rozlaniem i zalaniem instalacji kanalizacyjnych.

pozycja 7 — wypełniać analogicznie jak podobne pozycje w poprzednich kartach.

Załącznik Nr 6
W Z Ó R

Pieczęć zakładu

Nr karty
E— .....
Data opracowania
.....

KARTA STANU OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ ZBIORNIKA CIECZY PALNEJ

1. Rodzaj zbiornika		2. Rok budowy	
3. Pojemność zbiornika		4. Powierzchnia zbiornika	
Średnica zbiornika (dla zbiornika cylindrycznego stojącego)		Płaszcza rozwiniętego (dla zbiorników leżących)	
Wysokość zbiornika (dla zbiornika cylindrycznego stojącego)		Powierzchnia pierścienia o szerokości 1 m (dla zbiorników z dachem pływającym)	
Obwód zbiornika (dla zbiornika cylindrycznego stojącego)		.....	
5. Powierzchnia obwałowania lub obudowy			
6. Magazynowana ciecz		7. Wartość zbiornika wraz z przechowywaną cieczą	
Własności		8. Odległość od sąsiednich obiektów i zbiorników	
a) t. zapłonu		.....	
b) t. wrzenia		.....	
c) t. samozapalenia		.....	
d) gr. wybuchowości		.....	
e) min. energia zapłonu		.....	
9. Klasa niebezpieczeństwa pożarowego cieczy		Kategoria zagrożenia wybuchem	
Kategoria niebezpieczeństwa pożarowego		Wielkość strefy zagrożonej wybuchem	
10. Warunki techniczne (dla zbiorników podziemnych)			
Lp.	St a n	O b e c n y	W y m a g a n e z m i a n y
1.	Instalacje piorunochronne		
2.	Instalacje uziemiające		
3.	Zawory oddechowe		
4.	Bezpieczniki ogniowe		
11. Warunki techniczne			
Lp.	St a n	O b e c n y	W y m a g a n e z m i a n y
1.	Instalacje gaśnicze		
2.	Instalacje zraszaczowe		
3.	Instalacje elektryczne		
4.	Instalacje piorunochronne		
5.	Instalacje uziemiające		
6.	Zawory oddechowe		
7.	Bezpieczniki ogniowe		
8.	Obwałowania		
9.	Przejścia rurociągów przez obwałowania		
10.	Kanalizacja (odprowadzenie wód opadowych)		
11.	Drogi		

Objaśnienia

pozycja 1 — określić rodzaj zbiornika — jego kształt, konstrukcję, położenie względem powierzchni ziemi,
pozycja 10 — wypełnić dla zbiorników podziemnych, podając kolejno dane opisujące stan obecny i wymagany,
pozycja 11 — wypełniając kolejne rubryki, opisać elementy wyposażenia technicznego zbiorników naziemnych, ich stan obecny i wymagany.

Załącznik Nr 7

W Z Ó R

pieczęć zakładu

Nr karty

F— .....

Data opracowania

KARTA ZBIORCZA WYPOSAŻENIA ZAKŁADU W SPRZĘT POŻARNICZY

S — stan

P — potrzeby

[illegible]

Załącznik Nr 8
W Z Ó R

pieczęć zakładu

Nr karty

G_____

Data opracowania

KARTA STAŁYCH URZĄDZEŃ GAŚNICZYCH I ALARMOWYCH

S — stan

P — potrzeby

[illegible]

Objaśnienia

— w kolumnach 1—5 należy wpisać stałe urządzenia gaśnicze i alarmowe mające zastosowanie w zakładzie.

Załącznik Nr 9
W Z Ó R

pieczęć zakładu

Nr karty

H— .....

Data opracowania

KARTA ZABEZPIECZENIA OPERACYJNEGO ZAKŁADU

1. Zawodowa straż pożarna

W sile ..... System służby ..... Ilość sekcji na zmianie .....

Etat ogółem ..... Zatrudnienie wg stanu na dzień 31.12.19.....

	Oficerowie			Podoficerowie		Strażacy	Pracownicy cywilni	
	Starsi	Oficerowie	Chorążowie	Starsi	Młodszy			
Etat								
Stan								

	Komendant	Z-ca komendanta	Szef zmiany	D-ca plutonu	D-ca sekcji	Strażak	Kier. mechanik	Kierowca	Telef. dyspozytor	Rzemieślnik warsztat.	Prac. cywil. umysłowy	Prac. cywil. fizyczny	
Etat													
Stan													

2. Ochotnicza (obowiązkowa) straż pożarna

Typ ..... Stan ..... Ilość sekcji na zmianie produkcyjnej I..... II..... III..... IV.....

	Naczelnik	Z-ca Naczelnika	Kierowca	Mechanik motopomp	Strażacy	
Etat						
Stan						

3. Sprzęt

	Samochody				Motopompy				Węże			Przyczepy			Agregaty			Środki łączności			
	Rodzaj				Wielkość							Rodzaj									
Etat																					
Stan																					

4. Środki gaśnicze — stan

w	Rodzaj	Proszki gaśnicze			Środek pianotwórczy				Halony		
					Piana lekka	Piana ciężka	Lekka woda	Do gasz. alkoholu			
	samochodach i agregatach										
	rezerwie										

5. Plan wyposażenia straży pożarnej

Lp.	Rodzaj sprzętu	Ilość	Termin realizacji
1	2	3	4

Objaśnienia

pozycja 4 — w rubryce „w samochodach i agregatach” podać należy tylko te agregaty, które stanowią wyposażenie straży pożarnej,

pozycja 5 — plan wyposażenia straży pożarnej powinien odpowiadać ustaleniom zawartym w operacyjnym planie obrony przeciwpożarowej zakładu w punkcie „Propozycje wyposażenia zakładowej straży pożarnej”.

14.

ZARZĄDZENIE NR 2 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 31 marca 1976 r.

w sprawie udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej w akcji przeciwpowodziowej

Na podstawie § 2, pkt 10 i § 6, ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz.U. Nr 33, poz. 180) zarządza się, co następuje:

§ 1. Komendanci wojewódzcy straży pożarnych są obowiązani nawiązać bezpośrednią współpracę z przewodniczącymi wojewódzkich komitetów przeciwpowodziowych oraz określić siły i środki jednostek ochrony przeciwpożarowej do udziału w akcji przeciwpowodziowej na terenie województwa.

§ 2. Wykaz sił i środków powinien być co roku ak-

tualizowany i przekazywany do wiadomości wojewódzkiemu komitetowi przeciwpowodziowemu.

§ 3. W wypadku ogłoszenia alarmu przeciwpowodziowego komendanci wojewódzcy straży pożarnych wprowadzają, w zależności od stanu zagrożenia powodziowego, pierwszy lub drugi stopień podwyższonej gotowości operacyjno-technicznej zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozkazie nr 1/75 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 3 listopada 1975 r. w sprawie zasad wprowadzania stanu podwyższonej gotowości operacyjno-technicznej.

§ 4. Do zadań jednostek ochrony przeciwpożarowej

w związku z akcją przeciwpowodziową należy w szczególności:

- 1) likwidowanie zagrożenia powodziowego na własnym rejonie działania,
- 2) wykonywanie zadań związanych z ewakuacją ludzi i mienia, obserwacją i ochroną wałów przeciwpowodziowych, zabezpieczeniem mostów, obiektów użyteczności publicznej itp.,
- 3) udostępnianie i wykorzystywanie środków łączności przewodowej i radiowej do celów alarmowania o występującym zagrożeniu powodziowym oraz przekazywania informacji o przebiegu akcji przeciwpowodziowej,
- 4) udostępnianie i wykorzystywanie w akcji przeciwpowodziowej wyposażenia technicznego.

§ 5. Z uczestnictwa w akcji przeciwpowodziowej komendy wojewódzkie straży pożarnych są obowiązane przekazywać do Głównego Stanowiska Kierowania Komendy Głównej Straży Pożarnych codziennie raporty operacyjne, według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia.

§ 6. Traci moc zarządzenie Nr 4/63 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 18 lutego 1963 r. w sprawie udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej w akcji przeciwpowodziowej.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

Załącznik do zarządzenia Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 31 marca 1976 r.

KOMENDA WOJEWÓDZKA
STRAŻY POŻARNYCH

w .....

RAPORT OPERACYJNY Nr ...../.....

z dnia ..... 197... r.

z udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej w akcji przeciwpowodziowej

1. Ogólna ocena sytuacji na terenie województwa (podać, jakie rzeki wylały, obszar zalany wodą, co jest zagrożone itp.) .....
2. Podjęte działania (podać, jakie oddziały pożarnicze i sprzęt wprowadzono do działań) .....
3. Udział jednostek ochrony przeciwpożarowej

Lp.	R o d z a j d z i a ł a ń	Ilość działań	Ilość sekcji	Ilość ludzi	Ilość godzin pracy
1.	Ewakuacja mienia i ludzi				
2.	Zabezpieczenie wałów				
3.	Zabezpieczenie mostów				
4.	Ochrona obiektów				
5.	Wypompowywanie wody				
6.	Inne				
7.	Odwody taktyczne				
8.	O g ó ł e m				

(podpis)

Nadał: dnia ..... godz. ....
Przyjął:

Nazwisko i stopień .....
Nazwisko i stopień .....

15.

ZARZĄDZENIE NR 3 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 17 marca 1976 r.

w sprawie norm etatów pojazdów samochodowych dla jednostek ochrony przeciwpożarowej

Na podstawie § 2, pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczególnego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz.U. Nr 33, poz. 180) oraz § 8, ust. 4, pkt 2 zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 października 1975 r. w sprawie zasad powoływania i rozmieszczenia, rejonów działania, norm liczebności i wyposażenia straży pożarnych (Monitor Polski, Nr 35, poz. 213) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do użytku normy etatów pojazdów samochodowych osobowych, operacyjnych, ciężarowych, dostawczych i motocykli dla komend straży pożarnych, terenowych zawodowych straży pożarnych, szkół i ośrodków szkolenia pożarniczego oraz Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Ochrony Przeciwpożarowej stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Normy wyposażenia w samochody pożarnicze

i specjalne dla jednostek ochrony przeciwpożarowej powinny być określone w projektach planów, o których mowa w § 2, ust. 3 zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 października 1975 r. w sprawie zasad powoływania i rozmieszczenia, rejonów działania, norm liczebności i wyposażenia straży pożarnych (Monitor Polski Nr 35, poz. 213).

§ 3. Traci moc zarządzenie nr 9/71 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 17 września 1971 r. w sprawie norm wyposażenia w pojazdy samochodowe komend straży pożarnych, zawodowych straży pożarnych i szkół pożarniczych.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

Załącznik do zarządzenia Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 17 marca 1976 r.

NORMA WYPOSAŻENIA W POJAZDY SAMOCHODOWE**1. Komenda Wojewódzka Straży Pożarnych**

Lp.	KWSP	Samochód osobowy administracji	Samochód operacyjny	Samochód dostawczy	Motocykl
1.	Do 5 komend rejonowych	1	2	1	2
2.	Od 6—10 komend rejonowych	1	3	2	3
3.	Od 11—15 komend rejonowych	1	3	2	4
4.	Ponad 15 komend rejonowych	1	4	2	4

2. Komenda Rejonowa Straży Pożarnych

Lp.	KRSP	Samochód operacyjny	Samochód dostawczy	Samochód ciężarowy	Motocykl
1.	Do 10 gmin	1	1	1	2
2.	Powyżej 10 gmin	1	1	1	3

3. Zawodowa Straż Pożarna

Lp.	ZSP	Samochód operacyjny	Samochód dostawczy	Samochód ciężarowy	Motocykl
1.	Do 1 plutonu na zmianę	1	1	1	2
2.	Powyżej 1 plutonu do 1 kompanii włącznie na zmianę	1	2	2	3
3.	Powyżej 1 kompanii do 1 batalionu i więcej na zmianę	2	3	3	4

U W A G A: a) w zawodowych strażach pożarnych przewiduje się ponadto 1 samochód operacyjny oraz 1 motocykl dla każdego oddziału.
b) w zawodowych strażach pożarnych na terenie których jest publiczna elektryczna sygnalizacja alarmowa, przewiduje się ponadto 1 samochód dostawczy.
c) w grupie samochodów operacyjnych przewiduje się w zależności od warunków terenowych samochód osobowy lub osobowo-terenowy.

4. Szkoła Pożarnicza

Lp.	Jednostka	Samochód osobowy administracji	Samochód operacyjny	Samochód dostawczy	Samochód ciężarowy
1.	Wyższa Oficerska Szkoła Pożarnicza	2	1	3	6
2.	Szkoła Chorążych Pożarnictwa Poznań	1	1	2	3
3.	Szkoła Chorążych Pożarnictwa Kraków	1	1	2	2

5. Ośrodek Wojewódzki Szkolenia Pożarniczego

Lp.	Jednostka	Samochód operacyjny	Samochód dostawczy	Motocykl
1.	OWSP	1	1	1

6. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Ochrony Przeciwpożarowej

Lp.	Jednostka	Samochód osobowy administracji	Samochód dostawczy	Samochód ciężarowy
1.	OBROP	1	2	1

U W A G A: W zamian za dowód przydziału etatu na samochód osobowy administracyjny jednostka może otrzymać limit finansowy, umożliwiający eksploatację prywatnych samochodów do celów służbowych.
W szczególnie uzasadnionych przypadkach ilość etatów poszczególnych rodzajów pojazdów może być zwiększona za zgodą Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

16.

WYTYCZNE NR 1 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 15 stycznia 1976 r.

w sprawie eksploatacji pojazdów samochodowych i sprzętu pożarniczego w zawodowych strażach pożarnych oraz w komendach straży pożarnych

Na podstawie § 2, ust. 10 oraz § 6, ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz.U. nr 33, poz. 180) ustala się, co następuje:

I. Kwalifikacje, zadania i obowiązki kierowców w zawodowych strażach pożarnych oraz komendach straży pożarnych

1. Kierowcy pojazdów samochodowych w zawodowych strażach pożarnych i komendach straży pożarnych, zwani dalej „kierowcami”, powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie pojazdów (prawo jazdy) co najmniej kategorii C lub D oraz kwalifikacje w zakresie obsługi sprzętu i urządzeń pożarniczych.

2. Kierowca jest obowiązany poddawać się badaniom lekarskim i psychologicznym zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami.

3. Kierowcy nie wolno:

- 1) używać pojazdu samochodowego niezgodnie z jego przeznaczeniem,
- 2) prowadzić pojazd samochodowy niesprawny technicznie lub bez ważnego dowodu rejestracyjnego i karty drogowej oraz po spożyciu napojów alkoholowych,
- 3) wyjeżdżać pojazdem samochodowym poza rejon zakwaterowania bez uzyskania zgody przełożonego,

4) zabierać do pojazdu samochodowego członków młodzieżowych drużyn pożarniczych, większej ilości osób niż przewidziana dla danego typu pojazdu, jak również osób postronnych.

4. Kierowcy lekkich samochodów pożarniczych nie mogą przekraczać prędkości 80 km na godzinę, pozostałych — 70 km na godzinę.

5. Samochody pożarnicze, których okres użytkowania przekroczył 20 lat, mogą być prowadzone z prędkością do 50 km na godzinę.

6. Kierowca jest obowiązany:

- 1) dbać o stan techniczny, konserwację i czystość przydzielonego mu pojazdu samochodowego, sprzętu oraz urządzeń pożarniczych,
- 2) przeprowadzać obsługę codzienną (OC) i uczestniczyć w dokonywanych obsługach technicznych nr 1 i 2 (OT-I i OT-II).

7. Kierowca przyjmujący służbę jest obowiązany:

- 1) sprawdzić stan techniczny pojazdu samochodowego, a w szczególności: układu jezdnego, kierowniczego, hamulców, świateł, sygnałów ostrzegawczych dźwiękowych i świetlnych oraz stan ogumienia, paliwa, czystość pojazdu samochodowego i sprzętu, ważność dowodu rejestracyjnego, prawidłowość wypełnienia karty drogowej oraz sprawność radio-

telefonu (o ile jest on zainstalowany w samochodzie),

- 2) niezwłocznie zameldować przełożonemu o wszelkich stwierdzonych usterkach mających wpływ na bezpieczeństwo jazdy lub sprawność sprzętu i urządzeń.

8. W czasie alarmu i wyjazdu do akcji ratowniczej kierowca jest obowiązany:

- 1) przed wyjazdem włączyć sygnały ostrzegawcze (światłne i dźwiękowe),
- 2) rozpocząć jazdę na polecenie dowódcy sekcji,
- 3) prowadzić pojazd samochodowy w sposób zapewniający bezpieczeństwo załogi i innych użytkowników dróg,
- 4) korzystać z uprzywilejowania w ruchu drogowym tylko wówczas, gdy wymaga tego sytuacja drogowa i jedynie przy użyciu dwóch sygnałów ostrzegawczych (światłnego i dźwiękowego).

W przypadku uszkodzenia choćby jednego z sygnałów kierowca jest obowiązany podporządkować się ogólnie obowiązującym przepisom o ruchu na drogach publicznych,

- 5) na miejscu akcji ratowniczej ustawić pojazd samochodowy w taki sposób, aby załoga miała najdogodniejsze warunki rozwinięcia sprzętu oraz aby w miarę możliwości nie utrudniał on ruchu drogowego.

9. Odjazd z miejsca akcji ratowniczej lub ćwiczeń może nastąpić wyłącznie na rozkaz dowódcy.

W czasie powrotu z akcji ratowniczej nie wolno używać sygnałów ostrzegawczych, a kierowca obowiązany jest przestrzegać ogólnie obowiązujące przepisy o ruchu na drogach publicznych.

II. Zadania i obowiązki dowódcy sekcji (szefa zmiany)

10. Dowódca sekcji (szef zmiany) podczas zmiany służby jest obowiązany:

- 1) sprawdzić, przy współudziale załogi, wyposażenie pojazdu samochodowego w sprzęt i urządzenia pożarnicze, ich ilość, rozmieszczenie i umocowanie sprzętu znajdującego się na zewnątrz pojazdu,
- 2) dopilnować sprawdzenia stanu technicznego pojazdu samochodowego (ust. 7, pkt. 1) przez kierowcę i przyjąć od niego meldunek,
- 3) meldować przełożonemu o wszelkich brakach w wyposażeniu i sprzęcie oraz o niesprawnościach technicznych pojazdu samochodowego,
- 4) niezwłocznie meldować przełożonemu w razie stwierdzenia, że kierowca lub członek załogi znajduje się w stanie wskazującym na użycie alkoholu.

11. W czasie alarmu i wyjazdu do akcji ratowniczej dowódca sekcji jest obowiązany wydać kierowcy rozkaz odjazdu po uprzednim sprawdzeniu, czy drzwi do skrytek i kabin zostały zamknięte oraz czy załoga zajęła miejsca, jak również po włączeniu radiotelefonu.

12. Kierowcy nie wolno wydawać poleceń dotyczących zwiększenia prędkości jazdy.

13. Dowódca sekcji wydaje rozkaz odjazdu z miejsca akcji ratowniczej lub ćwiczeń po uprzednim sprawdzeniu, czy sprzęt znajdujący się na zewnątrz pojazdu samochodowego jest prawidłowo umocowany, drzwi skrytek i kabin zostały zamknięte oraz czy załoga zajęła miejsca w samochodzie.

14. Po przybyciu do strażnicy pojazd samochodowy i sprzęt powinny być doprowadzone do pełnej sprawności operacyjno-technicznej, która powinna być niezwłocznie zgłoszona oficerowi dyżurnemu lub przełożonemu.

III. Zadania komend zawodowych straży pożarnych w zakresie eksploatacji pojazdów samochodowych i sprzętu pożarniczego

15. Komendy zawodowych straży pożarnych:

- 1) zapewniają właściwy stan techniczny i prawidłową eksploatację pojazdów samochodowych i sprzętu pożarniczego zarówno podstawowego, jak i rezerwowego.
W tym celu podejmują przedsięwzięcia w zakresie:
  - a) przeprowadzania okresowych obsług technicznych (OC, OT-I, OT-II),
  - b) terminowego wykonywania badań diagnostycznych pojazdów samochodowych,
  - c) przygotowania pojazdów samochodowych i sprzętu pożarniczego do przeglądu technicznego przeprowadzanego przez komendę wojewódzką straży pożarnych,
  - d) bieżących napraw pojazdów samochodowych,
  - e) okresowego sprawdzania prawidłowości wykonywania pojazdów samochodowych i celowości wyjazdów,
- 2) przeprowadzają inspekcje gotowości operacyjno-technicznej zgodnie z ustalonymi zasadami,
- 3) dokonują oceny stanu technicznego pojazdów samochodowych i sprzętu stanowiącego wyposażenie jednostki ochrony przeciwpożarowej (ust. 7, pkt 1),
- 4) zapewniają prawidłową gospodarkę materiałową, a w szczególności gospodarkę materiałami pędnymi i częściami zamiennymi,
- 5) kierują na badania lekarskie i psychologiczne kierowców oraz prowadzą ich rejestr. Wzór rejestru stanowi załącznik do wytycznych,
- 6) przekazują do eksploatacji nowo przydzielone lub po naprawie pojazdy samochodowe po ich całkowitym dotarciu.

Docieranie pojazdów samochodowych może się odbywać jedynie w określonym czasie i na trasach ustalonych przez komendę wojewódzką straży pożarnych oraz z zachowaniem warunków określonych w instrukcji fabrycznej. W okresie docierania nie wolno używać pojazdów samochodowych do wykonywania prac gospodarczych oraz niezgodnie z ich przeznaczeniem. Do akcji ratowniczej mogą one być wykorzystywane w przypadkach szczególnych, z zachowaniem warunków technicznych przewidzianych dla okresu docierania.

IV. Zadania komend wojewódzkich straży pożarnych w zakresie eksploatacji pojazdów samochodowych i sprzętu pożarniczego w zawodowych strażach pożarnych

16. Komendy wojewódzkie straży pożarnych:

- 1) sprawują nadzór w zakresie gospodarki transportem samochodowym, sprzętem pożarniczym oraz jego eksploatacją w zawodowych strażach pożarnych,

- 2) przeprowadzają, co najmniej dwa razy w roku, kontrolę stanu technicznego (ust. 7, pkt 1), prawidłowości eksploatacji pojazdów samochodowych i sprzętu pożarniczego w zawodowych strażach pożarnych (terenowych i zakładowych).
Kontrole te obejmują zbadanie:
- a) ogólnego stanu technicznego pojazdów samochodowych, sprzętu pożarniczego podstawowego i rezerwowego oraz jego konserwacji,
  - b) gospodarki materiałami pędnymi (tylko w odniesieniu do terenowych zawodowych straży pożarnych),
  - c) celowości wyjazdów i prawidłowego prowadzenia dokumentacji z tym związanej,
  - d) kwalifikacji zawodowych i zdrowotnych kierowców oraz stopnia ich wyszkolenia pożarniczego.
- Zakres, sposób i oceny przeglądów technicznych określają odrębne wytyczne Komendanta Głównego Straży Pożarnych,
- 3) zatwierdzają, na wniosek komendy terenowej zawodowej straży pożarnej, przydziały materiałów pędnych i smarów oraz części zamiennych i akcesoriów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji pojazdów samochodowych i innego sprzętu silnikowego oraz prowadzą odpowiedni nadzór w tym zakresie,
- 4) powodują bezzwłoczne wycofanie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, nadmiernie wyeksploatowanych pojazdów samochodowych,
- 5) kierują na badania lekarskie i psychologiczne kierowców zatrudnionych w komendach wojewódzkich i komendach rejonowych straży pożarnych oraz prowadzą ich rejestr. Wzór rejestru stanowi załącznik do wytycznych,

- 6) sprawują nadzór nad terminowym przeprowadzaniem badań lekarskich i psychologicznych kierowców w zawodowych strażach pożarnych,
- 7) podejmują inne przedsięwzięcia wynikające z potrzeb lokalnych dla zapewnienia prawidłowej eksploatacji pojazdów samochodowych.

V. Ustalenia ogólne

17. Komendy straży pożarnych powinny podjąć niezbędne przedsięwzięcia zmierzające do uniemożliwienia samowolnego wyjazdu pojazdami samochodowymi stanowiącymi wyposażenie jednostki ochrony przeciwpożarowej poza własny rejon działania.

18. Wprowadzenie lub wycofanie pojazdu samochodowego, albo innego sprzętu podstawowego powinno być niezwłocznie zgłoszone dyżurnemu komendy wojewódzkiej straży pożarnych.

19. Wyjazd pojazdem samochodowym poza rejon działania komendy rejonowej straży pożarnych lub zawodowej straży pożarnej, albo poza granice województwa wymaga zgody komendy wojewódzkiej straży pożarnych.

20. Członkom załogi nie wolno w czasie jazdy pojazdu samochodowego palić papierosów oraz wychylać się przez okna kabiny lub otwór dachowy.

21. W przypadku stwierdzenia, że kierowca lub członek załogi pojazdu samochodowego znajduje się w stanie wskazującym na użycie alkoholu — funkcjonariusz ten powinien być niezwłocznie wyłączony ze służby.

22. Wytyczne wchodzą w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

Załącznik do wytycznych Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 15 stycznia 1976 r.

KOMENDA .....
.....
W .....

REJESTR KIEROWCÓW W ZAWODOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
(komendy rejonowej — wojewódzkiej straży pożarnych) *

L. p.	Imię i nazwisko, stopień służbowy	Rocznik	Prawo jazdy		Przydział do Oddziału KRSP, KWSP	Badania lekarskie				Badania psychologiczne				Uwagi
			kate- gorii	rok wy- dania		data	data	data	data	data	data	data	data	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Uwaga: 1) zaświadczenia badań lekarskich przechowywane w aktach personalnych
* niepotrzebne skreślić.

WYTYCZNE NR 4 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 26 kwietnia 1976 r.

w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego przez funkcjonariuszy pożarnictwa

Na podstawie § 6, ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz.U. Nr 33, poz. 180) w związku z § 1, ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 maja 1972 roku w sprawie określenia wykroczeń, za które funkcjonariusze niektórych organów podlegających nadzorowi Ministra Spraw Wewnętrznych upoważnieni są do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego oraz zasad i sposobu wydawania upoważnień (Dz. U. Nr 19, poz. 143) oraz w związku z art. 27, pkt 4 ustawy z dnia 28 maja 1975 r. o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz o zmianie ustawy o radach narodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 91) wprowadzającym podwyższenie dolnej i górnej granicy grzywien nakładanych za wykroczenia w postępowaniu mandatowym — ustala się, co następuje:

1. Warunki i zasady nakładania grzywny w drodze mandatu karnego

§ 1. Grzywny w drodze mandatu karnego mogą być nakładane za wykroczenia określone w art. 82, § 1 kodeksu wykroczeń, a w szczególności objęte wykazem wykroczeń stanowiącym załącznik do niniejszych wytycznych w przypadku:

- 1) gdy nie ma wątpliwości co do faktu popełnienia wykroczenia,
- 2) schwytania sprawcy w momencie popełnienia wykroczenia lub bezpośrednio potem,
- 3) naocznego stwierdzenia faktu popełnienia wykroczenia, mimo nie zastania sprawcy na miejscu czynu i gdy nie zachodzi wątpliwość co do osoby sprawcy wykroczenia.

§ 2. Warunkiem nałożenia grzywny w postępowaniu mandatowym jest wyrażenie przez sprawcę wykroczenia zgody na przyjęcie mandatu, przy czym postępowania mandatowego nie stosuje się, gdy sprawca wykroczenia znajduje się w stanie wskazującym na użycie alkoholu.

§ 3. 1. W drodze mandatu karnego może być nałożona grzywna w wysokości 50, 100, 200, 300, 500, 700 i 1000 złotych.

2. Nakładana grzywna powinna:

- 1) być współmierna do stopnia społecznego niebezpieczeństwa wykroczenia i winy jego sprawcy,
- 2) spełniać rolę wychowawczą w stosunku do sprawcy tak, aby powstrzymywała go przed ponownym popełnieniem wykroczenia,
- 3) być czynnikiem kształtującym w środowisku sprawcy wykroczenia poczucie sprawiedliwości i praworządności oraz poszanowania porządku pra-

wnego, jak też wpływać hamująco na osoby skłonne do naruszania prawa.

3. Niezbędna surowość w nakładaniu wyższych grzywien w drodze mandatu karnego powinna być stosowana za wykroczenia:

- 1) zawierające znamiona znacznej szkodliwości społecznej, a w szczególności gdy wykroczenia:
  - a) stwarzają duże prawdopodobieństwo powstania pożaru,
  - b) stanowią najczęściej występujące przyczyny pożarów,
  - c) stwarzają ewidentne zagrożenie życia ludzkiego,
- 2) popełniane z winy umyślnej wskazującej na złą wolę sprawcy wykroczenia,
- 3) wskazujące na złośliwość lub uporczywość w niepodporządkowaniu się przepisom prawa, szczególnie gdy mimo uwag i wezwań sprawca wykroczenia nie wykonał ciążyących na nim obowiązków,
- 4) gdy sprawca wykroczenia był już karany za tego rodzaju lub podobne wykroczenia.

4. Górne granice wysokości grzywien, jakie mogą być nałożone w drodze mandatów karnych za poszczególne rodzaje wykroczeń, są określone w wykazie wykroczeń.

5. Jeżeli ze względu na rodzaj wykroczenia, okoliczności jego popełnienia oraz warunki osobiste i majątkowe sprawcy wykroczenia — grzywna w wysokości 1000 zł wymierzona w postępowaniu mandatowym byłaby niewspółmiernie niska do stopnia społecznego niebezpieczeństwa wykroczenia oraz winy sprawcy lub nie spełniałaby roli wychowawczej, należy odstąpić od nałożenia mandatu karnego i wystąpić z wnioskiem do kolegium ds. wykroczeń o ukaranie za to wykroczenie.

6. W wypadkach, gdy sprawca wykroczenia przystępuje natychmiast do usunięcia stworzonego przez swój czyn zagrożenia pożarowego, a nie był dotychczas karany za takie lub podobne wykroczenie, albo działał pod wpływem ciężkich warunków rodzinnych lub osobistych i można uznać, że będzie to wystarczające do wdrożenia sprawcy do przestrzegania przepisów prawa — wskazane jest stosowanie najniższych grzywien.

§ 4. 1. Mandaty karne mogą nakładać upoważnieni funkcjonariusze pożarnictwa posiadający znajomość prawa o wykroczeniach.

2. Upoważnienia do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego wydają:

- 1) komendanci wojewódzcy straży pożarnych dla funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w terenowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- 2) główni (starsi) inspektorzy ochrony przeciwpożarowej dla funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących

służbę w resortowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej.

§ 5. 1. W celu zapewnienia prawidłowego nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, właściwa terenowo komenda wojewódzka straży pożarnych:

- 1) szkoli funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w terenowych i resortowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej w zakresie znajomości prawa o wykroczeniach, przyjmując za zasadę, że warunkiem wydania upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego jest posiadanie przez funkcjonariusza pożarnictwa znajomości przepisów o nakładaniu grzywien w postępowaniu mandatowym,
- 2) co najmniej 2 razy w roku dokonuje sprawdzenia:
  - a) czy grzywny są nakładane zgodnie z ustaleniami zawartymi w niniejszych wytycznych,
  - b) czy nakładane grzywny są współmierne do stopnia społecznego niebezpieczeństwa wykroczenia, winy sprawcy, jego warunków osobistych i materialnych oraz czy uwzględnia się inne okoliczności mające wpływ na wymiar grzywny, jak dotychczasową karalność, zachowanie się sprawcy po popełnieniu wykroczenia itp.,
  - c) znajomości podstawowych zasad postępowania mandatowego posiadanych przez funkcjonariuszy pożarnictwa,
- 3) dokonuje okresowych analiz polityki represyjnej, w tym również postępowania mandatowego.

2. Zadania wymienione w ust. 1 komenda wojewódzka straży pożarnych wykonuje poprzez wyznaczoną osobę odpowiedzialną za kontrolę stosowania postępowania mandatowego w stosunku do funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w terenowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej, a zadania wymienione w ust. 1, pkt. 2 i 3 w stosunku do funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w resortowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej wykonuje główny (starszy) inspektor ochrony przeciwpożarowej.

2. Tryb nakładania, uiszczania i ściągania grzywien w drodze mandatu karnego

§ 6. Przed nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego należy w szczególności:

- 1) ustalić okoliczności zdarzenia tak, aby nie było żadnych wątpliwości co do faktu popełnienia wykroczenia, osoby sprawcy i jego winy,
- 2) określić wykroczenie zarzucane sprawcy oraz wyjaśnić, w czym wyrażało się naruszenie przez niego przepisów prawa,
- 3) zakomunikować sprawcy wykroczenia o ukaraniu go grzywną w drodze mandatu karnego, podając jego wysokość,
- 4) pouczyć sprawcę wykroczenia o prawie odmowy przyjęcia mandatu oraz o tym, że w razie odmowy złożony zostanie wniosek o jego ukaranie do kolegium do spraw wykroczeń.

§ 7. Pieniądze pobrane z tytułu nałożonej grzywny w drodze mandatu karnego należy rozliczyć w sposób i w terminie ustalonym w obowiązujących w tym zakresie przepisach.

§ 8. 1. Jeżeli sprawca wykroczenia wyraża zgodę na przyjęcie mandatu karnego, lecz nie może uiścić grzywny bezpośrednio funkcjonariuszowi pożarnictwa, który ją nałożył, wydaje mu się mandat karny kredytowany.

2. W tym celu należy:

- 1) ustalić i wpisać na potwierdzeniu ukarania mandatem imię i nazwisko ukaranego, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, dokładny adres zamieszkania (pobytu), miejsce pracy, wykroczenie, za które nałożono grzywnę oraz datę ukarania,
- 2) wpisać wysokość wymierzonej grzywny na wszystkich odcinkach mandatu karnego kredytowanego i potwierdzeniu ukarania mandatem,
- 3) wypełniony mandat karny kredytowany wręczyć sprawcy wykroczenia za pokwitowaniem odbioru (własnoręcznym podpisem) na potwierdzeniu ukarania mandatem,
- 4) pouczyć ukaranego o obowiązku uiszczenia grzywny w terminie 7 dni i w sposób określony na formularzu mandatowym oraz uprzedzić ukaranego, że grzywna nie uiszczona w tym terminie zostanie ściągnięta w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wraz z kosztami egzekucyjnymi.

§ 9. Mandat karny staje się prawomocny i nie może być uchylony z chwilą uiszczenia grzywny bezpośrednio funkcjonariuszowi pożarnictwa, który ją nałożył, a mandat karny kredytowany z chwilą pokwitowania jego odbioru przez ukaranego, natomiast jeżeli był nałożony zaocznie — z chwilą uiszczenia grzywny we wskazanym miejscu i terminie.

§ 10. Funkcjonariusz pożarnictwa, który nałożył mandat karny kredytowany obowiązany jest bezzwłocznie przesłać właściwy odcinek tego mandatu do urzędu terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwego ze względu na miejsce popełnienia wykroczenia.

§ 11. Jeżeli sprawca wykroczenia odmówił przyjęcia mandatu karnego, właściwa terenowo komenda straży pożarnych występuje z wnioskiem o ukaranie sprawcy wykroczenia przez kolegium do spraw wykroczeń.

3. Postanowienia końcowe

§ 12. Traci moc instrukcja Nr 1/73 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 30 listopada 1973 roku w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego przez funkcjonariuszy Korpusu Technicznego Pożarnictwa.

§ 13. Wytyczne wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Straży Pożarnych
wz. A. Gatlik

Załącznik do wytycznych Komendanta
Głównego Straży Pożarnych z dnia
26 kwietnia 1976 r.

Wykaz wykroczeń

Podstawa i rodzaj wykroczenia	Górna granica wysokości grzywny pieniężnej
1	2

Kodeks wykroczeń Art. 82 (Dz. U. z 1971 r. Nr 12, poz. 144)

§ 1. Kto nieostrożnie obchodzi się z ogniem lub wykracza przeciwko przepisom dotyczącym zapobiegania i zwalczania pożarów, a w szczególności:

1) nie wyposaża budynków w odpowiednie urządzenia lub sprzęt przeciwpożarowy, lub nie utrzymuje ich w stanie zdatnym do użytku, w tym:

- nie posiada sprzętu przeciwpożarowego przy budynku lub w pomieszczeniu, 500.—
- nie posiada pełnego zestawu sprzętu przeciwpożarowego przy budynku lub w pomieszczeniu, 300.—
- zabezpiecza budynek lub pomieszczenie niezdatnym do użytku lub źle konserwowanym sprzętem przeciwpożarowym, 500.—
- zastawia dostęp do sprzętu przeciwpożarowego, co uniemożliwia jego użycie, 300.—
- eksploatuje niesprawną instalację piorunochronną, 1000.—
- zastawia przejście, przejazd lub zamknął wyjście utrudniając w ten sposób ewakuację z pomieszczenia, 1000.—
- nie zaopatrzył obiektu lub pomieszczenia w instrukcję alarmowania straży pożarnych na wypadek pożaru, 300.—
- zaniedbał dokonania aktualizacji instrukcji o alarmowaniu straży pożarnej, 300.—

2) utrudnia okresowe czyszczenie komina lub nie dokonuje bez zwłoki naprawy uszkodzeń komina i wszelkich przewodów dymowych, w tym:

- nie dopuszcza do wykonania czynności kominarskich, 500.—
- uniemożliwia wykonanie czynności kominarskich wobec braku lub uszkodzenia łąwy kominarskiej, drabiny, klamer włazowych, otworu włazowego na dach, 300.—
- używa uszkodzonego komina, uszkodzonych przewodów kominowych lub nie zabezpieczonych drzwiczkami wycierowymi, 300.—
- używa pieca z uszkodzonymi drzwiczkami, uszkodzonym paleniskiem, uszkodzonymi rurami blaszanymi lub pie-

1	2
ca podłączonego do przewodu wentylacyjnego,	500.—
— używa pieca z metalowym przewodem kominowym przeprowadzonym przez elementy palne bez odpowiedniego zabezpieczenia,	500.—
3) nie usuwa lub nie zabezpiecza w obrębie budynków urządzeń lub materiałów stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, w tym:	
— przechowuje materiał palny pod palną ścianą budynku, pod oknem budynku, pod niepalną ścianą budynku mającą otwory,	300.—
— przechowuje na poddaszu budynku, przez który przechodzi przewód kominowy, trociny, drewno, pasze treściwe, materiał łatwo palny, palny,	1000.—
— urządził wędzarnię lub suszarnię na poddaszu o ścianach (pokryciu dachu) z materiałów palnych albo w pomieszczeniu budynku gospodarczego wykonanego z materiałów palnych,	500.—
— urządził pomieszczenia gospodarcze z materiałami palnymi na strychu budynku administracyjnego lub użyteczności publicznej,	500.—
— pozostawił po pracy maszynę lub urządzenie nie oczyszczone z pyłu, kurzu i smarów,	500.—
— nie usunął ze stanowiska pracy odpadów produkcyjnych,	500.—
— przechowuje na stanowisku pracy lub w pomieszczeniach produkcyjnych płyn łatwo zapalny w ilości większej niż wynosi zapotrzebowanie dobowe,	500.—
— pozostawił czyściwo (przetłuszczone szmaty) bez zabezpieczenia w zamkniętym naczyniu z materiału niepalnego,	200.—
— przechowuje niebezpieczne pożarowo substancje w ilości przekraczającej dobowe zapotrzebowanie produkcji w pomieszczeniu nie wydzielonym, jak również wydzielonym lecz nie odpowiadającym wymaganiom dla tego rodzaju pomieszczeń,	500.—
— przechowuje w bezpośrednim sąsiedztwie bez należytego zabezpieczenia substancje, których wzajemne oddziaływanie może spowodować zapalenie się lub wybuch,	1000.—
— rozgrzewa smołę lub asfalt bliżej niż 5 m od budynku albo na dachu budynku,	300.—
— rozgrzewa smołę lub asfalt w naczyniu bez pokrywy,	300.—

1	2	1	2
— spala śmieci lub odpady bez zabezpieczenia miejsc spalania przed możliwością przeniesienia się ognia na materiały palne,	300.—	— eksploatuje grzejne urządzenia elektryczne ustawione bezpośrednio na materiale palnym, w odległości mniejszej niż 60 cm od materiału palnego i 30 cm od materiału trudno palnego,	500.—
— nie zabezpiecza gorącego popiołu lub niewygaszonego węgla itp. przed możliwością przeniesienia się ognia na materiały palne,	300.—	— zastawia dojście do czynnej tablicy rozdzielczej, wyłączników, przełączników itp. urządzenia elektrycznego lub gazomierza,	200.—
— przechowuje materiały palne bliżej niż:		— pozostawia nie wyłączony dopływ prądu elektrycznego po zakończeniu pracy w zakładzie pracy, magazynie itp. obiektach (nie dotyczy oświetlenia nocnego),	200.—
— 60 cm od pieca itp. urządzeń ogrzewniczych,		— stosuje na osłony punktów świetlnych materiał łatwo zapalny lub materiał trudno zapalny w odległości mniejszej niż 5 cm od żarówki,	200.—
— 50 cm od grzejników i przewodów centralnego ogrzewania wysokoprężnego,		— dla zasilania urządzeń przechowuje w pomieszczeniu, wewnątrz budynku butle napełnione gazem palnym (propan-butan) o wadze ładunku ponad 11 kg,	300.—
— 50 cm od punktów świetlnych,	1000.—	— przechowuje puste butle po gazach palnych w miejscach do tego nie przeznaczonych,	500.—
— używa ognia otwartego lub pali tytoń w pomieszczeniu, w którym znajdują się materiały i ciecze łatwo zapalne, albo gazy palne, lub w których obowiązuje zakaz używania ognia otwartego (palenie tytoniu),	1000.—	— nie mając do tego uprawnień, dokonał napraw uszkodzonych bezpieczników,	200.—
— porzuca nie wygaszony papieros lub zapalną w miejscu, gdzie znajduje się materiał palny (łatwo zapalny),	1000.—	— nie mając do tego uprawnienia, dokonał samodzielnie przeróbki (remontu) urządzeń, instalacji elektrycznej lub gazowej,	500.—
— garażuje motocykl, skuter, motorower (inny pojazd) z paliwem w zbiorniku w pomieszczeniu na ten cel nie przeznaczonym,	1000.—	— używa urządzenia grzejnego w miejscu, w którym istnieje zakaz używania tego rodzaju urządzeń,	1000.—
— garażuje samochód, traktor, kombajn (inne maszyny) z własnym napędem w stodole lub innym budynku gospodarczym, w którym magazynuje się materiał palny,	1000.—		
— przechowuje w pomieszczeniu do tego nie przystosowanym płyny łatwo zapalne w ilości niedozwolonej lub przechowuje te płyny w naczyniach z materiałów palnych i nie zabezpieczonych przed stłuczeniem,	1000.—	5) nie zachowuje przepisowej odległości od budynków przy ustawianiu stert i stogów lub nie zachowuje obowiązujących warunków bezpieczeństwa przeciwpożarowego podczas omlotów, w tym:	
— przechowuje materiał niebezpieczny pożarowo niezgodnie ze wskazaniami producenta,	1000.—	— ustawił stertę, stóg, bróg w odległościach mniejszych niż:	
— pozostawił bez dozoru pracę maszyny — urządzenia (jeżeli istnieje konieczność stałego nadzorowania),	1000.—	— 100 m od budynku w gospodarstwach uspołecznionych,	500.—
— nie zabezpieczył miejsca spawania,	1000.—	— 30 m od budynku w innych gospodarstwach (w szczególnym przypadku 20 m),	500.—
— używa otwartego ognia do odmrażania przewodów rurowych w obudowie palnej lub w odległości mniejszej niż 1 m od palnych elementów konstrukcyjnych oraz innych materiałów palnych,	1000.—	— 50 m od dróg publicznych (w szczególnym przypadku 30 m),	200.—
4) eksploatuje w sposób niewłaściwy urządzenia energetyczne lub ciepłne, lub pozostawia je uszkodzone w stanie mogącym spowodować wybuch lub pożar, w tym:		— 100 m od lasu, zagajnika, terenu zadrzewionego, torów kolejowych	1000.—
— użytkuje uszkodzoną lub prowizoryczną instalację, urządzenia elektryczne albo gazowe,	1000.—	— 25 m od urządzeń i przewodów linii elektrycznych,	300.—
— pozostawia włączony przenośny grzejnik lub inne urządzenie niedostosowane do ciągłej eksploatacji bez dozoru,	500.—	— nie zachował między stertami bądź parami stert, stogów, brogów, słomy i siana odległości:	
		— 30 m w indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz punktach skupu CRS „Samopomoc Chłopska”	500.—
		— 100 m (w gospodarstwach uspołecznionych),	500.—

1	2	1	2
— nie oborał w promieniu 5 m stert, stogów lub brogów ustawionych na ściernisku,	500.—	— opóźnił alarmowanie wsi (określić kiedy i co powodowało konieczność alarmowania),	1000.—
— ustawił w czasie żniw kopę zboża w odległości mniejszej niż 30 m od nasypu kolejowego lub nie oborał ścierniska przy nasypie kolejowym, przy ustawieniu na nim kopy zbóż,	500.—	7) używa na terenie lasu, wrzosowiska, suchej łąki lub torfowiska lub w odległości mniejszej niż 100 m od nich ciągnika bez iskrochronu, albo na takim terenie roznieca, lub pozostawia ognisko albo porzuca nie ugaszone zapalki lub niedopalki papierosów, albo dokonuje bez zezwolenia innej czynności mogącej wywołać niebezpieczeństwo pożaru, w tym:	
— nie przestrzega zasad bezpieczeństwa pożarowego w miejscu omłotów przy ustawieniu lub obsłudze maszyny rolniczej poruszanej za pomocą silnika,	500.—	— pali ognisko lub używa ognia otwartego w lesie, na torfowisku, na wrzosowisku lub na suchej trawie,	1000.—
— nie zabezpieczył urządzeń wydechowych silnika spalinowego przed wydobyciem się iskier,	300.—	— pali ognisko w odległości mniejszej niż 100 m od lasu, torfowiska i wrzosowiska,	500.—
— ustawił silnik spalinowy tak:		— na terenie lasu, torfowiska, wrzosowiska, suchej łąki lub w odległości mniejszej niż 100 m od nich używa ciągnik wyposażony w głowice żarowe lub pojazd iskrzący bez zabezpieczenia rur wydechowych w urządzeniu odiskierne,	1000.—
— że iskry, dym lub spaliny są znoszone z wiatrem w kierunku na sterty, stogi, brogi, budynki,	1000.—	— na terenie lasu, torfowiska, wrzosowiska lub w odległości mniejszej niż 100 m od nich wyrzuca żar węglowy z parowozu, używa dmuchawy w parowozie lub manipuluje na rusztach paleniska,	1000.—
— na miejscu nie oczyszczonym z materiałów palnych,	200.—	— używa kuchenki turystycznej lub ognia otwartego w miejscu do tego nie wyznaczonym,	1000.—
— w odległości mniejszej niż 10 m od sterty, stogów, brogów lub budynków,	500.—	— wypala pokrywę gleby na drodze, torze kolejowym, łące, wrzosowisku lub torfowisku,	1000.—
— ustawił silnik elektryczny nie okapturzony w odległości mniejszej niż 5 m od sterty, stogu, brogu i budynku, w którym dokonuje się omłotów,	500.—	— korzystając z zezwolenia organu zarządzającego lasem pali w lesie ognisko, spala gałęzie lub wykonuje pracę przy użyciu ognia nie zabezpieczając miejsca w sprzęt do gaszenia pożaru, nie oczyszczając go aż do gleby mineralnej, jak też nie okopując lub nie otaczając pasem przeciwpożarowym.	1000.—
— nie zaopatrzył maszyny używanej przy omłotach w linę lub łańcuchy,	200.—	— pali tytoń w okresie zagrożenia pożarowego na terenie lasu, wrzosowiska lub torfowiska poza miejscami do tego wyznaczonymi,	1000.—
— przechowuje materiały pędne w otwartych lub tłukących się naczyniach w odległości mniejszej niż 10 m od miejsca dokonywania omłotów,	500.—		
— nie wyznaczył miejsca na palenie papierosów lub wyznaczył miejsce na palenie papierosów w odległości mniejszej niż 20 m od miejsca dokonywania omłotów lub składowania materiałów pędnych,	300.—	8) roznieca lub pozostawia ognisko w pobliżu mostu drewnianego, albo przejeżdża przez taki most z otwartym ogniem, lub z nie zamkniętym paleniskiem, w tym:	
— pali tytoń lub używa ognia otwartego w miejscu dokonywania omłotów lub składowania materiałów pędnych,	500.—	— pali ognisko na moście drewnianym lub w odległości mniejszej niż 100 m od takiego mostu,	500.—
— nie przygotował w miejscu dokonywania omłotów: (w państwowych i spółdzielczych gospodarstwach rolnych) beczki co najmniej 200 l z wodą, 2 wiadra i 2 tłumice,	300.—	— nie zabezpiecza paleniska przejeżdżając przez drewniany most lub czyści palenisko w odległości mniejszej niż 100 m od takiego mostu.	
(w indywidualnych gospodarstwach rolnych) beczkę co najmniej 100 l z wodą, wiadro i tłumicę albo gaśnicę i tłumicę,	300.—		
— magazynuje płody rolne w warunkach umożliwiających ich samozapalenie,	500.—		
6) wbrew swemu obowiązkowi nie pełni warty przeciwpożarowej, w tym:			
— niepunktualnie przybył na miejsce objęcia warty,	300.—		
— nie stawiał się do pełnienia warty,	1000.—		
— śpi w czasie pełnienia warty lub nieprawidłowo sprawuje wartę,	1000.—		

18.

INSTRUKCJA NR 2 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 15 stycznia 1976 r.

w sprawie sprawozdawczości statystycznej z wypadków przy pracy

Na podstawie § 2, pkt 16 i § 6, ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz. U. Nr 33, poz. 180) oraz w związku z § 6, ust. 2 instrukcji nr 93 GUS do sprawozdawczości statystycznej z wypadków przy pracy ustala się, co następuje:

§ 1. Postanowienia instrukcji nr 93 GUS do sprawozdawczości statystycznej z wypadków przy pracy mają zastosowanie do komend straży pożarnych, terenowych zawodowych straży pożarnych oraz szkół pożarniczych i Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Ochrony Przeciwpożarowej z wyłączeniem § 4, ust. II, pt. 1, 3 i 4.

§ 2. 1. Komendy rejonowe straży pożarnych lub terenowe zawodowe straże pożarne sporządzają 4 egzemplarze karty wypadków przy pracy funkcjonariuszy pożarnictwa oraz pracowników i przesyłają do:

- 1) inspektora pracy (właściwego terenowo)
- 2) wojewódzkiego urzędu statystycznego (właściwego terenowo),
- 3) komendy wojewódzkiej straży pożarnych,
- 4) jeden egzemplarz pozostaje w aktach jednostki sprawozdawczej.

2. Komendy wojewódzkie straży pożarnych, szkoły pożarnicze, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy i Komenda Główna Straży Pożarnych sporządzają 3 egzemplarze karty wypadków przy pracy funkcjonariuszy pożarnictwa oraz pracowników i przesyłają do właściwego terenowo:

- 1) inspektora pracy,
- 2) wojewódzkiego urzędu statystycznego,
- 3) jeden egzemplarz pozostaje w aktach jednostki sprawozdawczej.

§ 3. W pytaniu 23 karty wypadku przy pracy należy podać w poszczególnych wierszach symbole cyfrowe i odpowiedzi słowne według następującej klasyfikacji:

- 1) w wierszu pierwszym
  - 1 — na terenie jednostki macierzystej
  - 2 — poza terenem jednostki macierzystej,
- 2) w wierszu drugim
  - 11 — podczas służby w strażnicach,
  - 12 — prac warsztatowych lub garażowych,
  - 13 — ćwiczeń,
  - 14 — akcji ratowniczych,
  - 15 — alarmu,
  - 16 — w drodze do akcji ratowniczej lub z akcji ratowniczej,
  - 17 — podróży służbowych.

§ 4.1. Jednostki wymienione w § 2 prowadzą rejestr wypadków przy pracy według wzoru określonego w załączniku do instrukcji.

2. Rejestr wypadków przy pracy należy prowadzić na podstawie:

- 1) informacji telefonicznych przekazywanych przez jednostkę macierzystą poszkodowanego,
- 2) protokołów z przeprowadzonych dochodzeń powypadkowych,
- 3) kart wypadków przy pracy,
- 4) dokumentów osobowych poszkodowanego,
- 5) zaświadczeń i orzeczeń lekarskich.

3. W rejestrze powinny być wpisane wszystkie wypadki przy pracy bez względu na ilość dni zwolnienia lekarskiego.

4. W rejestrze należy podać:

- 1) w rubryce 5 — symbol, jak w pytaniu 23 karty wypadku przy pracy oraz krótki opis i określić miejsce zdarzenia,
- 2) w rubryce 7 — symbol według oznaczeń: Z — zbiorowy, S — śmiertelny, C — ciężkie uszkodzenie ciała, I — inwalidzki, P — pozostałe, klasyfikację według określeń zawartych w § 9, pkt 7—10 instrukcji nr 93,
- 3) w rubryce 8 — jak w pytaniu 19 karty wypadku przy pracy oraz krótki opis obrażeń i % uszczerbku na zdrowiu,
- 4) w rubryce 11 — jak w pytaniu 20 karty wypadku przy pracy, opis i symbol według instrukcji nr 93,
- 5) w rubryce 12 — jak w pytaniu 21 karty wypadku przy pracy, opis i symbol według instrukcji nr 93,
- 6) w rubryce 13 — jak w pytaniu 22 karty wypadku przy pracy, opis i symbole według instrukcji nr 93,
- 7) w rubryce 14 — wypełniać w przypadku występujących strat np. w pojeździe pożarniczym,
- 8) w rubryce 15 — świadczenia materialne stałe i jednorazowe,
- 9) w rubryce 16 — dane personalne innych osób współuczestniczących w wypadku oraz rodzaj odniesionych obrażeń.

§ 5. Komendy wojewódzkie straży pożarnych, szkoły pożarnicze i Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Ochrony Przeciwpożarowej w terminie do 5 lutego każdego roku przesyłają rejestr wypadków przy pracy do Komendy Głównej Straży Pożarnych.

Rejestr ten po wykorzystaniu Komenda Główna Straży Pożarnych zwraca do jednostki sprawozdawczej.

§ 6. Instrukcja wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

Załącznik do instrukcji Komendanta
Głównego Straży Pożarnych z dnia
15 stycznia 1976 r.

(WZÓR)

REJESTR WYPADKÓW

za okres od .....

Lp.	Imię i nazwisko, stopień, funkcja lub stanowisko, stan cywilny, osoby będące na utrzymaniu	Jednostka macierzysta	Data wypadku godz.	Miejsce wypadku	Okoliczności	Rodzaj wypadku	Rodzaj, wielkość i miejsce obrażeń
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Jan Rogowski, st. ogn., szef zmiany, l. 45, żona- ty, córka, l. 15, syn, l. 10.	ZSP	11.02.75 8.45	plac przed strażnicą 1 11	szedł do garażu, na śliskiej nawierzchni stracił równowagę i upadł	ciężkie uszkodzenie ciała (C)	złamanie kości przedramienia le- wej ręki, 15% u- szczerbku na zdrowiu 03 05

Liczba dni niezdolności do służby (pracy)		Wydarzenie powodujące obrażenia fizyczne	Czynniki powodujące obrażenia fizyczne	Przyczyny wypadku	Rodzaj i wyso- kość strat w sprzęcie lub urządzeniach pożarniczych	Świadczenia z tytułu wypad- ków, rodzaj i wysokość	Inne osoby współuczest- niczące w wypadku	Meldunek przekazany data, godz.
przewi- dywana	fakty- czna							
9	10	11	12	13	14	15	16	17
35	45	upadek, osób (101)	czynniki środo- wiska pracy na otwartej prze- strzeni (271)	zły stan dróg (334)	—	1000 zł zapo- moga z RZ 7500 zł z PZU 900 zł 7500 zł WKSP	—	WKSP kpt. poż. W. Ro- wicki, in- spektor pra- cy, 11.02.75 r. 9.20

19.

WYJAŚNIENIE KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 19 kwietnia 1975 r.

w sprawie zaliczania okresów wykonywania przez funkcjonariuszy pożarnictwa czynności o charakterze opera-
cyjno-technicznym

W związku z postanowieniami art. 15, 46 i 47 dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. Nr 50, poz. 321) w porozumieniu z Ministerstwem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych wyjaśnia się, co następuje:

1. Na podstawie art. 46 dekretu o służbie funkcyj-
nariuszy pożarnictwa zwanego dalej „dekretem”
z dniem 1 stycznia 1975 r. funkcjonariuszami pożarnic-
twa stali się członkowie Korpusu Technicznego Po-
żarnictwa, a więc osoby, które jednocześnie:

- 1) posiadały kwalifikacje zawodowe do służby w jed-
nostkach ochrony przeciwpożarowej,
- 2) posiadały stopień służbowy członka KTP,

3) pełniły służbę w jednej z komend straży pożar-
nych, szkół pożarniczych, zawodowych straży po-
żarnych, ogniw Związku Ochotniczych Straży Po-
żarnych lub na stanowiskach przewidzianych dla
członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa w
przepisach wydanych na podstawie ustawy o ochro-
nie przeciwpożarowej przez właściwych ministrów
(kierowników urzędów centralnych),

4) otrzymywały uposażenie określone w uchwale
nr 222 Rady Ministrów z dnia 22 października
1971 r. w sprawie ustalenia stanowisk, uposażenia
oraz czasu służby członków Korpusu Technicznego
Pożarnictwa lub w przepisach wydanych w trybie
§ 12 tej uchwały.

2. Osoby, które nie spełniają warunków wymienio-

nych w ust. 1, mogą być mianowane funkcjonariuszami pożarnictwa na zasadach i w trybie określonym w dekreście.

3. Do okresów wykonywania czynności o charakterze operacyjno-technicznym, o których mowa w art. 15, ust. 2 i art. 47 dekretu, zalicza się funkcjonariuszom pożarnictwa okresy:

- 1) służby w systemie zmianowym w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- 2) lub faktycznego wykonywania czynności operacyjno-technicznych, jeżeli z tego tytułu otrzymywali dodatek operacyjny do wynagrodzenia,
- 3) albo przed wprowadzeniem dodatku operacyjnego okresy zajmowania stanowisk, na których do obowiązków członków KTP należało wykonywanie czynności o charakterze operacyjno-technicznym, o których mowa w § 2 zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 4 marca 1975 r. w sprawie zasad

pełnienia służby przez funkcjonariuszy pożarnictwa.

4. Okresy wykonywania czynności o charakterze operacyjno-technicznym uzasadniające nabycie prawa do dodatkowych urlopów oraz dodatku do emerytury i renty podlegają zsumowaniu z odliczeniem przerw w wykonywaniu czynności operacyjno-technicznych.

5. Zaliczenia okresów wykonywania czynności o charakterze operacyjno-technicznym funkcjonariuszom pożarnictwa dokonują przełożeni uprawnieni do mianowania na stanowiska służbowe na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach personalnych funkcjonariuszy lub przedstawionych przez osoby zainteresowane.

Wzór zaświadczenia stwierdzającego zaliczenie wymienionych okresów stanowi załącznik do niniejszego wyjaśnienia.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

Załącznik do wyjaśnienia Komendanta
Głównego Straży Pożarnych z dnia
19 kwietnia 1975 r.

(pieczęćka nagłówekowa jednostki)

..... dnia ..... 19..... r.

ZASWIADCZENIE

W związku z postanowieniami art. 15 i 47 dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. Nr 50, poz. 321) stwierdza się, że obywatel .....
ur. dnia ..... pełniący służbę w .....
na stanowisku ..... wykonywał czynności o charakterze operacyjno-technicznym w następujących okresach:

Lp.	Nazwa jednostki	Stanowisko służbowe	Okres pełnienia czynności o charakterze operacyjno-technicznym				
			od	do	lat	miesięcy	dni
		Razem					

Zaświadczenie wydano w celu przedłożenia:

- 1) w miejscu pełnienia służby — dla ustalenia okresów uprawniających do dodatkowego urlopu wypoczynkowego,
- 2) w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych — dla ustalenia okresów uprawniających do dodatku do emerytury lub renty inwalidzkiej.

20.

WYJAŚNIENIE KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 23 grudnia 1975 r.

w sprawie niektórych kwestii dotyczących dodatkowego urlopu wypoczynkowego dla funkcjonariuszy pożarnictwa

Na podstawie § 6, ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz. U. Nr 33, poz. 180) wyjaśnia się, co następuje:

Zarządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych oraz Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 4 marca 1975 r. w sprawie dodatkowych urlopów wypoczynkowych dla funkcjonariuszy pożarnictwa (M. P. Nr 9, poz. 49) w § 1 uzależnia prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego od kumulatywnego spełnienia przez funkcjonariusza pożarnictwa dwóch warunków:

- aktualnego wykonywania czynności operacyjno-technicznych,
- wykonywania w przeszłości wyżej wymienionych czynności przez ściśle określony czas.

Z uwagi na to, iż zarządzenie nie wymaga, aby wykonywanie czynności operacyjno-technicznych miało charakter nieprzerwany — należy przyjąć, iż w przypadku nieobecności w służbie z powodu choroby lub wypadku, okres tej nieobecności wlicza się do okresu

wykonywania czynności o charakterze operacyjno-technicznym, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, jeżeli funkcjonariusz pożarnictwa bezpośrednio przed tą nieobecnością, jak i po powrocie do służby, spełnia warunki, o których mowa w § 1 cytowanego zarządzenia.

Natomiast w przypadku pełnienia czynności operacyjno-technicznych nawet bezpośrednio przed powstaniem inwalidztwa, okresu pobierania renty inwalidzkiej nie wlicza się do okresu, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, nawet jeśli po ustaniu inwalidztwa funkcjonariusz ponownie wykonuje czynności operacyjno-techniczne, z chwilą bowiem przejścia na rentę inwalidzką został rozwiązany stosunek służbowy z funkcjonariuszem pożarnictwa. W takiej sytuacji należy jedynie okres wykonywania czynności operacyjno-technicznych przed przejściem na rentę inwalidzką zsumować z okresem wykonywania tych czynności po powrocie do służby.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

21.

WYJAŚNIENIE KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 26 stycznia 1976 r.

w sprawie niektórych kwestii dotyczących przyznawania ekwiwalentu pieniężnego funkcjonariuszom pożarnictwa, którzy w miejscu pełnienia służby nie otrzymali mieszkania

Na podstawie § 6, ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz. U. Nr 33, poz. 180) wyjaśnia się, co następuje:

1. Prawo do ekwiwalentu pieniężnego za brak mieszkania przysługuje absolwentom szkół pożarniczych oraz funkcjonariuszom pożarnictwa przeniesionym służbowo — na mocy art. 17, ust. 1 dekrety z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. Nr 50, poz. 321 i z 1975 r. Nr 20, poz. 106) — po dniu 1 stycznia 1975 r. Wypłata ekwiwalentu następuje od dnia 23 września 1975 r. tj. od dnia wejścia w życie przepisu wykonawczego, tzn. zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 września 1975 r. w sprawie określenia wysokości i zasad przyznawania

ekwiwalentu pieniężnego funkcjonariuszom pożarnictwa, którzy w miejscu pełnienia służby nie otrzymali mieszkania (Dz. U. Nr 29, poz. 180).

2. Prawo do ekwiwalentu pieniężnego za brak mieszkania przysługuje funkcjonariuszom, których czas dojazdu z miejscowości zamieszkania do miejscowości pracy wynosi ponad 1 godzinę, licząc dojazd pociągiem lub autobusem PKS od przystanku położonego najbliżej miejsca zamieszkania do przystanku położonego najbliżej miejsca pracy.

Do czasu dojazdu nie należy wliczać czasu potrzebnego na dojeżdżenie lub dojazd miejskimi środkami lokomocji.

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

22.

WYJAŚNIENIE KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 10 marca 1976 r.

w sprawie niektórych kwestii dotyczących zasad pełnienia służby w systemie zmianowym

Na podstawie § 6, ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz. U. Nr 33, poz. 180) w porozu-

mieniu z Ministerstwem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych wyjaśnia się, co następuje:

1. Funkcjonariuszom pożarnictwa pełniącym służbę w systemie 12 godzin służby i 24 godziny wolne lub w systemie 24 godziny służby i 48 godzin wolnych — urlop powinien być udzielany w wymiarze określonym w art. 154 Kodeksu pracy.

Wymiar urlopu należy obliczać licząc kolejne dni robocze, odliczając niedziele i święta, również wtedy, gdy w te dni funkcjonariuszowi przypadała służba. Należy dążyć, aby pierwszy dzień urlopu przypadał w dzień służby. Dzieląc urlop na części, należy przestrzegać zasady, aby w czasie urlopu podzielonego, funkcjonariusz otrzymał taką ilość wolnych służb, jaka przypadałaby, gdyby otrzymał urlop nie dzielony.

Jeżeli funkcjonariusz kończy urlop w dniu, w którym do godziny 8 rano dnia następnego pełni służbę zmianą, do której jest przydzielony, powinien on w pierwszym dniu po urlopie przystąpić do służby na 8 godzin. Następną służbę rozpoczyna ze swoją zmianą.

Gdy nie ma zastosowania wyżej wymieniony przypadek, funkcjonariusz powinien rozpocząć służbę w najbliższym dniu, w którym zgodnie z harmonogramem służbę pełni zmiana, do której jest on przydzielony.

Zasady udzielania urlopów wypoczynkowych należy stosować także przy udzielaniu funkcjonariuszom urlopów dodatkowych z tym, że urlop dodatkowy nie może być dzielony.

Urlopy dodatkowe powinny być udzielane w okresach o zmniejszonym zagrożeniu pożarowym.

2. Funkcjonariusz pożarnictwa pełniący służbę w systemie zmianowym niezdolny do pracy z powodu choroby lub wypadku powinien po upływie okresu wymienionego w zaświadczeniu o niezdolności do pracy stawiać się do służby według zasad określonych dla urlopów wypoczynkowych.

3. Ponieważ zgodnie z postanowieniem art. 12, ust. 2 dekretu o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa podstawowym systemem służby zmianowej jest 12 godzin służby i 24 godziny wolne, zwolnienia od pracy przewidziane w § 23 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1974 r. w sprawie regulaminów pracy oraz zasad usprawiedliwiania nieobecności w

pracy i udzielania zwolnień od pracy (Dz. U. nr 49, poz. 299) należy udzielać na następujących zasadach:

- 1) funkcjonariuszowi pożarnictwa pełniącemu służbę w systemie 12 godzin służby i 24 godziny wolne, któremu przysługuje zwolnienie od pracy w wymiarze 1 dnia należy udzielić zwolnienia od 1 służby, a w przypadku gdy przysługuje mu zwolnienie w wymiarze 2 dni, należy udzielić zwolnienia od 2 kolejnych służb,
- 2) funkcjonariuszowi pożarnictwa pełniącemu służbę w systemie 24 godziny służby i 48 godzin wolnych, któremu przysługuje zwolnienie od pracy w wymiarze 1 dnia, należy udzielić zwolnienia od 12 godzin służby, przy czym na wniosek funkcjonariusza obowiązujący go harmonogram służby powinien zostać odpowiednio zmieniony, aby zabezpieczał funkcjonariuszowi w tym dniu pełną dobę wolną od służby. W przypadku, gdy funkcjonariuszowi przysługuje zwolnienie od pracy w wymiarze 2 dni — należy udzielić mu zwolnienia od 1 służby, tj. na 24 godziny.

4. Przy obliczaniu funkcjonariuszowi pożarnictwa wynagrodzenia w przypadku, gdy nie przepracował on całego miesiąca, a za dni lub godziny nie przepracowane nie zachowuje on prawa do wynagrodzenia — należy stosować zasady określone w wyjaśnieniu Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych — Departament Prawa Pracy z dnia 14 kwietnia 1975 r. nr PP-5112-5/75 w sprawie zasad obliczania wynagrodzenia za część miesiąca w przypadkach nieobecności pracownika w pracy z innych przyczyn niż choroba (w zał.), z tą jednak zmianą, że wynagrodzenie według stawki miesięcznej w stałej wysokości tzn. w odniesieniu do funkcjonariuszy pożarnictwa — wynagrodzenie zasadnicze łącznie z dodatkami o charakterze stałym (za wysługę lat, za przedłużony czas służby, za utrzymanie w pełnej gotowości pojazdów i sprzętu silnikowego oraz za pełnienie dodatkowych czynności przez mechaników-kierowców i kierowców), funkcjonariuszom pełniącym służbę w systemie zmianowym należy dzielić przez 240 (średnio miesięczny wymiar godzin pracy).

Komendant Główny Straży Pożarnych
Z. Jarosz

Ministerstwo Pracy, Płac i Spraw Socjalnych
Departament Prawa Pracy
PP-5112-5/75

Załącznik do wyjaśnienia Komendanta
Głównego Straży Pożarnych z dnia
10 marca 1976 r.

WYJAŚNIENIE

z dnia 14 kwietnia 1975 r.

w sprawie zasad obliczania wynagrodzenia za część miesiąca w przypadkach nieobecności pracownika w pracy z innych przyczyn niż choroba

W związku z pytaniem, jak należy obliczać należne pracownikowi wynagrodzenie określone w stawkach miesięcznych w stałej wysokości, w przypadku gdy nie przepracował on całego miesiąca, a za dni lub godziny nie przepracowane nie zachowuje prawa do wynagrodzenia — Departament Prawa Pracy wyjaśnia, co następuje:

1. Wynagrodzenie według stawki miesięcznej w stałej wysokości dzieli się:
  - przez 200 — przy 46-godzinnym czasie pracy na tydzień (dotyczy to także pracowników zatrudnionych w czterobrygadowej organizacji pracy),
  - przez 175 — przy 42-godzinnym czasie pracy na tydzień,

— przez 150 — przy 36-godzinny czas pracy na tydzień,

i ustalone w ten sposób wynagrodzenie za 1 godzinę pracy należy pomnożyć przez liczbę godzin, których pracownik nie przepracował w danym miesiącu według obowiązującego go rozkładu czasu pracy, a następnie tak obliczone wynagrodzenie odejmuje się od wynagrodzenia miesięcznego w stałej wysokości; pozostała część miesięcznego wynagrodzenia w stałej wysokości stanowi należność za przepracowaną część miesiąca.

2. Zasady obliczania wynagrodzenia za część mie-

siąca pracownikom wynagradzanym według stawki miesięcznej w stałej wysokości, zawarte w piśmie okólnym nr 85 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1960 r. w sprawie niewypłacania wynagrodzenia za czas nie usprawiedliwionej nieobecności w pracy (Monitor Polski Nr 48, poz. 231) oraz w wyjaśnieniu nr 4 Komitetu Pracy i Płac z dnia 12 kwietnia 1962 r. (Dz. Urz. KPiP Nr 3, poz. 10) — są nieaktualne.

Dyrektor Departamentu
J. Pacho

SPROSTOWANIE

W Dzienniku Zarządzeń i Rozkazów Komendy Głównej Straży Pożarnych z 1975 r. Nr 2—3, poz. 9 na stronie 6 pominięto część treści art. 43 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106). Art. 43 powinien brzmieć:

Art. 43. W dekreście z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. Nr 50, poz. 321) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) ust. 3, 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„3. Komendanta wojewódzkiego straży pożarnych mianuje właściwy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego spośród kandydatów przedstawionych przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

4. Komendanta rejonowego straży pożarnych mianuje właściwy terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego spośród kandydatów przedstawionych przez komendanta wojewódzkiego straży pożarnych.

5. Komendanta terenowej zawodowej straży pożarnej mianuje komendant wojewódzki straży pożarnych.”

b) w ust. 8, pkt. 2 skreśla się wyrazy: „(komendanci straży pożarnych miast wyłączonych z województw)”;

c) w ust. 9 wyraz: „powiatowi” zastępuje się wyrazem „rejonowi”;

2) w art. 6, ust. 3 skreśla się wyrazy: „(komendanci straży pożarnych miast wyłączonych z województw)”;

3) w art. 12, ust. 3 wyrazy: „wojewoda (prezydent miasta wyłączonego z województwa)” zastępuje się wyrazami: „organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”;

4) w art. 26, ust. 1 dodaje się zdanie w brzmieniu: „W uzasadnionych wypadkach może być powołana jedna komisja dyscyplinarna dla kilku województw”.

